

Pla local d'organització del temps

Ajuntament de Sant Adrià de Besòs

**Prova pilot de la Guia per a la
implementació d'un Pla Local
d'Organització del Temps (PLOT)**

Desembre 2025

**Diputació
Barcelona**

Elaborat per encàrrec i amb la col·laboració de:

Ajuntament de Sant Adrià de Besòs

Direcció tècnica

Àrea de Sostenibilitat Social, Cicle de Vida i Comunitat

© Diputació de Barcelona, 2025

Consultora tècnica

Time Use Initiative

Índex

I.	INTRODUCCIÓ.....	6
a.	Contextualització i rellevància.....	6
b.	Què és un Pla Local d'Organització del Temps?.....	6
c.	Metodologia.....	7
d.	Estructura del PLOT.....	8
II.	LA DIAGNOSI.....	9
a.	Resum executiu de la diagnosi.....	9
b.	Diagnòstic local dels usos del temps per àmbit.....	10
b.1.	Temps de treball remunerat.....	11
	Diagnòstic de situació.....	11
	Conclusions del diagnòstic.....	17
	Problemes clau identificats.....	18
	Possibles línies d'acció.....	18
b.2.	Temps per al treball domèstic i de cures.....	19
	Diagnòstic de situació.....	19
	Conclusions del diagnòstic.....	22
	Problemes clau identificats.....	23
	Possibles línies d'acció.....	23
b.3.	Temps de desplaçament.....	25
	Diagnòstic de situació.....	25
	Conclusions del diagnòstic.....	28
	Problemes clau identificats.....	29
	Possibles línies d'acció.....	30
b.4.	Temps d'educació.....	30
	Diagnòstic de situació.....	30
	Conclusions del diagnòstic.....	32
	Problemes clau identificats.....	32
	Possibles línies d'acció.....	33
b.5.	Temps de descans i serveis durant la nit.....	34
	Diagnòstic de situació.....	34
	Conclusions del diagnòstic.....	35

Problemes clau identificats.....	35
Possibles línies d'acció.....	35
b. 6. Temps de lleure, cultura i esports.....	36
Diagnòstic de situació.....	36
Conclusions del diagnòstic.....	40
Problemes clau identificats.....	41
Possibles línies d'acció.....	41
b. 7. Temps per tràmits municipals i participació sociopolítica local.....	41
Diagnòstic de situació.....	41
Conclusions del diagnòstic.....	42
Problemes clau identificats.....	42
Possibles línies d'acció.....	43
c. Conclusions.....	44
d. Problemes clau a abordar.....	45
e. Potencials línies d'acció.....	45
III. OBJECTIUS I EIXOS ESTRATÈGICS.....	48
IV. PLA D'ACCIÓ.....	50
Fase inicial.....	50
Fase d'execució.....	50
Fase de seguiment i avaluació.....	54
Fitxes del pla d'acció.....	56
A. Temps + conciliador.....	56
Accions de fase 1.....	56
Accions de fase 2.....	61
Accions de fase 3.....	65
Accions de fase 4.....	65
B. Temps + corresponsable.....	66
Accions de fase 1.....	66
Accions de fase 2.....	69
Accions de fase 3.....	71
Accions de fase 4.....	71
Temps + cuidador.....	71
Accions de fase 1.....	72
Accions de fase 2.....	78
Accions de fase 3.....	82
Accions de fase 4.....	83

Temps + participatiu.....	83
Accions de fase 1.....	83
Accions de fase 2.....	85
Accions de fase 3.....	89
C. Temps + saludable.....	90
Accions de fase 1.....	90
Accions de fase 2.....	94
Accions de fase 3.....	98
Accions de fase 4.....	98
D. Temps + jugable.....	99
Accions de fase 1.....	99
Accions de fase 2.....	104
Accions de fase 3.....	106
V. BIBLIOGRAFIA.....	107
VI. ANNEXOS.....	109
a. Persones entrevistades.....	109
b. Horaris dels equipaments culturals i esportius.....	109

I. INTRODUCCIÓ

a. Contextualització i rellevància

Avui dia hi ha desigualtats socials i un malestar col·lectiu amb el temps –evidenciat per la falta de temps propi i la capacitat de controlar-lo– que redueix el benestar i la qualitat de vida. Certament, el temps no és neutre; vivim dins d'un sistema organitzat que marca quins horaris tenim, com es reparteixen les tasques, i qui té temps i qui no. En aquest context, agreujat cada cop més per canvis com la crisi de cures o la falta de desconnexió digital, és necessari reivindicar el dret al temps i les polítiques de temps.

Dret al temps	La possibilitat de disposar de temps propi i gestionar-lo segons les necessitats vitals. Per assolir-lo, cal implantar polítiques de temps.
Polítiques de temps	Les polítiques del temps són iniciatives públiques i/o privades que busquen coordinar els ritmes de l'àmbit laboral, de les cures, dels serveis públics i privats i dels horaris urbans amb les necessitats dels éssers humans, siguin persones individuals, famílies o comunitats.

En aquest marc, els **ajuntaments** es troben davant d'una necessitat i oportunitat històrica per millorar l'organització social del temps. Per donar-los suport en aquest paper, la Diputació de Barcelona ha creat

el **Pla Local d'Organització del Temps (PLOT)** una metodologia per implementar de manera transversal polítiques de temps a escala municipal, acompanyada d'una guia d'implementació. Per a testejar la proposta metodològica, l'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs ha desenvolupat una prova pilot.

b. Què és un Pla Local d'Organització del Temps?

El PLOT és una eina innovadora que es proposa incorporar la perspectiva del temps en diferents actuacions municipals i engegar un compromís amb el dret al temps a nivell municipal. El seu objectiu principal és millorar la qualitat de vida i el benestar de la ciutadania, a través de polítiques de temps a escala local que responguin a les necessitats concretes del municipi.

L'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs ha comptat amb el suport de la Diputació de Barcelona, per tal de complir els següents objectius:

- Desenvolupar el seu propi **marc de polítiques del temps** que contribueixi al benestar de la ciutadania i avanci cap a societats més igualitàries, saludables, eficients, cohesionades i sostenibles democràticament i mediambientalment.
- Posar a prova la **Guia per a la implementació d'un PLOT**.
- Convertir-se en un municipi **pioner i referent** en la implementació del temps com a dret ciutadà en l'acció pública i local.

Per desenvolupar el PLOT és fonamental una visió transversal i interdepartamental. Per a això, és un pla que compta amb diferents actors, cadascun amb un rol definit:

Govern municipal

Principal responsable d'elaborar el PLOT

Grup de Lideratge

Grup de treball d'alt nivell de responsabilitat en diverses àrees.

Coordinador/a de Polítiques del Temps

Figura clau per impulsar, seguir i executar el projecte.

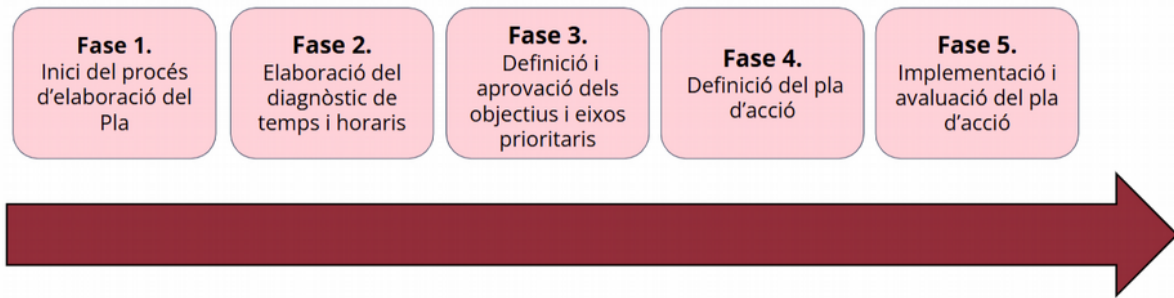
Equip de suport expert

Suport expert i tècnic d'acompanyament, facilitat per la Diputació de Barcelona

La **Comissió de Transversalitat Tècnica** exercirà com a òrgan de seguiment i avaluació del PLOT. Més endavant es detalla la composició i funcions d'aquesta comissió.

c. Metodologia

La metodologia per a l'elaboració del PLOT s'ha dividit en **5 fases** (l'última de les quals queda fora de l'abast d'aquest document):

- ➔ **Fase 1:** S'ha iniciat el procés d'elaboració del Pla i s'ha constituït el grup de lideratge.
- ➔ **Fase 2:** A partir de l'anàlisi de dades qualitatives i quantitatives, s'ha elaborat el diagnòstic de temps i horaris a Sant Adrià de Besòs.
- ➔ **Fase 3:** A partir del diagnòstic, s'han definit els objectius del PLOT per a Sant Adrià de Besòs i els eixos d'actuació estratègics que se'n deriven. També s'han constituït els grups de treball que han definit les accions a dur a terme.
 - ◆ En el PLOT de Sant Adrià de Besòs s'han definit tres objectius estratègics i s'han creat tres grups de treball, un per cada objectiu.
- ➔ **Fase 4:** s'han dut a terme les reunions dels Grups de Treball, on s'han desenvolupat i prioritzat les accions a implementar a Sant Adrià de Besòs, segons l'objectiu.
 - ◆ S'han realitzat un total de sis sessions, dues per cada grup de treball.
 - ◆ S'han definit 48 accions prioritzades tenint en compte l'impacte a la ciutadania i la dificultat d'implementació.

d. Estructura del PLOT

El document del PLOT està dividit en diferents apartats. En primer lloc, es presenta el diagnòstic local en usos del temps i horaris, dividit per set àmbits temàtics. Els àmbits analitzats són:

1. Temps de treball remunerat
2. Temps per al treball domèstic i de cures
3. Temps de desplaçament
4. Temps d'educació
5. Temps de descans i serveis durant la nit
6. Temps de lleure, cultura i esports
7. Temps per tràmits municipals i participació sociopolítica local

En segon lloc, es recullen els objectius i eixos estratègics, establerts a partir dels resultats de la diagnosi. A continuació es presenta el pla d'acció, el qual recull les diferents actuacions proposades, classificades en quatre fases diferents en base a la seva priorització tècnica i política. Per acabar, s'hi inclou la bibliografia i l'annex.

II.LA DIAGNOSI

a. Resum executiu de la diagnosi

Sant Adrià comparteix amb la resta del territori català característiques i problemàtiques comunes en la distribució dels usos del temps, tals com jornades laborals extenses, bretxa de gènere en les hores dedicades al treball remunerat i al treball domèstic i de cures, pobresa de temps i dificultats de conciliació, o ús intensiu de les pantalles, especialment entre la població jove. Tot i això, hi ha característiques clau del municipi que configuren els usos del temps particulars de la seva ciutadania. En l'àmbit econòmic i laboral, destaca una estructura empresarial formada per PIMEs majoritàriament en el sector serveis, i una taxa d'atur elevada. En l'àmbit sociodemogràfic, Sant Adrià té rendes mitjanes més baixes que la resta de Catalunya i distribuïdes de manera desigual entre els seus barris. Destaca també la presència significativa de grups de població especialment afectats per la pobresa de temps com les famílies monoparentals o migrades sense xarxa de suport. Respecte l'estructura urbana, destaquen les barreres naturals (riu Besós) i d'infraestructures (carreteres i ferrocarrils) que marquen la configuració per barris de la ciutat.

Amb l'anàlisi dels set àmbits inclosos en aquest diagnòstic, s'han detectat set problemes clau a abordar respecte els usos del temps:

1. Manca de sensibilització i desconeixement en el teixit productiu i comercial respecte a la importància dels usos del temps i els potencials beneficis d'aplicar mesures en aquest sentit.
2. Existència d'un col·lectiu especialment afectat pel fenomen de pobresa de temps, format per dones, amb persones dependents a càrrec i sense xarxa de suport, que es pot veure agreujat per situacions de monoparentalitat, pobresa econòmica o horaris irregulars en la feina remunerada.

3. Manca de distribució igualitària en les tasques de cura i domèstiques entre homes i dones, tenint les dones una major càrrega de temps dedicat a les mateixes i la seva consegüent pèrdua d'oportunitats laborals, educatives i de socialització.
4. Biaix de gènere i edat en el perfil assistent als processos participatius del municipi.
5. Dificultats d'accés a tràmits i processos digitals per part de la població més vulnerable, que allarga els temps dedicats a aquestes gestions.
6. Horaris poc saludables d'activitats extraescolars entre adolescents i joves, i soledat no volguda en els àpats, que fomenta l'ús excessiu de pantalles.
7. Segregació socioeconòmica en l'accés i ús tant de les activitats extraescolars gratuïtes com dels casals d'estiu oferts pel tercer sector, que dificulten la conciliació i el gaudi d'espais de qualitat per part dels infants i joves.

Cal destacar que també s'han identificat nombroses iniciatives municipals que aborden aquests i altres problemes amb els usos del temps, com la canguteca, per facilitar temps a les famílies, la digitalització de tràmits i processos de participació per evitar desplaçaments, o l'adaptació dels horaris dels equipaments i activitats a les necessitats temporals de la ciutadania, entre moltes altres.

Així mateix, s'identifiquen iniciatives de futur per abordar aquests temes que inclouen actuacions de diagnosi i recollida de dades, actuacions de sensibilització, propostes d'ampliació de l'oferta de serveis ja existents, propostes de revisió o replantejament de serveis/espais ja oferts, i propostes per engegar noves actuacions o serveis.

En conclusió, l'Ajuntament de Sant Adrià del Besós, ha abordat ja des de diversos àmbits els problemes d'usos del temps, però encara persisteixen problemàtiques específiques per les que s'identifiquen oportunitats de millora a desenvolupar en el marc del PLOT.

El diagnòstic dels usos del temps al municipi de Sant Adrià del Besós s'emmarca en el projecte d'elaboració d'un Pla Local d'Organització del Temps (PLOT) promogut pel govern del municipi amb el suport de la Diputació de Barcelona. El Pla Local d'Organització del Temps és una eina de planificació estratègica per assolir uns usos del temps més equilibrats i fer realitat el dret al temps per la ciutadania del municipi. Les actuacions resultants han de permetre millores en la salut, la igualtat, l'eficiència i la sostenibilitat a través d'uns usos del temps més racionals i equilibrats.

El document de diagnòstic és el resultat de la primera fase de la metodologia per a l'elaboració del PLOT, i recull un anàlisi de la situació i problemàtiques específiques en relació als usos del temps del municipi de Sant Adrià del Besós. Aquest document serà la base per a definir en les fases posteriors els objectius específics del PLOT i les accions a duu a terme.

Per elaborar-lo, s'han utilitzat tres fonts d'informació:

- Dades quantitatives públiques, d'organismes oficials com IDESCAT o altres.
- Dades quantitatives pròpies de l'Ajuntament de Sant Adrià.
- Entrevistes a les persones responsables de les diferents àrees de l'Ajuntament responsables dels àmbits abordats en el PLOT (veure Annex).

En base a aquesta informació, s'estructura el document de diagnòstic en un apartat principal organitzat pels set àmbits d'actuació del PLOT, unes conclusions de l'anàlisi fet, i una identificació dels problemes clau a abordar i de les potencials línies d'acció identificades en les entrevistes. En quant a l'anàlisi, cada àmbit incorpora un diagnòstic de la situació combinant les dades quantitatives i qualitatives, unes conclusions globals, i una identificació dels problemes clau i les possibles línies d'acció (tant aquelles que ja existeixen, com línies futures), per cada àmbit analitzat.

b. Diagnòstic local dels usos del temps per àmbit

Sant Adrià de Besòs comparteix amb la resta de municipis de Catalunya una gran part dels canvis i problemes socials en la distribució dels usos del temps. Destaquen les següents:

- Jornades laborals extenses
- Bretxa de gènere en les hores dedicades al treball remunerat
- Feminització de la taxa de parcialitat per motius de cura
- Augment del teletreball
- Bretxa de gènere en les hores dedicades al treball domèstic i de cures
- Pobresa de temps generalitzada, però més aguda en les dones
- Dificultats per conciliar la vida personal, familiar i laboral
- Ús intensiu de les pantalles, especialment entre la població jove

Malgrat els aspectes compartits, Sant Adrià de Besòs presenta una sèrie de característiques del municipi que tenen un impacte en els usos del temps de la seva ciutadania:

Respecte **l'estructura econòmica i laboral**, veiem que Sant Adrià es caracteritza per:

- Predomini de la petita i mitjana empresa (PIME) en l'estructura empresarial, que representa un 90%.
- Predomini del sector serveis (66,7%) en l'estructura laboral.
- Taxa d'autocontenció inferior a la provincial, donat que només un 29% de llocs de treball estan ocupats per persones residents i la majoria es desplaça a altres municipis a treballar.
- Taxa d'atur elevada, per sobre de la mitjana catalana, amb grups específics de població que es concentren territorialment a la Mina i que presenten usos del temps molt diferents.

Respecte **l'estructura sociodemogràfica**, en destaquem:

- Índex socioeconòmic territorial¹ per sota de la mitjana catalana (87,1 en una escala on Catalunya és 100), i en baixada des de 2015. A més, distribuït de manera molt desigual en els diferents barris, sent la zona de la Mina i la Catalana l'àrea més empobrida (71,4).
- Major presència de famílies monoparentals (2,8% de llars respecte 2,1% de la mitjana catalana) i famílies nombroses (6,5% de llars respecte el 5% de la mitjana catalana) (IDESCAT, 2022).
- Presència superior de famílies provinents de països en desenvolupament (19% de la població respecte el 17,4% de la mitjana catalana) (IDESCAT, 2022).
- Ambdós fenòmens combinats impliquen la presència de famílies monoparentals i/o migrades que es troben sense xarxa de suport en el temps de treball domèstic i de cures, amb una pobresa de temps elevada.
- Taxa d'escolarització als 17 anys menor (68,9% respecte 82% de la mitjana catalana) (IDESCAT, 2022).
- Índex elevat d'absentisme escolar, malgrat una tendència recent a la reducció.

Respecte **l'ús i participació en serveis públics** clau:

- Perfil de persones participants en els processos de participació municipals format principalment per homes de més de 50 anys.
- Oferta privada de casals d'estiu per infants i adolescents amb l'excepció d'un casal d'estiu gestionat per serveis socials que atén uns 200 infants.
- Horaris tardans de les extraescolars dirigides a adolescents i joves.

¹ El índex socioeconòmic territorial (IST), és un índex sintètic per petites àrees que resumeix en un únic valor diverses característiques socioeconòmiques de la població. L'índex concentra la informació de situació laboral, nivell educatiu, immigració i renda de totes les persones que resideixen en cada unitat territorial, a partir de 6 indicadors sectorials. Es tenen dades anuals de 2015 a 2021.

Respecte l'**estructura urbana**, cal tenir en compte:

- Configuració territorial marcada per barreres arquitectòniques (marcades per la infraestructura ferroviària i de carreteres i el desdoblament del municipi pel riu Besòs), juntament amb una proximitat i continu urbà amb Barcelona i Badalona.
- Proximitat a infraestructures de mobilitat tant públiques com privades, bon servei de connectivitat intern i distribució adequada dels serveis en el territori.

A continuació es presenta un diagnòstic quantitatiu i qualitatiu pels set àmbits abordats en aquest pla, juntament amb una anàlisi de les problemàtiques detectades, les iniciatives existents i les iniciatives de futur identificades en les diferents entrevistes.

b.1. Temps de treball remunerat

Diagnòstic de situació

Segons les dades de l'any 2024, Sant Adrià de Besòs presenta una estructura laboral marcada pel predomini del sector serveis (66,7%), seguit pel sector de la construcció (17,3%) i el sector d'indústria (16%). Del total de persones ocupades, un 11,8% treballen com a autònoms, mentre que el 88,2% restant ho fa per compte d'altri. És rellevant destacar que la taxa d'atur registral al municipi se situa en un 13,67%, atès que és una xifra clarament per sobre de la mitjana catalana (8,9%), i amb una major incidència entre les dones que entre els homes. Pel que fa a l'estructura empresarial de Sant Adrià, aquesta destaca per un predomini de la petita i mitjana empresa (90%), per sobre de la mitjana de la província de Barcelona (64,1%).

A continuació es presenten algunes dades clau respecte a la distribució, durada i característiques del temps de treball remunerat.

Hores d'inici i fi del treball remunerat per sexe i edat

L'Enquesta de l'ús del temps (2011) permet identificar a Catalunya el percentatge de població ocupada que du a terme una activitat a l'inici de cada hora i, per consegüent, les hores d'inici i fi del treball remunerat:

- **Inici del treball remunerat:** En general, tant homes com dones de tots els grups d'edat inicien l'activitat laboral entre les 8:00 h (amb un 33,3% d'homes i un 20,1% de dones treballant) i les 10:00 h del matí (55,6% homes i 50,4% dones), amb pics màxims de població treballant a les 11:00 h. Cal destacar, però, que hi ha cert percentatge d'homes que l'inicien a les 7:00 h (14,4%).
- **Fi del treball remunerat:** La jornada laboral tant d'homes com dones de tots els grups d'edat acostuma a finalitzar entre les 18:00 h (quan encara un 41,7% d'homes i un 27,5% de dones treballen) i les 20:00 h (13,2% d'homes i 13,8% de dones).

Les dades corresponen a Catalunya, però és raonable assumir que els patrons també són representatius de Sant Adrià de Besòs, atesa la similitud d'horaris laborals entre els diferents municipis del territori català. Sant Adrià compta amb una proporció elevada de població ocupada en el sector serveis (66,7%), que precisament sol establir jornades de 8:00 h a 15:00 h o jornades partides al voltant de les 9:00 h fins a les 18:00 h. D'altra banda, el sector de construcció (que representa un 17,3%) és comú que s'iniciï entre les 7:00 h i 8:00 h del matí i acabi entre les 16:00 h i les 18:00 h, incloent-hi pauses/descansos.

Mitjana d'hores treballades per sexe i edat

Segons les dades de Catalunya del 2011, la mitjana d'hores de treball remunerat setmanal és més elevada en els grups d'edat més avançats: les persones de 45 a 64 anys treballen una mitjana de 38 hores i 35 minuts a la setmana, per sobre del grup de 25 a 44 anys (37 hores i 18 minuts) i del grup de menys de 25 anys (35 hores i 45 minuts). D'altra banda, en tots els grups d'edat s'observa una diferència significativa segons el sexe: els homes treballen de mitjana 41 hores i 3 minuts a la setmana, mentre que les dones en treballen 33 hores i 54 minuts. Diàriament, això es tradueix en una mitjana de 7 hores i 51 minuts de treball remunerat en els homes i de 6 hores i 50 minuts en les dones.

La bretxa horària s'explica principalment per la càrrega més gran de treball domèstic i de cures que recau sobre les dones i fa que aquestes optin per reduccions de jornada o treball parcial. Així, si es considera el total d'hores dedicades al treball remunerat i no remunerat, són les dones les que passen més temps treballant (la mitjana setmanal en els homes és de 5 hores i 6 minuts i en les dones de 5 hores i 55 minuts).

	Homes	Dones	Total
Menys de 25 anys	38:46	32:55	35:45
De 25 a 44 anys	40:10	34:00	37:18
De 45 a 64 anys	42:40	34:02	38:35
65 i més anys	43:31	...	39:45
Total	41:03	33:54	37:42

Taula: Mitjana d'hores de treball remunerat setmanal de la població ocupada per sexe i grups d'edat, 2011, Catalunya. Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat

En el cas dels municipis de 20.000 a 100.000 habitants, com Sant Adrià de Besòs, la mitjana d'hores de treball remunerat setmanal és de 41 hores i 35 minuts en homes (32 minuts més que la mitjana catalana), i 34 hores i 17 minuts en dones (23 minuts més), fent un total de 38 hores i 19 minuts (27 minuts més). En comparació amb la mitjana catalana i la dels municipis de menys de 20.000 habitants i els de més de 100.000 habitants, els municipis com Sant Adrià de Besòs són els que tenen un total d'hores treballades més elevat.

Si s'analitza la mitjana d'hores de treball remunerat setmanal segons els sectors d'activitat, l'agricultura resalta per tenir la mitjana més elevada (47 hores i 44 minuts), seguida de la construcció (41 hores i 30 minuts), la indústria (38 hores i 16 minuts) i el sector serveis (36 hores i 42 minuts), i en tots ells els homes hi dediquen més hores. Malgrat que el sector d'agricultura no està present a Sant Adrià de Besòs, la resta de sectors sí que tenen una representació important (sector serveis 66,7%, el de construcció 17,3% i el d'indústria 16%) que cal considerar a l'hora d'abordar les desigualtats en la dedicació horària al treball remunerat.

Adicionalment, prenent en consideració que a Sant Adrià de Besòs al voltant d'un 12% de la població ocupada és autònoma, és essencial destacar que les persones treballadores per compte propi dediquen al treball remunerat una mitjana d'hores molt voluminosa (45 hores i 2 minuts en total, diferenciades en 47 hores i 26 minuts en el cas dels homes i 40 hores i 9 minuts en el de les dones) en comparació amb aquelles que treballen per compte d'altri (36 hores i 3 minuts en total).

Grau de treball parcial del municipi

La taxa de parcialitat indica el percentatge de població ocupada a jornada parcial respecte del total de població ocupada. Aquesta taxa, altament involuntària, és un dels principals indicadors de precarietat

laboral i del biaix de gènere en el mercat de treball. La distribució desigual de les tasques domèstiques i de cura, així com la dificultat per conciliar la vida laboral i familiar, es reflecteix en la sobrerrepresentació femenina de la taxa de parcialitat i en el fet que la masculina representa normalment només una tercera part de la femenina. A Catalunya l'any 2023 la taxa de parcialitat de les dones era d'un 19%, 12,5 punts percentuals més que la taxa dels homes, amb un 6,5%.

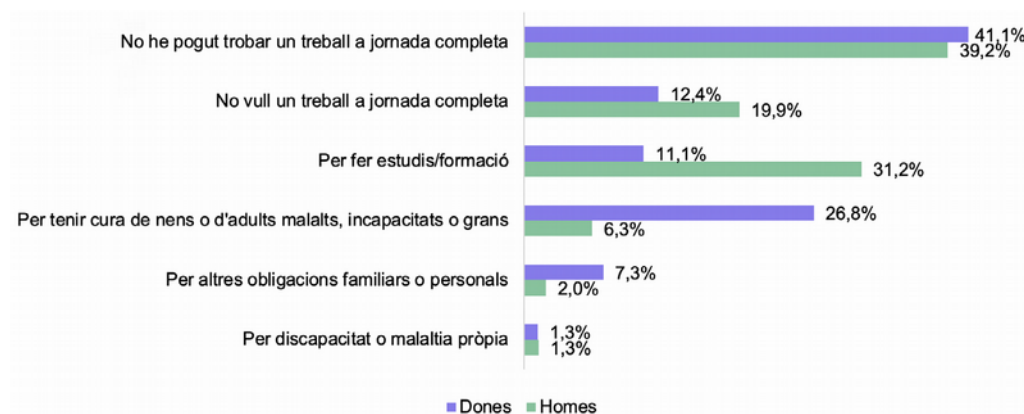

Gràfic: Taxa de parcialitat de la població més gran de 16 anys (mitjana anual), Catalunya 2023. Font: Institut Català de les Dones, a partir de l'Enquesta de població activa de l'INE.

Segons l'Enquesta de Població Activa, l'any 2024 un total de 405,85 milers de persones treballaven a jornada parcial en la província de Barcelona, sent un 66,9% dones. Pel mateix any, les dades del Departament d'Empresa i Ocupació indiquen que a Sant Adrià de Besòs la taxa de parcialitat va ser de 8,57% i, malgrat que no s'ofereixen dades segregades per gènere, és plausible que la feminització de la parcialitat també tindrà lloc al municipi.

Motius per treballar a temps parcial

La principal raó, tant en homes com en dones, de treballar a temps parcial és no haver trobat una feina a temps complet. Tanmateix, la parcialitat per motius de cura continua afectant de manera molt desigual a dones i homes. L'any 2019, el 26,8% de les dones catalanes que treballaven a temps parcial ho feien per cuidar criatures, persones grans o incapacitades, enfront d'un 6,3% dels homes. Per contra, els homes declaren més que treballen a temps parcial per motius de formació o estudis (fins a un 31,2%), una raó molt menys present entre les dones (11,1%). La feminització del treball parcial, doncs, reflecteix profundes desigualtats en la divisió sexual del treball i en les condicions d'accés al mercat laboral. Aquests motius adduïts es poden suposar també en el cas de Sant Adrià de Besòs, atès que el municipi comparteix característiques socioeconòmiques i laborals amb la mitjana catalana i que, en última instància, les desigualtats de gènere en el mercat laboral, la manca de feines a jornada completa i la divisió sexual del treball són dinàmiques que també operen en l'àmbit local.

Gràfic: Raó principal de treballar a temps parcial per sexe, 2019, Catalunya. Font: Institut Català de les Dones, a partir de l'Enquesta de qualitat i condicions de treball.

Temps de desplaçament per motius laborals

Segons L'Enquesta de Mobilitat en Dia Feiner (2023), els desplaçaments per motius ocupacionals tenen una durada mitjana superior als desplaçaments per motius personals. En concret, pels residents dels municipis de l'àmbit del SIMMB (Sistema Integrat de Mobilitat Metropolitana de Barcelona, que inclou els municipis del Barcelonès, Baix Llobregat, Vallès Occidental, Vallès Oriental, Maresme, Part del Garraf, part d'Osona i altres comarques limítrofes), el desplaçament per treball i gestions de treball presentava una durada mitjana de 27 minuts, per sobre de la mitjana total de 20,7 minuts.

Motiu de desplaçament	Durada mitjana
Treball i gestions de treball	27,0

Taula X: Durada mitjana percebuda dels desplaçaments segons motiu, en minuts, dels residents al SIMMB, 2023

Si s'encreuen el motiu i mode de transport, s'observa que la mobilitat laboral en dies feiners comporta molt més temps de mitjana en transport públic (40,8 minuts) que en vehicle privat (25,9 minuts) i en mobilitat activa (12,6 minuts). D'aquesta manera, precisament per estalviar temps, la mobilitat per treball s'efectua més amb vehicle privat (54,2%) que amb transport públic (25,4%) sigui a nivell intramunicipal o intermunicipal. Donat que son les dones majoritàriament les que utilitzen el transport públic, és possible que aquesta diferència de temps en l'ús públic i privat repercuteixi en un menor temps disponible per les dones de mitjana. Així mateix, cal destacar el biaix socioeconòmic que implica l'ús del transport públic i que també redueix la disponibilitat de temps de les persones amb menys recursos que no poden permetre's el vehicle privat.

Motiu de desplaçament	Mode de transport		
	Mobilitat activa	Transport públic	Vehicle privat
Treball i gestions de treball	12,6	40,8	25,9

Taula X: Durada mitjana percebuda dels desplaçaments segons motiu i mode de transport, en minuts, dels residents al SIMMB, 2023

En el cas de Sant Adrià de Besòs, convé destacar les dades de mobilitat espacial ocupacionals recollides al cens de 2001. Aquestes permeten calcular la taxa d'autocontenció, és a dir, el percentatge de població ocupada que resideix i treballa al municipi respecte del total de població ocupada del municipi. A Sant Adrià la taxa d'autocontenció l'any 2001 era de 23,94%, una xifra notablement inferior a la mitjana provincial del 52,23%. Concretament, el 76,06% dels residents amb feina es desplaçaven a altres municipis per treballar, i només el 29,04% dels llocs de treball locals estaven ocupats per persones residents al mateix municipi. Els principals destins laborals dels residents de Sant Adrià que treballen fora són Barcelona (38,7%), el mateix municipi (23,9%), i Badalona (9,5%). De manera recíproca, les persones que es desplacen per treballar a Sant Adrià provenen majoritàriament de Badalona (23,3%), Barcelona (21,4%) i Santa Coloma de Gramenet (7,29%). Per tot això, és molt probable que els temps de desplaçament per motius laborals dels habitants de Sant Adrià s'aproximin a la mitjana provincial de 27 minuts (sent més elevada en el cas d'utilitzar transport públic i menys en el cas de recórrer al vehicle privat). Encaixant amb el patró metropolità observat també es pot inferir que, en els desplaçaments intermunicipals, la major part de la població de Sant Adrià opti per l'ús del vehicle privat per estalviar temps, seguit del transport públic. D'aquesta manera, els intensos fluxos laborals cap a i des de Barcelona i Badalona apunten a possibles congestions en hores punta en el territori.

Nombre d'hores extres realitzades

L'Enquesta trimestral de cost laboral de l'INE permet saber el nombre d'hores extres realitzades a Catalunya des de l'any 1993 fins a l'actualitat. En el cas del 2024, la mitjana d'hores extraordinàries va ser de 0,86 hores. Pel que fa als sectors, el sector d'indústria és el que ha presentat un nombre d'hores extraordinàries més elevat (1,32 hores), seguit del sector de construcció (1,03 hores) i del sector serveis (0,75 hores). Tal com s'ha mencionat anteriorment, a Sant Adrià de Besòs el sector amb una representació notablement més rellevant és el sector serveis (al voltant d'un 67%), seguit del d'indústria (aproximadament un 16%) i el de construcció (aproximadament un 17%). En el cas del municipi, és previsible que el nombre i la distribució d'hores extraordinàries segueixin una dinàmica similar a la catalana, amb valors mitjans més elevats a la indústria i la construcció, i més moderats al sector serveis.

	Hores extraordinàries
Indústria	1,32
Construcció	1,03
Serveis	0,75
Total	0,86

Taula X: Hores extraordinàries en total i per serveis, mitjana de 2024, en hores, Catalunya. Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat.

Tot i això, cal considerar que aquestes estimacions no tenen en compte les hores extraordinàries no remunerades, que moltes vegades es donen en l'entorn dels serveis. Un exemple clar són les tasques de cures i domèstiques. L'informe *El treball de la llar i les cures a Catalunya*, de l'Observatori del Treball i Model Productiu, del departament de Treball i Empresa, publicat el 2024, constata que en aquest àmbit, el 35% de les persones que hi treballen, ho fan de manera informal, i que el perfil de les persones treballadores informals és femení i d'origen estranger.

Baixes laborals per estrès o similar

En l'àmbit laboral, ha tingut lloc un increment de trastorns mentals com l'estrès, l'ansietat i la depressió, i les dones són el col·lectiu més afectat, sent una de les principals causes la falta de conciliació entre la vida laboral i personal. Segons dades de la Seguretat Social, l'evolució del volum anual de baixes mèdiques estatals per motius de salut mental s'ha duplicat en només set anys. Segons dades del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, l'any 2024 es van iniciar 643.861 baixes per motius de salut mental a Espanya (aproximadament un 10% del total, el sisè motiu més freqüent), i 192.526 a Catalunya, sent precisament Catalunya la comunitat autònoma amb més baixes per aquest motiu.

Malgrat que no es disposa de dades concretes per a Sant Adrià de Besòs, l'augment de les baixes laborals per trastorns com l'estrès o l'ansietat és un fenomen generalitzat arreu del territori i, per tant, també previsible localment.

Grau de teletreball

El teletreball ha esdevingut un dels canvis més destacats en l'àmbit laboral arran de la pandèmia. Abans de la COVID-19, segons dades d'IDECAT (Enquesta sobre equipament i ús de TIC a les llars 2024), només un 8,6% de les persones treballadores a Catalunya ho feien a distància, habitualment o de manera puntual. Amb l'impacte de la crisi sanitària, aquesta xifra ha crescut de manera significativa: el 2024 un 21,45% de les persones treballadores ja ha teletreballat a Catalunya (un 21,1% d'homes i un 21,8% de dones), i ho fa una mitjana de 2,85 dies a la setmana. A més a més, la presència de teletreball és més elevada en els municipis de 100.000 i més habitants, capitals de província, i de 20.000 a menys de 50.000 habitants (25,7%), com és el cas de Sant Adrià de Besòs. Arran de la pandèmia l'ajuntament

ha implantat un sistema de teletreball, que contempla fins a 2 dies, al qual es pot acollir voluntàriament tothom qui ho vulgui. És necessari assenyalar que la valoració general del teletreball a Catalunya és molt positiva, sent d'un 8,9 en homes i d'un 8,5 en dones. En suma, el mercat laboral català mostra una clara tendència cap a la consolidació de models més flexibles i híbrids que combinen presencialitat i treball remot; fet que aplica també a Sant Adrià de Besòs.

Distribució i horaris d'obertura i tancament de la indústria, comerç i hostaleria al municipi

En general, Sant Adrià de Besòs compta majoritàriament amb comerços petits i amb petites i mitjanes empreses. Si es duu a terme un mapatge dels comerços, es troba que la zona comercial més activa està al voltant de la plaça de la Vila i al casc-antic, al barri Sant Adrià Nord, mentre en la resta del municipi no hi ha comerç o molts locals estan tancats. Per exemple, el barri de Sant Joan Baptista ha vist el comerç local afectat per la presència de l'Alcampo; el barri de la Catalana és un nou barri en procés d'urbanització i només té dos comerços; la Mina és un barri amb una alta densitat de població però amb un comerç de supervivència; i el barri del Besòs té zones molt envellides amb molt poca activitat comercial.

A Sant Adrià de Besòs els comerços presenten uns horaris generals d'obertura que oscil·len entre les 10 i les 10:30 h del matí i un tancament aproximat cap a les 20:30 h, tenint en compte també que alguns establiments tanquen al migdia. En el cas de les superfícies comercials hi ha mercats de petit comerç que funcionen les 24 hores i el Mercadona tanca a les 21:30 h. Destaca l'Alcampo, donat que fa una distinció entre els mesos d'estiu, que acaben a les 22 h, i els d'hivern, que tanquen a les 21 h. Finalment, Sant Adrià compta amb un mercat municipal, adjacent al Mercadona, que obre dilluns de 8 a 14.30 h, dimarts, dimecres, dijous i divendres de 8 a 20.30 h (hi ha parades que tanquen entre les 14.30 i les 17h), i els dissabtes de 8 a 15h. Qui més consumeix en el mercat municipal són les persones grans.

Pel que fa als establiments de restauració i oci nocturn, a Sant Adrià els bars i restaurants mantenen un horari comercial estàndard (tancant les terrasses entre les 23 i les 24 h per evitar soroll). Cal assenyalar que el Port de Sant Adrià compta amb una autoritat de gestió pròpia, per la qual cosa l'Ajuntament no té una regulació directa dels locals de restauració i oci nocturn en aquesta àrea i no coneix els seus horaris. Actualment, s'està desplegant el pla de recuperació d'aquest espai i previsiblement poden augmentar els locals de restauració i oci nocturn en el futur.

D'acord amb el calendari fixat per la Generalitat de Catalunya, al municipi hi ha un nombre determinat de diumenges i festius amb obertura comercial autoritzada cada any. L'Ajuntament de Sant Adrià consulta amb els comerços i grans superfícies del municipi si tenen intenció de fer algun canvi i, si no entra en conflicte amb els festius locals, s'acostuma a acceptar. A escala municipal s'ha establert que no hi hagi obertura comercial el dia de segona Pasqua i el 8 de setembre, coincidint amb la Festa Major del municipi.

Malgrat que no s'han fet enquestes per saber quins horaris els agradaria tenir a les persones consumidores, a partir de l'entrevista amb Promoció Econòmica es pot extreure que en el cap de setmana el temps de consum de la ciutadania té una major presència el dissabte al matí. Pel que fa als dies feiners, donat que molts residents del municipi treballen fora, el temps de compra és limitat i aquest es concentra a la tarda i vespre.

Arran de la pandèmia, es va iniciar un projecte per tenir una plataforma de compra comuna del mercat en línia, però no va funcionar.

Conclusions del diagnòstic

Les dades sobre el temps de treball remunerat a Catalunya, extrapolables a municipis com Sant Adrià de Besòs, evidencien una clara desigualtat de gènere en la distribució del temps laboral. Tot i que els horaris d'inici (8-10 h) i fi (18-20 h) de la jornada laboral són similars entre homes i dones, les diferències es fan paleses en la durada del treball setmanal: els homes treballen de mitjana gairebé 7 hores més a la setmana que les dones, una bretxa que s'explica, principalment, per la càrrega més gran de treball domèstic i de cures que recau sobre aquestes últimes. La feminització del treball a temps parcial, motivada sovint per responsabilitats de cura, accentua aquesta desigualtat estructural i reflecteix les dificultats de conciliació laboral i familiar i la precarietat laboral. En contrast, les hores extres continuen sent una pràctica habitual en el mercat laboral, especialment entre els homes i en determinats sectors com la construcció i la indústria. Paralelament, les dades sobre les baixes laborals per trastorns mentals (estrès, ansietat, depressió, etc.) mostren una major incidència en les dones, fet que pot estar vinculat a la doble càrrega de treball remunerat i reproductiu, així com a les condicions laborals més precàries que solen assumir.

D'altra banda, els desplaçaments laborals són més llargs que els personals, i l'ús del vehicle privat predomina sobre el transport públic com a estratègia per reduir el temps invertit. El desplaçament laboral a Sant Adrià de Besòs mostra una clara dependència de l'exterior: la gran majoria de la població ocupada va a treballar fora, principalment cap a Barcelona i Badalona, i el mateix per la població que ve de fora a treballar al municipi. Per últim, pel que fa al teletreball, aquest ha experimentat un augment significatiu a partir de la pandèmia, marcant un abans i un després en com s'organitza la jornada laboral i es gestiona el temps.

Finalment, pel que fa a horaris comercials i de restauració, Sant Adrià presenta una distribució desigual en el municipi segons els barris, però els horaris segueixen un patró similar d'obertura tant per comerços (entre les 10h i les 20:30h) com per restauració (habitualment tancant com a màxim entre les 23h i les 24h).

Problemes clau identificats

Mitjançant l'entrevista amb el servei de Promoció Econòmica de l'Ajuntament, s'ha evidenciat com a repte clau que la reflexió sobre la gestió del temps de treball no és una demanda de les empreses del municipi. Així mateix, les línies de subvenció a empreses, centrades en la contractació, no contemplen criteris en temes de temps.

En l'àmbit comercial, hi ha dificultats generals relacionades amb el preu dels lloguers, "pandèmies comercials" amb franquícies i una taxa de supervivència dels comerços locals baixa.

D'altra banda, en relació amb el suport que l'ajuntament brinda als comerços, cal destacar que el Consorci de la Mina dinamitza i acompanya una associació dels comerciants del barri. A l'altra banda del riu Besòs, però, les associacions dels comerciants han desaparegut (tot i que existeix un projecte per revifar-les). A causa de la falta d'interlocutors o d'una figura central que aglutini i coordini als comerciants al municipi, l'ajuntament està trobant dificultats per fer una campanya de dinamització comercial (per promoure i donar suport al comerç local), ja que ha de parlar individualment comerç per comerç.

Per part de serveis socials i igualtat també es detecta una problemàtica derivada d'horaris irregulars en l'àmbit dels serveis, juntament amb bosses d'economia submergida, que impliquen per les persones que es troben en aquesta situació un augment de la pobresa de temps i més dificultats per a equilibrar els diferents temps de vida.

Possibles línies d'acció

Iniciatives ja existents

A continuació es llisten aquelles activitats que ja fa el departament de promoció econòmica que tenen un impacte en temps, malgrat que no han estat concebudes com a polítiques de temps.

- Projecte Emprenedona, en col·laboració amb Santa Coloma de Gramenet i el suport de la Diputació de Barcelona. Es tracta d'un programa dirigit a dones emprenedores i empresàries del territori i que imparteix sessions grupals de formació, sessions de tutorització individuals i un acompanyament integral combinant itineraris formatius flexibles adaptats a les seves necessitats. Indirectament, es tracten temes de conciliació i equilibri entre el treball remunerat i el treball domèstic i de cures.
- Borsa de treball municipal. En relació amb el temps de treball, l'equip que l'impulsa fa un cribratge de les ofertes que arriben per tal d'assegurar que són dignes, compleixen amb la legislació i especifiquen clarament la jornada laboral, entre altres criteris.
- Impulsar una campanya per assegurar el compliment de l'horari de tancament a les 20:30 h en el mercat municipal.
- Promoció de ciutat i dinamització comercial. Recentment, en col·laboració amb turisme i cultura, s'ha assumit aquesta funció des de promoció econòmica i s'han començat a fer campanyes de promoció del comerç local, algunes ja amb tradició al municipi com el "Ruta tapa".
- Gestió del mercat municipal i del mercat de venda no sedentària. S'ha assumit també la gestió d'aquests dos espais comercials per part del Departament de Promoció Econòmica.

Iniciatives de futur

- Oferir a Nadal un "val de consum municipal" o altres iniciatives promocionals per estimular el comerç de proximitat i el consum.
- Oferir als comerços una guia de consells en relació amb els usos del temps, que es pugués distribuir.
- Campanyes de sensibilització a les persones consumidores.
- Adaptació de serveis públics per atendre a persones treballadores amb horaris irregulars.

b. 2. Temps per al treball domèstic i de cures

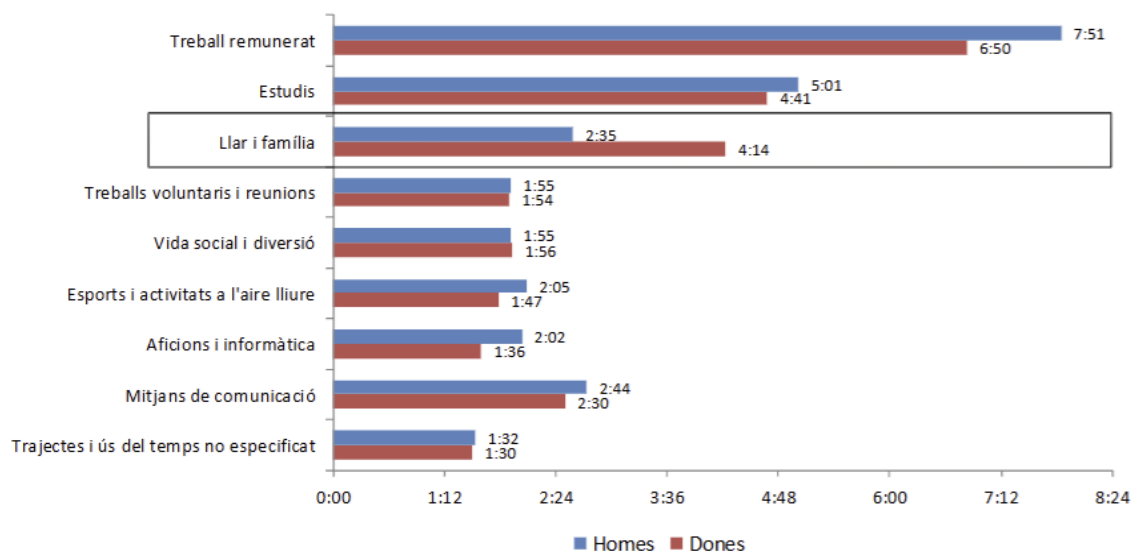
Diagnòstic de situació

A continuació es descriuen les principals dades i problemàtiques relacionades amb el temps de treball domèstic i de cures, que en el cas de Sant Adrià s'assimilen a les problemàtiques compartides a tot Catalunya. Aquestes problemàtiques es repliquen també per les persones treballadores de l'Ajuntament, i són especialment greus per a les persones que treballen al sector serveis, predominant al municipi.

Hores dedicades al treball domèstic i de cures

L'Enquesta de l'ús del temps (2011) permet conèixer la durada mitjana de diferents activitats (anomenada 'temps participat'). Un dels contrastos més rellevants es troba en el repartiment de les tasques domèstiques i de cura, que són assumides majoritàriament per les dones: a Catalunya entre el 2010 i 2011 les dones hi dedicaven, de mitjana, 4 hores i 14 minuts al dia, mentre que els homes només destinaven 2 hores i 35 minuts. Anualment, això comporta que les dones dediquin 4.761 milions d'hores

a la llar i família, mentre que els homes hi dediquen un total de 2.371 (una diferència de 2.389 milions d'hores anuals).

Gràfic: Temps participat. Durada mitjana de les activitats diàries per sexe. Catalunya, 2010-2011. Font: Observatori Dona, Empresa i Economia de la Cambra de Comerç de Barcelona, 2017, a partir d'Idescat.

Si parem l'atenció exclusivament a les tasques de la llar i la família, torna a aparèixer una clara divisió de gènere. Mentre que les dones dediquen, de mitjana, 2 hores i 17 minuts diaris a la cura dels fills, els homes hi dediquen 1 hora i 46 minuts. Les desigualtats de participació s'accentuen encara més en les tasques de cuina i manteniment de la llar, que tenen poc reconeixement i valor social: els homes destinen 58 minuts a la preparació dels àpats, mentre que les dones hi dediquen 1 hora i 33 minuts; pel que fa a la neteja, els homes hi passen 55 minuts diaris, en comparació amb 1 hora i 18 minuts per part de les dones. Per contra, les activitats que realitzen més sovint els homes (com la jardineria, cura d'animals o reparacions domèstiques) tenen un major valor social i es caracteritzen per ser menys repetitives i freqüents.

La distribució desigual del temps segons el sexe no és una particularitat de Catalunya, sinó un fenomen generalitzat. En el cas concret de Sant Adrià de Besòs, cal destacar que l'enquesta mostra que en els municipis de 20.000 a 100.000 habitants s'hi dedica una mitjana de 3 hores i 30 minuts a les tasques de la llar i la família, mentre que la mitjana catalana és de 3 hores i 29 minuts. Això permet inferir que els patrons de gènere i el temps mitjà dedicat al treball domèstic i de cures són pràcticament els mateixos que els presentats per Catalunya.

Per últim, tal com evidencia L'Enquesta de qualitat i condicions de treball a Catalunya, cal destacar que la mitjana d'hores diàries que les dones dediquen al treball familiar i domèstic ha augmentat. Les dades exposen que l'any 2019 les dones ja dedicaven 2,8 hores en dies feiners, i 4,4 hores diàries en cap de setmana. En comparació, els homes hi destinaven aproximadament una hora menys els dies feiners i fins a 1,1 hores menys els dissabtes i diumenges.

Horari de realització habitual del treball domèstic i de cures

L'Enquesta de l'ús del temps (2011) també mesura el percentatge de persones que, a l'inici de cada hora del dia, estan executant una activitat que es manté durant almenys 20 minuts. Aquest indicador permet identificar les franges horàries amb més càrrega de treball domèstic i de cures, així com els patrons de

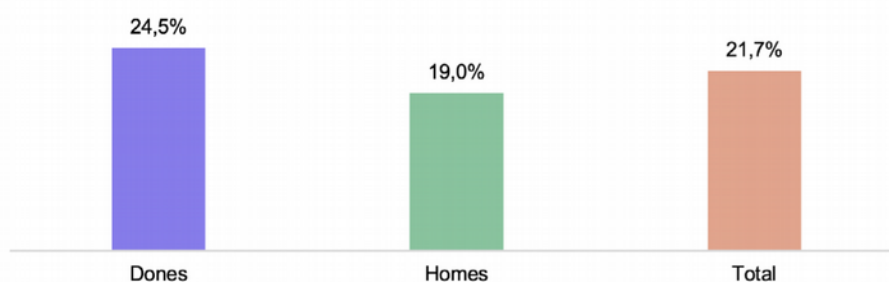
gènere presents en la rutina quotidiana. A partir de les dades disponibles per a Catalunya, s'observen les següents tendències:

- **Tasques de cura dels infants:** Tenen un pic inicial entre les 7:00 h i les 8:00 h del matí. Posteriorment, hi ha un nou augment a partir de les 16:00 h, que es manté i incrementa progressivament fins a les 22:00 h. Destaca una major participació de les dones.
- **Tasques de cures d'adults:** Aquestes activitats tenen una presència menor en comparació amb les cures infantils. Es concentren principalment entre les 17:00 h i les 20:00 h, i tornen a ser realitzades majoritàriament per dones.
- **Tasques de manteniment quotidià:** Comencen a ser més freqüents a partir de les 7:00 h del matí, amb un increment sostingut fins a les 14:00 h. Entre les 14:00 h i les 16:00 h s'observa una lleugera disminució, però tornen a repuntar fins a les 22:00 h. De nou, les dones són qui majoritàriament assumeixen aquestes tasques.

Tot i que no es disposa de dades específiques per a Sant Adrià de Besòs, es poden inferir tendències similars, especialment tenint en compte que els municipis d'entre 20.000 i 100.000 habitants presenten mitjanes properes a les del conjunt de Catalunya.

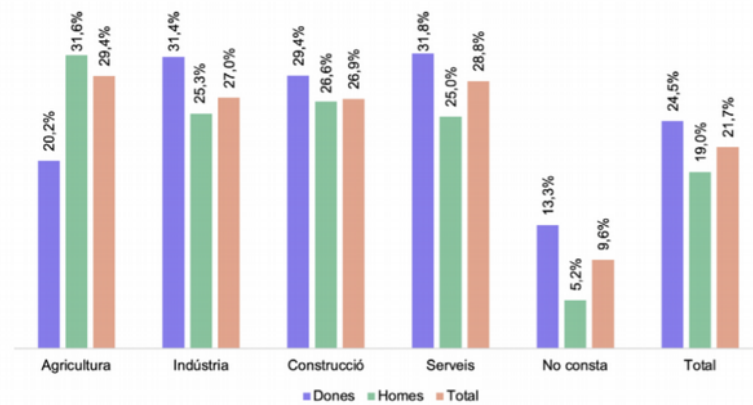
Pobresa de temps

La pobresa del temps fa referència a l'absència de temps disponible (inferior al 50% de la mitjana de temps disponible en un determinat grup de població) per a l'oci, la socialització o la participació política i social després de deduir-li el temps necessari per al treball remunerat i no remunerat, així com el temps necessari per a les funcions bàsiques vitals. En essència, és no poder disposar de temps propi. A Catalunya les dones disposen de menys temps lliure que els homes. Segons les dades de l'Enquesta de l'ús del temps, l'any 2011 un 24,5% de les dones patia pobresa de temps, davant d'un 19% d'homes. Donada la similitud en la distribució d'hores de la vida quotidiana entre Catalunya i municipis d'entre 20.000 i 100.000 habitants, el percentatge de pobresa del temps a Sant Adrià de Besòs es pot assumir que és pràcticament el mateix.

Gràfic: Població que es troba sota el llindar de la pobresa del temps per sexe. Catalunya 2011. Font: Institut Català de les Dones, 2024, a partir d'Idescat

Amb l'excepció del sector agrari, les dones pateixen més pobresa de temps en tots els sectors. El sector serveis destaca per la desigualtat més accentuada: un 31,8% de dones es troben en situació de pobresa del temps, davant del 25% d'homes. Aquesta distinció és rellevant en el cas de Sant Adrià de Besòs, donat que, segons dades més recents, els sectors on es concentra un major gruix de persones treballadores són el sector serveis (66,7%), el de construcció (17,3%) i el d'indústria (16%), on precisament s'observa una major pobresa de temps en les dones.

Gràfic: Població que es troba sota el llindar de la pobresa del temps per sexe i sector. Catalunya 2011. Font: Institut Català de les Dones, 2024, a partir d'Idescat

Dificultat per conciliar la vida personal i laboral

L'Enquesta de qualitat i condicions de treball, duta a terme a Catalunya l'any 2019, posa en evidència que les dones tenen més dificultats per conciliar vida laboral i personal en totes les situacions professionals, tant si la jornada és completa, a temps parcial o és treball autònom. Tanmateix, les persones en règim d'autònoms són les que manifesten més dificultats i aquesta situació afecta especialment les dones (un 31,3% d'elles afirma tenir sempre o quasi sempre problemes per separar la vida personal de la laboral, en comparació amb un 20,4% dels homes). Això és especialment rellevant per Sant Adrià del Besòs, donat que les persones treballadores autònomes representen aproximadament un 12% de la població ocupada.

Juntament amb la dificultat de separar el treball i la vida privada, les dones són les que més atleguen no tenir prou temps per la seva vida personal (un 18,3% davant del 15,8% dels homes) i per dedicar als fills (un 23,9% de les dones davant d'un 19,9% dels homes). En suma, les dones es troben, amb més freqüència que els homes i a causa de la càrrega més gran de treball no remunerat, en una situació desfavorable a l'hora de conciliar la vida laboral i personal.

Segons dades internes d'absentisme laboral de l'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs (2024), el permís per conciliació de la vida familiar i laboral va ser, després de la baixa per contingències comunes, el segon permís amb més hores de jornada teòrica assignades entre el personal municipal. D'aquestes sol·licituds, un 55,5% van ser fetes per dones i un 44,5% per homes. L'any 2023 va haver-hi 8 persones en la plantilla de personal municipal que van demanar una reducció de jornada per cura de menor, i totes elles van ser dones. Això posa de manifest que són encara majoritàriament les dones les que acaben ajustant els seus horaris laborals per assumir el treball de cures.

D'altra banda, també s'ha trobat que les persones que treballen en el sector serveis del municipi es troben amb múltiples obstacles per conciliar la vida personal, familiar i laboral, a causa dels constants canvis de torn, la presència d'horaris nocturns i la manca de previsibilitat horària, entre d'altres. Això és especialment important atès el pes del sector serveis al municipi (66,7%).

Conclusions del diagnòstic

En conclusió, a Sant Adrià de Besòs, com a la resta de Catalunya, les dones dediquen significativament més temps que els homes a les tasques domèstiques i de cures, amb una clara desigualtat en la

distribució de les tasques. De mitjana, les dones dediquen més de dues hores al dia a la cura dels fills i a la neteja, mentre que els homes hi dediquen menys temps. Aquesta distribució desigual contribueix a la pobresa de temps entre les dones (menys temps lliure per a l'oci, la socialització o la participació política), que és especialment significativa en els sectors amb més pes al municipi (sector serveis i d'indústria). Tot plegat els genera més dificultats per conciliar la vida laboral i personal, sobretot en el cas de les treballadores autònomes, que també tenen una gran representació al municipi.

Problemes clau identificats

Des de l'àrea de Serveis Socials del municipi es reconeix la problemàtica amb la feminització del treball domèstic i de cures: aproximadament el 70% de les persones que les assumeixen són dones. Això s'observa també en les necessitats de cures de llarga durada, sent les dones les cuidadores professionals i/o les que cuiden als familiars. La problemàtica s'agreuja especialment en el cas de les famílies monoparentals, majoritàriament encapçalades per dones, que disposen consegüentment de molt poc temps propi. En l'entrevista amb l'àrea d'Igualtat es va destacar que la pobresa de temps que pateixen les dones s'evidencia repetidament en el servei d'assessoria psicològica municipal, i que aquesta és especialment greu en aquelles en edat reproductiva que treballen remuneradament. S'observa també que les dones, per alleujar la situació de pobresa de temps i de malestar horari, senten que depenen de la xarxa família o bé, com és el cas de moltes famílies monoparentals d'origen estranger, que es troben sense suport.

L'àrea de Serveis Socials va remarcar dues problemàtiques més vinculades amb el temps de treball de cures. Pel que fa a les necessitats que s'atenen, en relació amb les famílies amb infants amb discapacitats, cal destacar que la cartera de serveis socials no està adaptada a les necessitats específiques d'alguns perfils, com ara infants amb autisme o TDAH.

En l'àmbit d'organització interna, l'Ajuntament gestiona el Servei de Primera Acollida, el primer punt d'accés de qualsevol persona que s'adreça als serveis socials municipals (amb un horari entre setmana de matins i de tarda el dilluns), però aquest recurs es troba actualment saturat per una elevada demanda i sobrecàrrega del servei que realitza en paral·lel gestions internes i les tasques pròpies d'atenció directa.

Possibles línies d'acció

Iniciatives ja existents

- Per proporcionar a les persones cuidadores un temps de descans i atenció a les persones grans dependents s'han establert centres de dia, tallers, residències, el Respir residencial, el SAUV residencial, habitatges tutelats, el Servei d'ajuda a domicili (SAD), el Servei de neteja de llar, àpats a domicili, i el Servei de Teleassistència.
- Promoció de grups de suport mutu per a persones cuidadores, tals com el GAM (Grup d'Ajuda Mútua).
- Serveis del CIOD, que ofereix activitats d'autocura i participació sociocultural per a dones del municipi tant als matins com a les tardes, facilitant la seva conciliació.
- Establiment de la Canguteca, un servei municipal de canguratge gratuït obert a totes les nenes i nens d'entre 3 i 12 anys del municipi, en el marc del programa TempsxCures, que també ofereix serveis de canguratge en paral·lel a activitats municipals. El servei està obert de manera regular a les tardes durant l'any i als matins durant el període d'estiu.
- Creació d'un Programa de Coeducació en nois joves entre 12 i 21 anys centrat en la igualtat de gènere i la corresponsabilitat, duent a terme tallers que prevenen les violències de gènere i revisen els models tradicionals de masculinitat.

- Programa Radars, vinculat amb el suport social i l'assistència sanitària perquè busca prevenir i intervenir, en comunitat, en situacions de risc o soledat de les persones grans (en procés d'implantació).
- Programa de pisos compartits amb més d'una unitat familiar. Programa que facilita l'accés a habitatge social per dues unitats familiars monoparentals, facilitant la conciliació i gestió del temps quotidià de les famílies i ampliant l'oferta de pisos, que actualment és de 12.
- Implementació de mesures internes a l'Ajuntament per facilitar la conciliació de les persones treballadores i les persones cuidadores, tals com la flexibilitat horària, una bossa d'hores de conciliació anuals retribuïdes i no recuperables, l'ampliació del permís de maternitat a 20 setmanes, la difusió de la normativa en mesures de conciliació, o la creació d'una sala específica per atendre nadons, donar el pit, etc. en el si de l'àrea de serveis socials de l'Ajuntament.

En relació amb la cobertura territorial, molts dels serveis estan disponibles als diferents barris de Sant Adrià i són igualment accessibles per a tota la població. En alguns casos, els serveis estan centralitzats al voltant de l'Ajuntament, com el CIOD, i en el cas del servei de canguratge municipal gratuït regular (la Canguteca) només es presta al barri Sant Adrià Nord perquè s'ha trobat una manca d'espais municipals disponibles. Tot i això, aquest servei es presta en diferents espais quan s'utilitza per a cobrir activitats específiques.

D'acord amb el llistat d'iniciatives, s'extreu que l'Ajuntament aborda el treball domèstic i de cures pels següents grups sociodemogràfics: famílies amb infants de 3 a 12 anys, joves entre 12 i 21 anys, dones, homes amb fills, famílies amb/i persones grans dependents, i persones treballadores de l'Ajuntament. Cal destacar, però, que els serveis dirigits a les persones grans dependents solen estar saturats i tenen dificultats per oferir places per a totes les famílies, obrint-se així vies de millora. En aquest marc també es detecten oportunitats potencials en l'aprofundiment de la corresponsabilitat i coeducació en homes majors d'edat, així com en l'abordatge de les necessitats temporals dels col·lectius amb major pobresa de temps: dones en famílies amb persones dependents, especialment en famílies monoparentals sense xarxa de suport.

Iniciatives de futur

- Realitzar accions i campanyes de promoció de la corresponsabilitat en les tasques de cures entre homes i dones, tals com la promoció de grups d'atenció amb futurs pares (homes) perquè s'impliquin en la criança.
- Establir protocols per incorporar clàusules referents a la corresponsabilitat en la contractació pública municipal.
- Facilitar l'equilibri de la vida personal, familiar i laboral en la programació de la formació interna per personal de l'Ajuntament, a fi d'evitar discriminacions indirectes.
- Incorporar, des de serveis socials, la recollida sistemàtica de dades sobre els usos del temps, afegint preguntes en els equips de tractament social, prenent especial atenció al treball domèstic i de cures.
- Ampliar l'oferta de pisos compartits, pensats per a nuclis familiars (especialment famílies monoparentals) i per atendre a les necessitats de les famílies més vulnerables.
- Revisar el funcionament del Servei de Primera Acollida, evitant la saturació per una demanda elevada i una sobrecàrrega del servei.
- Potencial ampliació del servei de Canguteca (o similar) a altres barris i activitats de la ciutat.
- Analitzar el volum de persones amb horaris laborals irregulars en el sector serveis per determinar la conveniència d'ampliar o modificar serveis disponibles de conciliació com la Canguteca.

- Ampliar l'ús de la prescripció social tenint en compte la perspectiva de temps. Programa a través del qual el personal sanitari pugui fer prescripció més enllà de la medicació (tallers, SAD, ...), recomanant tant activitats formals (organitzades per l'ajuntament) com informals (activitats comunitàries).

b. 3. Temps de desplaçament

Diagnòstic de situació

A continuació es descriuen les principals dades i problemàtiques relacionades amb el temps de desplaçament. A Sant Adrià es compta amb múltiples infraestructures de transport, tant públic com privat, i amb pocs problemes per desplaçar-se tant a peu com amb transport motoritzat. Destaca el fet que la major part de la població acostuma a moure's fora del municipi per anar al treball remunerat, i té una relació estreta amb els municipis adjacents (Barcelona i Badalona principalment) pel consum i l'oci.

Temps mitjà de desplaçament

Segons L'Enquesta de Mobilitat en Dia Feiner (2023), la durada mitjana dels desplaçaments dels residents al SIMMB és de 20,7 minuts. Els promoguts per motius ocupacionals (treball i estudis) són els que tenen una major durada, superior a aquells per motius personals (normalment duts a terme més pròximament al lloc de residència).

Motiu de desplaçament	Durada mitjana
Treball i gestions de treball	27,0
Estudis	29,0
Compres quotidianes	11,2
Compres no quotidianes	17,1
Metge/hospital	22,6
Visita amic/familiar	20,6
Acompanyar o recollir persones menors d'edat	13,1
Acompanyar o recollir persones majors d'edat	21,1
Tenir cura d'alguna persona (gent gran, nens/es, ...)	25,9
Gestions personals	16,9
Oci/diversió/espectacles/cinemes/Restaurants/esports	18,6
Dinar/sopar/bar/restaurant (No oci)	12,0
Sense destinació fixe, passejar	28,1
Casa, domicili	21,5
Total SIMMB	20,7

Taula X: Durada mitjana percebuda dels desplaçaments segons motiu, en minuts, dels residents al SIMMB, 2023.

Font: Enquesta de Mobilitat en Dia Feiner.

En els dies feiners, si es compara la durada mitjana dels desplaçaments intermunicipals i intramunicipals dels residents al SIMMB, es troba que els primers tenen una mitjana més elevada (32,7 minuts) que els últims (14,6 minuts), arribant a duplicar-la. Pel que fa als modes de transport, el temps mitjà és major en els desplaçaments en transport públic (39,3 minuts), seguits del vehicle privat (21,4 minuts) i la mobilitat activa (14,2 minuts). En suma, els desplaçaments de major durada percebuda són aquells entre municipis i en transport públic, mentre que els de menor durada són els intramunicipals realitzats en vehicle privat.

Tipus de desplaçament	Mode de transport	Durada mitjana
Intramunicipal	Mobilitat activa	13,3
	Transport públic	26,2
	Vehicle privat	11,2
	Total SIMMB	14,6
Intermunicipal	Mobilitat activa	23,0
	Transport públic	53,0
	Vehicle privat	27,2
	Total SIMMB	32,7

Taula X: Durada mitjana percebuda dels desplaçaments segons mode de transport i tipologia del recorregut, en minuts, 2023. Font: Enquesta de Mobilitat en Dia Feiner.

En el cas de Sant Adrià de Besòs, cal assenyalar les dades segons àmbits territorials de residència, que mostren els mateixos patrons detallats per a la població del Barcelonès. En aquesta comarca, la durada mitjana de desplaçament és de 21 minuts i, segons els tres modes de transport, la més elevada és amb el transport públic (33,2 minuts), seguit del vehicle privat (24,6 minuts) i la mobilitat activa (14,5 minuts). En aquest sentit, tal com s'ha mencionat prèviament, és necessari contemplar que la gran part de la mobilitat ocupacional de Sant Adrià és intermunicipal (amb destí a Barcelona i Badalona, predominantment) i que aquesta es duu a terme en transport privat, en detriment del transport públic, sobretot per estalviar temps.

Mitjà de transport utilitzat

En la població resident al Sistema Integrat de Mobilitat Metropolitana de Barcelona (SIMMB) el nombre més gran de desplaçaments es produeix mitjançant modes de mobilitat activa, que representen el 51,1% dels desplaçaments en dies feiners, seguit de l'ús del vehicle privat (32,5%) i el transport públic (16,4%).

- Dins del transport públic, l'autobús és el mitjà més utilitzat (36,2% del total), seguit pel metro (33,3%) i per altres serveis ferroviaris com Renfe Rodalies, FGC i el tramvia (26,1%).

Pel que fa a la tipologia dels desplaçaments, les diferències entre desplaçaments intra i intermunicipals són significatives:

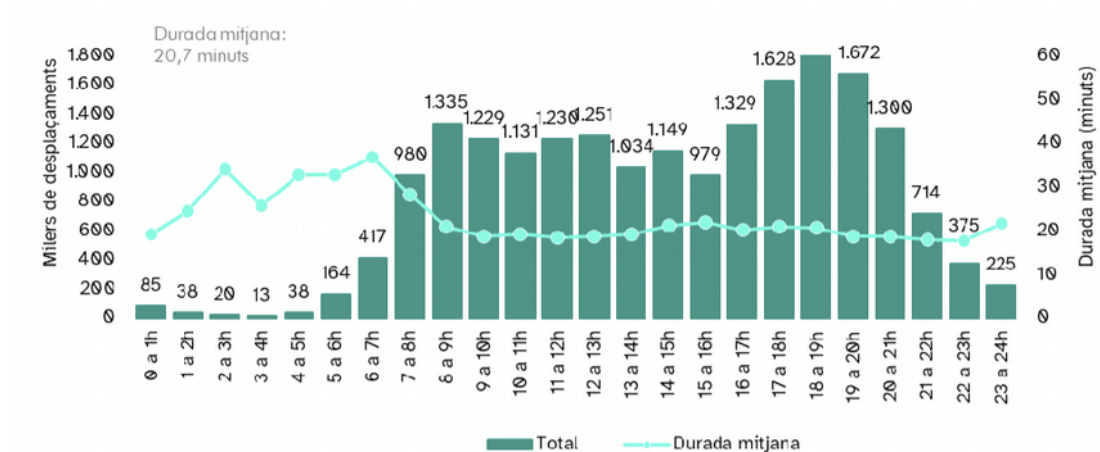
- En els desplaçaments intramunicipals predomina la mobilitat activa (51,6%), seguida del vehicle privat (32%).
- En els desplaçaments intermunicipals la tendència és utilitzar el vehicle privat (76,4%), seguit del transport públic (21,2%). L'ús del cotxe augmenta a mesura que la residència s'allunya de la ciutat de Barcelona.

El cas de la comarca del Barcelonès és especial perquè presenta un patró de mobilitat diferent respecte de la resta del SIMMB. Concretament, el Barcelonès és l'àmbit on la mobilitat sostenible (mobilitat activa + transport públic) assoleix el percentatge més alt: el 82,5% dels desplaçaments es fan amb modes sostenibles, superant àmpliament la mitjana general del SIMMB (67,5%).

Hora d'inici del desplaçament

El 90% de desplaçaments en dies feiners es concentren durant el dia. Tot i una certa homogeneïtzació, la franja horària punta del matí es registra entre les 8 h i les 10 h i la de la tarda entre les 17 h i les 20 h. Pel

que fa a la durada mitjana, els desplaçaments iniciats a la matinada o en les primeres hores del matí (de 6 h a 9 h) són els que acostumen a ser més llargs.

Taula X: Distribució horària dels desplaçaments dels residents al SIMMB, en milers i minuts, 2023. Font: Enquesta de Mobilitat en Dia Feiner.

Si s'analitza la distribució horària dels desplaçaments segons el motiu, es troba que:

Els desplaçaments laborals es concentren entre les 7 h i les 9 h del matí i el retorn al domicili entre les 17 h i les 20 h. En aquestes hores és quan hi ha una concentració més elevada d'ús del vehicle privat i, en un grau més baix però igualment important, de desplaçaments en transport públic.

En el cas de la mobilitat personal ineludible (com visites mèdiques o altres obligacions), les franges més actives són de 9 h a 13 h al matí i de 16 h a 18 h a la tarda.

La mobilitat opcional (compres, oci, etc.) es distribueix de forma més homogènia durant el matí, de 9 h a 16 h, i presenta un pic d'activitat entre les 17 h i les 19 h.

En el cas del municipi de Sant Adrià de Besòs, és raonable pensar que els horaris d'inici dels desplaçaments, juntament amb els motius, seran els mateixos, ja que forma part del continu urbà metropolità de Barcelona i del SIMMB. A més, l'estret vincle amb Barcelona, Badalona i la resta de la província de Barcelona com a orígens/destinacions laborals, comporta que la mobilitat del municipi es trobi condicionada pels mateixos ritmes i necessitats que defineixen el conjunt de la regió.

Diferències de gènere i edat en els desplaçaments

Pel que fa a les diferències de gènere i edat en els desplaçaments, les dades segons el motiu de desplaçament indiquen que:

- Entre les dones, la mobilitat per motius personals ineludibles (compres quotidianes, metge/hospital, acompanyar menors o majors d'edat, tenir cura de persones, gestions personals i no oci) és major que en els homes. A més a més, les dones fan més desplaçaments intramunicipals que els homes en qualsevol àmbit residencial.
- Els homes es desplacen més per motius de treball i per mobilitat personal opcional (compres no quotidianes, visitar amics/familiars, oci i passejar).
- Com més gran és la població, més pes té la mobilitat personal en la mobilitat diària. En el cas de la població més jove (16 – 29 anys), té lloc un major equilibri entre la mobilitat ocupacional i la mobilitat personal.

Sexe	Edat	Mobilitat ocupacional	Mobilitat personal ineludible	Mobilitat personal opcional	Tornada a casa	Total
Homes	16 a 29 anys	24,7%	10,7%	20,0%	44,5%	100%
	30 a 64 anys	21,2%	22,4%	14,2%	42,2%	100%
	65 anys i més	3,1%	29,4%	23,5%	44,0%	100%
	Total	18,1%	21,9%	17,1%	42,9%	100%
Dones	16 a 29 anys	25,2%	11,4%	19,9%	43,5%	100%
	30 a 64 anys	16,7%	27,8%	13,8%	41,6%	100%
	65 anys i més	2,0%	34,9%	20,4%	42,7%	100%
	Total	14,8%	26,8%	16,2%	42,2%	100%

Taula X: Pautes de mobilitat per sexe i edat, segons motiu de desplaçament, SIMMB, 2023. Font: Enquesta de Mobilitat en Dia Feiner.

A partir de les dades segons el mode de transport s'evidencia que:

- Les dones fan un major ús dels modes de transport sostenibles (mobilitat activa i transport públic), entre els quals destaquen: caminar, l'ús de l'autobús, el metro i la resta de mitjans ferroviaris.
- En els homes preval l'ús del vehicle privat, especialment el cotxe i la moto. Entre la població masculina també destaca un major ús de la bicicleta i del patinet, segway o altres ginyes (VMP).
- La població de major edat es mou principalment a peu. Entre el grup de 30 a 64 anys predomina l'ús del vehicle privat. Respecte de la població jove, aquesta fa un ús més equilibrat entre els tres modes i es desplaça en major proporció en transport públic.

Sexe	Edat	Mobilitat activa	Transport públic	Vehicle privat	Total
Homes	16 a 29 anys	46,5%	25,4%	28,1%	100%
	30 a 64 anys	43,5%	11,0%	45,5%	100%
	65 anys i més	66,2%	9,3%	24,6%	100%
	Total	48,6%	13,0%	38,4%	100%
Dones	16 a 29 anys	39,8%	36,2%	24,1%	100%
	30 a 64 anys	51,0%	17,7%	31,3%	100%
	65 anys i més	71,0%	13,6%	15,5%	100%
	Total	53,6%	19,7%	26,7%	100%

Taula X: Pautes de mobilitat per sexe i edat, segons mode de transport, SIMMB, 2023. Font: Enquesta de Mobilitat en Dia Feiner.

Donat que els patrons de mobilitat segons el gènere i l'edat són dinàmiques àmpliament esteses i consistents, aquestes es poden generalitzar i és raonable inferir que també tindran lloc en el cas de Sant Adrià de Besòs.

Conclusions del diagnòstic

En conclusió, en el Sistema Integrat de Mobilitat Metropolitana de Barcelona (SIMMB) els desplaçaments més prolongats són aquells motivats per estudis i treball i els desplaçaments intermunicipals en transport públic. Cal assenyalar que, dins del transport públic, l'autobús és el mitjà més utilitzat, seguit pel metro. La franja horària punta del matí es registra entre les 8 h i les 10 h, i la de la tarda entre les 17 h i les 20 h. Ambdues coincideixen amb els desplaçaments laborals (sent més llargs al matí, entre les 6 h i les 9 h) i la tornada al domicili, mentre que els desplaçaments personals es distribueixen més homogeniament. Respecte de les diferències de gènere i edat, les dones tenen una mobilitat més

fragmentada (condicionada per les responsabilitats de cura), realitzen més desplaçaments intramunicipals i fan un major ús de mitjans sostenibles com caminar o el transport públic. Contràriament, els homes tenen major mobilitat ocupacional i tendeixen a utilitzar més el vehicle privat. La població jove presenta una major dependència de mitjans de transport públics per a desplaçaments (sobretot per estudiar), mentre que la població major es desplaça principalment a peu.

Tots aquests patrons també són aplicables a Sant Adrià de Besòs, integrat en el continu urbà metropolità. Cal destacar que en el cas específic de Sant Adrià, la mobilitat ocupacional és majoritàriament intermunicipal amb destí/origen Barcelona, el propi municipi i Badalona, amb una preferència per l'ús del vehicle privat com a transport per estalviar temps en els desplaçaments externs (malgrat que en els desplaçaments de connexió predomina l'ús de transport públic).

Generalment, Sant Adrià de Besòs està a prop de qualsevol infraestructura i té un bon servei de connectivitat intern i amb la resta de municipis: hi ha una xarxa ferroviària que inclou 2 línies del servei de rodalia, 3 línies del servei de tramvia i 1 línia del servei de metro de l'AMB (L2), juntament amb el servei de taxi integrat a l'IMET i una xarxa d'autobusos amb 12 línies metropolitanes diürnes, 2 interurbanes diürnes i 3 nocturnes. El municipi presenta unes característiques favorables pels desplaçaments a peu, i també es pot recórrer fàcilment en transport públic o vehicle privat; tots els barris tenen serveis i equipaments fàcilment accessibles.

Problemes clau identificats

A partir de l'entrevista a l'àrea de Territori de l'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs s'ha detectat que el principal repte de mobilitat són les barreres arquitectòniques i naturals formades per les autovies C-31 i la Ronda Litoral (B-10), les infraestructures ferroviàries i el riu Besòs, que travessen el municipi, i comporten discontinuïtats i dèficits de connexió entre barris (aïllant, per exemple, el barri de la Mina). Malgrat que hi ha ponts per creuar les divisions que genera el riu, poques persones els travessen a peu.

En tot el municipi de Sant Adrià hi ha un bon accés i una repartició igualitària entre barris pel que fa als espais verds, els serveis bàsics i els equipaments municipals, tots en un temps de desplaçament màxim de 15 minuts a peu des de la residència de la ciutadania. De fet, presenta una ràtio superior de zones verdes que la mitjana de l'àrea metropolitana, a les que s'afegeix la platja, i en un futur, l'espai de les tres xemeneies. No obstant això, cal assenyalar que hi ha certes zones verdes que actualment són inservibles. Per tal de convertir-les en espais utilitzables s'ha desenvolupat un Pla de Mobilitat Urbana Sostenible que està pendent d'aprovació.

Adicionalment, mitjançant l'entrevista a l'àrea d'Educació de l'Ajuntament, s'han detectat problemàtiques amb la mobilitat fora del municipi per accedir a estudis postobligatoris. Quan l'oferta formativa (com cicles formatius o FP) no està disponible a Sant Adrià o quan l'alumnat obté plaça fora en localitats properes com Santa Coloma de Gramenet, Montcada i Reixac o determinats barris de Badalona, aquest es troba que la connexió és limitada. Els autobusos que connecten amb aquests punts tenen horaris poc flexibles i recorreguts llargs, la qual cosa complica la conciliació horària i l'accés als centres. És a dir, tot i que existeix una bona connexió amb Barcelona ciutat (metro a la part nord i Rodalies a la part sud de Sant Adrià), hi ha altres connexions intermunicipals que no són igualment eficients. En la població jove que estudia també s'ha identificat com a limitació la prohibició de portar patinets elèctrics al transport públic, fet que els limita les opcions de mobilitat sostenible i no els permet reduir el seu temps de desplaçament.

Possibles línies d'acció

Iniciatives ja existents

1. Implementar la pacificació del trànsit (zones 30, illa de vianants, etc.).
2. Treballar per implantar camins escolars, que faciliten i redueixen el temps de desplaçament relacionat amb els serveis de cura.
3. Introduir l'ús d'aplicacions i serveis digitals per comprovar la informació del transport públic en temps real (com facilitar l'ús del servei de Taxi a demanda o l'aplicació metropolitana de transport públic).
4. Promoure el programa "Taxi Amic", pensat per facilitar el desplaçament de les persones amb discapacitat.

Iniciatives de futur

1. Es continua avançant en les iniciatives de pacificació i augment de les zones verdes ja mencionades.
2. Revisar els recorreguts i horaris dels autobusos intermunicipals que es dirigeixen a centres de formació professional en municipis que no son ni Barcelona ni Badalona.

b. 4. Temps d'educació

Diagnòstic de situació

Horaris lectius, d'acollida i d'extraescolars dels centres i equipaments educatius

En relació amb els centres educatius a Sant Adrià del Besòs, hi ha 2 escoles bressol públiques, 3 escoles públiques d'educació infantil i primària, 1 institut-escola públic d'educació primària i secundària, 1 institut d'educació secundària, batxillerat i formació professional i 1 centre de formació d'adults. Pel que fa als centres privats o concertats, hi ha 3 llars d'infants privades, 3 centres concertats i 1 centre concertat d'educació especial.

La cobertura horària dels serveis municipals dins els diferents centres educatius públics per franja d'edat es pot resumir en la següent taula:

	Acollida pública	Horari lectiu	Dinar	Horari lectiu	Extraescolars públiques
Escola Bressol (0-3)	8-9h	9h-12h	12h-13h	13h-17h	N/A
Infantil (3-5)	8-9h	9h-12:30h	12:30h-13:30h	13:30h-16:30h (17h concertades)	16:30h a 19h (com a màxim)
Primària (6-12)	8-9h	9h-13:30h	13:30h-14:30h	14:30h-16:30h (17h concertades)	16:30h a 19h (com a màxim)
Secundària (12-18)	N/A	8h – 14:30h	N/A	N/A	17h a 20h (com a màxim)

D'aquests horaris generals, cal tenir en compte el següent:

- En les escoles bressol, l'entrada i sortida és lliure i només es demana respectar el moment dels àpats i la migdiada.

- A infantil i primària, l'hora de menjar de les 12:30h aplica de i3 a 2n de primària, i a les 13:30h de 3r a 6è de primària. Malgrat no tenir la dada concreta del percentatge d'infants que dinen a les escoles municipals, és important assenyalar que l'ajuntament de Sant Adrià lliura beques que cobreixen total o parcialment el servei de menjador. A partir de les dades provisionals de l'àrea d'Educació, entre un 35% i un 66% de l'alumnat de 3 de les 4 escoles té una beca de menjador. L'escola-institut de la Mina té un sistema separat de beques que cobreix al 100% de l'alumnat.
- Els horaris de l'escola pública situada al barri de la Mina són una excepció al municipi donat que, davant la identificació d'absentisme escolar elevat en l'horari de tarda (molts infants i adolescents no tornaven a classe després de dinar), es va establir una jornada intensiva. Això ha permès reduir l'absentisme escolar.
- El servei d'acollida matinal municipal s'ofereix en totes les escoles públiques amb un preu fixat per la taxa pública i es redueix en augmentar el nombre de familiars.
- Les extraescolars públiques ofertades a la mateixa escola tenen una durada mitjana de una hora i mitja.

Pel què fa a l'oferta post-obligatòria, existeix formació professional al municipi que té lloc precisament en els instituts públics i, per tant, també s'ofereix en el seu horari. Per últim, a Sant Adrià es troba el Campus Diagonal-Besòs de la Universitat Politècnica de Catalunya, que té un horari de matí i de tarda.

Pel que fa als casals en períodes de vacances escolars, l'ajuntament ho deixa en mans del tercer sector (amb les AFAs, associacions esportives, etc.) però brinda suport mitjançant la cessió d'espais. L'únic casal organitzat directament per l'Ajuntament de Sant Adrià és el casal gestionat per serveis socials que té lloc durant l'agost i atén unes 200 famílies en situació de vulnerabilitat. Aquest casal s'ofereix a les dues lleres del riu. La resta de casals d'estiu són oferts per entitats del tercer sector, que cobreixen aproximadament a 500 nens entre 3 i 12 anys sobre una població aproximada de 6.000.

Durant el període vacacional de Setmana Santa i Nadal no hi ha gaire demanda de casals municipals. En aquest sentit, l'ajuntament tampoc ofereix casals, però sí activitats educatives i d'oci i lleure, tals com el Parc de Nadal (amb accés gratuït per a tothom) o el projecte de Patis Escolars Oberts, pensat per optimitzar l'ús dels espais escolars fora de l'horari lectiu. Aquest projecte funciona a partir d'un procés de dinamització i d'acompanyament tant els caps de setmana com durant Nadal, Setmana Santa i les vacances d'estiu, gràcies a una coordinació estratègica de l'Ajuntament per adaptar-se a les necessitats dels diferents barris. En concret, es desenvolupa en dues de les quatre escoles públiques del municipi, una a cada banda del riu Besòs. A una banda s'ha implementat a l'Escola Pompeu Fabra, ja que, a diferència de l'Escola Catalunya, en el seu entorn no disposava d'espais adequats per al joc dels infants, i això generava molèsties. El pati obert de l'Escola Pompeu Fabra té lloc els caps de setmana al matí, durant les vacances de Setmana Santa i Nadal, i també al juliol, cada tarda de dilluns a diumenge, un cop finalitzat el casal d'estiu. A l'altra banda del riu l'Institut-Escola la Mina ja compta amb la "Capsa dels Jocs", un servei del Consorci que actua com a ludoteca familiar (per a infants de 0 a 12 anys) i obre totes les tardes de la setmana a partir de les 17h i durant les vacances escolars. És per això que els patis oberts s'ofereixen a l'Escola Cascavell els caps de setmana i durant les vacances de Nadal i Setmana Santa; al juliol no s'ofereix perquè aquest període ja queda cobert per la ludoteca del barri mencionada.

Durant l'estiu, l'Ajuntament sí que ofereix als matins activitats dirigides a joves de secundària en el centre Juvenil Polidor, situat al marge esquerre del riu Besòs. A part d'aquestes activitats durant les vacances, el centre Juvenil Polidor és un espai gratuït destinat als i les joves d'entre 12 i 35 anys i obre les seves instal·lacions de dilluns a divendres de 9h a 21h, on es troben espais d'estudi, de jocs, de tallers i de música, entre d'altres, i es realitzen esdeveniments d'oci. Al marge dret del riu hi ha el Centre Cultural Besòs, també gratuït, que obre de dilluns a divendres a les tardes (de 17 a 20h) i els divendres al matí (de 9 a 13h). En el centre destaca la presència d'una ludoteca infantil, un espai familiar (dirigit a la petita

infància i als alumnes de primària) que funciona durant tot el curs i durant l'estiu en horari de tarda, per tal que els alumnes tant de la pública com de la concertada puguin assistir.

Horaris de les biblioteques i les sales d'estudi

A Sant Adrià hi ha 2 biblioteques, la Biblioteca Sant Adrià i Font de la Mina, una a cada banda del riu Besòs. Totes dues obren les tardes (des de les 15-15:30h a les 20-20:30h), i l'obertura dels matins és intercalada perquè la ciutadania sempre pugui anar a una o altra (des de les 9-10h a les 13:30-15:30h). Durant els caps de setmana les dues biblioteques obren només al matí.

En la Biblioteca Font de la Mina no s'ofereixen sales d'estudi perquè no hi ha hagut demanda, però la Biblioteca Sant Adrià comparteix aula d'estudi amb el centre Juvenil Polidor, donat que estan al costat. Així, quan la biblioteca està oberta, és aquesta qui gestiona l'aula d'estudi; en canvi, quan ho està el Polidor, n'assumeix aquest la responsabilitat. Abans l'aula d'estudi estava oberta fins a les 24h, però com que van observar que venia molt poca gent, van passar un qüestionari per adaptar-se millor als usos del temps del jovent. Actualment, a partir dels resultats, obren tot l'any de dilluns a divendres des de les 9h i no tanquen al migdia (per no tallar l'horari d'estudi), sinó que tanquen a les 21h, funcionant igualment dotze hores. D'altra banda, les persones estudiants també poden gaudir de la biblioteca de la UPC, que està oberta tota la nit durant exàmens.

Conclusions del diagnòstic

En conclusió, a Sant Adrià del Besòs l'oferta de centres educatius públics està distribuïda per tot el municipi i s'organitza segons l'horari establert per la Generalitat de Catalunya. Destaca el cas de l'Institut-Escola de la Mina, que va reorganitzar el seu horari (passant a instaurar jornada intensiva) per tal de reduir l'absentisme escolar. Per tal d'adaptar-se a les necessitats de conciliació de les famílies, en les escoles i instituts públics s'ofereixen serveis d'acollida matinal i activitats extraescolars gratuïtes, juntament amb beques de menjador. Els àpats i les activitats extraescolars es fan en un horari que respecta els ritmes circadianis dels infants i adolescents. En el municipi també s'ofereixen activitats educatives i lúdiques durant el període de vacances, en diferents barris i espais, cobrint tant l'estiu com el Nadal i Setmana Santa. En aquest sentit, destaca el projecte de Patis Escolars Oberts. Per últim, tant el centre Juvenil Polidor com les biblioteques municipals tenen horaris complementaris i espais d'estudi adaptats als usos del temps dels joves.

Problemes clau identificats

En relació amb el temps i l'educació, en l'àmbit municipal hi ha una problemàtica amb els extraescolars. Les escoles i instituts públics, des del Pla educatiu d'entorn (PEE), ofereixen extraescolars gratuïtes quan s'acaba l'horari lectiu. Tanmateix, s'ha trobat que un gran nombre de famílies (sobretot aquelles famílies migrades amb menys xarxa de suport) recorren a les extraescolars gratuïtes, d'una banda, com a servei de canguratge i conciliació per quadrar horaris i/o, d'altra banda, per raons econòmiques. Això disgrega encara més als infants i minva la seva projecció educativa, donat que les extraescolars gratuïtes són més simples i senzilles (principalment lúdiques i esportives) que aquelles que necessiten un major acompanyament familiar o participació econòmica. En aquest sentit, una iniciativa plantejada recentment per reduir la disgregació ha estat promoure que els alumnes de les escoles concertades vagin a les extraescolars gratuïtes que s'ofereixen en les escoles públiques properes. La iniciativa, però, no és possible actualment a causa dels horaris diferents entre públiques-concertades.

Una altra problemàtica reconeguda té a veure amb la participació i les beques de casals d'estiu, fora de l'horari lectiu. A Sant Adrià es troben famílies que tenen els recursos materials perquè els seus fills/es hi participin, però també famílies que, en la franja de pobresa, estan ateses per serveis socials i reben

ajudes econòmiques. Això no obstant, hi ha famílies que es troben en una “franja grisa” (no tenen recursos econòmics, però tampoc reben ajudes per part de serveis socials) i, davant la falta d'un programa de beques municipals, no poden gaudir d'aquest servei de conciliació. Aquesta problemàtica, d'una banda, dificulta la conciliació de les famílies i, de l'altra, té conseqüències negatives en els infants, que s'aïllen durant l'estiu, fan un major ús de pantalles, i perden el vincle educatiu/lectiu, entre d'altres. L'ajuntament fa 2 anys que intenta posar en marxa un sistema de beques, però s'ha trobat que la gestió és molt complicada per la heterogeneïtat dels propis casals.

També cal advertir que durant l'estiu no hi ha escola bressol, i això genera un problema de conciliació amb moltes famílies que es troben dos mesos i mig sense aquest suport formal. Alguns anys les AFAs han organitzat serveis de casals d'estiu per revertir la situació i, en aquests casos, l'ajuntament sempre ha donat suport oferint l'espai de l'escola bressol.

Per últim, des dels instituts també s'ha detectat que la majoria dels alumnes de secundària dinen sols. En els centres públics no hi ha servei de menjador per secundària, per la qual cosa els alumnes surten a les 2:30 o 3 h de la tarda per dinar a casa i no coincideixen amb les seves famílies. Així, el jovent acaba dinant en soledat, sense supervisió sobre què mengen, com ho fan, ni el seu ús de pantalles durant aquest temps. Des de l'Ajuntament existeix un interès a iniciar projectes d'espais compartits per dinar, però la seva posada en marxa no és senzilla. També s'ha detectat que els i les adolescents que participen en activitats extraescolars no ofertades pel municipi (principalment esportives) s'open soles perquè arriben molt tard a casa. Les persones adolescents d'aproximadament 14 anys acaben al voltant de les 21h de la nit i les de 17-18 anys a les 22h, havent de tornar a l'institut a les 8h del matí següent. Per tant, la sobrecàrrega dels espais esportius municipals provoca una manca de descans en els adolescents que fan les extraescolars tard, agreujada per l'ús de pantalles que fan abans d'anar a dormir. Aquesta problemàtica no es dona en l'oferta d'extraescolars gratuïta mencionada anteriorment, on les sessions acaben, a tot tardar, a les 19h de la tarda.

Possibles línies d'acció

Iniciatives ja existents

- Ampliar l'horari d'entrada i/o sortida en les escoles públiques més enllà de l'horari lectiu, a partir del servei d'acollida i de l'oferiment d'extraescolars gratuïts.
- Oferir activitats extraescolars a les escoles públiques (per a infants) que acaben abans de les 19h i als instituts públics (per a adolescents) que acaben abans de les 20h.
- Establir uns horaris d'àpats en les escoles públiques que oscil·len entre les 12:30 i les 13:30h.
- Escola de famílies (en llicitació). Tallers destinats a famílies que s'ofereixen durant el curs escolar, oberts a tothom i celebrats en diferents espais educatius. Algunes de les temàtiques tractades inclouen: ús de pantalles, àpats, límits, pas de 6è a ESO, entre altres.
- Obrir els patis escolars fora de l'horari lectiu, amb l'impuls del projecte Patis Escolars Oberts. Aquest projecte està actualment en pausa, però hi ha una voluntat manifesta de continuar-lo.
- Oferir Casals d'estiu a infants vulnerables (que solen cobrir 200 famílies i s'ofereixen a les dues bandes del riu Besòs), juntament amb activitats de lleure durant tot l'any. Ambdues, a més del suport educatiu, faciliten la conciliació.
- Tenir programes de contractació de vetlladores que consideren les necessitats d'infants amb discapacitat tant en els casals d'estiu com en les activitats de lleure durant l'any.
- Dur a terme activitats des dels serveis d'intervenció socioeducativa durant les tardes dels mesos d'estiu, cobrint necessitats de conciliació i cures.
- Oferir acompanyament escolar o altres serveis des del SAD, dirigits a famílies monoparentals o amb alguna dificultat d'organització.

- Oferir Centres Oberts a tots els barris, fora de l'horari escolar, que proporcionen atenció als infants i adolescents en situació de risc.

Iniciatives de futur

- Revisar el perfil professional en el SAD educatiu, amb la voluntat d'incorporar la figura d'integradors/es socials en els equips i reforçar un acompanyament socioeducatiu que s'adapti a les necessitats de les famílies ateses.
- Establir un programa de beques pels casals d'estiu oferts per entitats del tercer sector.
- Racionalitzar els horaris d'extraescolars d'adolescents.

b.5. Temps de descans i serveis durant la nit

Diagnòstic de situació

Respecte al temps de descans, Sant Adrià no presenta problemàtiques greus, tot i que s'ha registrat un augment de les queixes per sorolls veïnals o d'equipaments com garatges privats. Els serveis durant la nit són bàsicament tres: la neteja viària, la recollida d'escombraries i l'enllumenat públic. Així mateix, es compta amb una xarxa de transport nocturn coordinada per l'àrea metropolitana.

Distribució horària d'activitats durant la nit

L'Enquesta de l'ús del temps (2011) permet mesurar la distribució horària d'activitats durant les hores nocturnes (entre les 22:00 h i les 6:00 h), en les quals s'observa una centralitat de les cures personals (descans i son) en la majoria de la població catalana. Aquest percentatge comença a pujar progressivament a partir de les 22:00 h (sent un 32,3% la població que executa l'activitat), amb un gran salt quantitatiu a partir de les 24 h (75,1%) i una participació que supera el 90% a partir de les 2:00 h (95,3%). En aquesta franja horària l'activitat laboral remunerada és pràcticament inexistent, amb valors molt baixos que oscil·len entre l'1% i el 3%. Per contra, les activitats domèstiques i de gestió familiar, tot i ser baixes durant la nit, no desapareixen del tot. A les 22:00 h, un 13,63% de la població encara s'hi dedica, però la participació és desigual entre homes i dones: mentre els primers participen en un 9,5%, les dones ho fan en un 17,6%. Per últim, el consum mediàtic es concentra just abans d'anar a dormir, donat que l'ús dels mitjans de comunicació té un pes significatiu entre les 22:00 h i les 23:00 h (36,35%), i comença a baixar a mitjanit, caient bruscament a partir de la 1:00 h (3,83%). Malgrat que les dades corresponen al conjunt de Catalunya, aquest patró d'ús del temps nocturn es pot extrapolar raonablement al cas de Sant Adrià de Besòs.

Activitats de lleure nocturn

En relació només amb les activitats de lleure nocturn, cal fer notar que el consum de mitjans de comunicació és l'activitat de lleure predominant durant el vespre i les primeres hores de la nit, seguit per la vida social i les aficions individuals. Ampliant la distribució horària a partir de les 20:00 h, i fins a les 6:00 h, amb les dades de l'Enquesta de l'ús del temps (2011) s'observa que els mitjans de comunicació són l'activitat de lleure central: el seu ús comença a despuntar a les 20:00 h (amb un 15,69% de participació), creix a les 21:00 h (25,74%) i arriba al pic màxim a les 23:00 h (36,24%). Malgrat que són percentatges de participació menors, cal destacar les activitats de 'vida social i diversió', que mostren una presència entre les 20:00 (11,43%) h i les 23:00 h (6,61%) i disminueixen dràsticament a partir de mitjanit. En el cas del cap de setmana, la participació en activitats de vida social en horari nocturn augmenta, però de forma lleu. Per últim, a les 20:00 h un 6,06% de la població encara practica activitats

físiques i a les 23:00 h un 4,3% de la població dedica temps a les aficions i informàtica. De nou, aquestes dades poden considerar-se representatives per la situació de Sant Adrià de Besòs.

Temps de descans nocturn mitjà de la població

L'any 2011 la mitjana d'hores de descans nocturn (dormir) a Catalunya era de 8 hores i 39 minuts. Les diferències per gènere no són significatives, però sí que s'observen més hores de son de divendres a diumenge (8 hores i 55 minuts) que de dilluns a dijous (8 hores i 18 minuts) i diferències segons el grup d'edat. Les persones que dormen més són les de 65 anys (9 hores i 20 minuts), seguides de les de menys de 25 (9 hores i 6 minuts). Per contra, la població que dorm menys hores és la pertanyent al grup d'edat de 45 a 64 anys (8 hores i 17 minuts), seguida dels de 25 a 44 anys (8 hores i 24 minuts). Les dades dels municipis de 20.000 a 100.000 habitants són pràcticament les mateixes, per la qual cosa es poden argüir els mateixos resultats per a Sant Adrià de Besòs.

Ús de tecnologia durant la nit

Si l'interès radica en l'ús de tecnologia en horari nocturn, la mateixa enquesta calcula el percentatge de 'Població que realitza la mateixa activitat amb ordinador o internet a l'inici de cada hora' segons quatre activitats: treball remunerat, estudis, aficions i informàtica i mitjans de comunicació. Durant la nit, l'activitat en què s'observa un major ús de tecnologia és en les 'aficions i informàtica' (sent el seu ús de 73,% a les 22:00 h i mantenint-se amb un 78,6% a les 2:00 h), seguida amb molta diferència dels mitjans de comunicació (amb el percentatge més elevat a les 24:00 h, de 13,5%) i del treball remunerat i estudis.

Conclusions del diagnòstic

Es pot concloure que a Catalunya, en general, i a Sant Adrià de Besòs, en particular, el temps nocturn (entre les 22:00 h i les 6:00 h) es destina majoritàriament al descans i la son, sent usual que la població vagi a dormir al voltant de les 00:00 h i que la mitjana d'hores dormides sigui de 8 hores i 39 minuts. Les tasques domèstiques i de cures també estan presents en aquesta franja horària, i mostren una distribució desigual segons el gènere. Per últim, cal destacar que l'activitat de lleure més comuna abans de dormir és el consum de mitjans de comunicació, i que l'ús de tecnologia durant la nit es concentra especialment en activitats d'oci com les aficions i la informàtica.

Pel que fa als serveis del municipi que tenen lloc durant la nit, són tres: la neteja viària, la recollida d'escombraries i l'enllumenat públic i estan externalitzats. També és important destacar que a Sant Adrià s'ofereixen diferents serveis de transport públic nocturn. D'una banda, el municipi té 3 línies d'autobusos nocturnes (Nitbus: N2, N6 i N9) que operen aproximadament entre les 22 i les 6 h (amb una freqüència d'uns 20 minuts). També hi ha Rodalies fins a les 24 h i tramvia fins a les 0:30 h, aproximadament. Per últim, cal destacar la línia L2 de metro, que té un horari que varia segons el dia de la setmana sent fins a les 24 h de dilluns a dijous, fins a les 2 h els divendres i les vigílies de festiu, amb un servei continu durant tota la nit els dissabtes i fins a les 24 h els diumenges i festius entre setmana.

Problemes clau identificats

L'entrevista duta a terme a l'àrea de Territori de l'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs ha evidenciat que existeix un problema en augment durant la nit en relació amb les queixes per soroll. Tanmateix, es tracten de problemàtiques més aviat internes, provinents per exemple de sorolls de blocs de pisos o portes de garatge. S'està formant al personal per poder atendre aquestes queixes i resoldre-les ràpidament.

Possibles línies d'acció

Iniciatives ja existents

- Minvar el soroll nocturn al municipi causat per la neteja viària i la recollida d'escombraries amb el canvi de la flota cap a vehicles elèctrics que fan menys soroll, garantint un millor descans dels veïns i veïnes.
- Formar personal capaç de detectar problemes de soroll nocturn, emprant eines com el sonòmetre.

Iniciatives de futur

- Remodelar i revitalitzar la zona del Port Fòrum a partir de l'elaboració d'un Pla d'Activació del Port, on es preveu que hi haurà noves zones d'oci i esbarjo amb potencial obertura en horari nocturn.
- Millorar el servei d'enllumenat públic a partir d'un contracte amb una nova empresa, tenint també present equilibrar la intensitat de l'enllumenat amb les necessitats de descans en les noves construccions o canvis.

b. 6. Temps de lleure, cultura i esports

Diagnòstic de situació

Activitats culturals i de lleure educatiu

Sant Adrià està geogràficament al costat de Barcelona i Badalona, dos municipis amb una oferta cultural molt àmplia, per la qual cosa la demanda d'activitats culturals en el mateix municipi no és elevada. Això no obstant, a partir de l'augment en l'envelliment demogràfic de la població, s'ha fet un replantejament i s'estan començant a augmentar les activitats ciutadanes dirigides a la població jubilada, que disposa de temps lliure i està activa.

A Sant Adrià del Besòs destaquen tres equipaments municipals destinats al lleure, juntament amb les dues biblioteques municipals, distribuïts territorialment en el barri Sant Joan Baptista, el Besòs i la Mina. Es tracta del Centre Cultural Besòs (de dilluns a dijous de 17 a 20h i els divendres de 9 a 13h), el Casal de Cultura (de dilluns a divendres de 8h a 22h, tancant el migdia a l'estiu) i l'Espai Cultural Font de la Mina (de dilluns a divendres de 9 a 21h). Malgrat no disposar de teatre, en el Casal de Cultura hi ha una sala d'actes de grans dimensions on s'executen activitats tals com balls de saló, activitats escolars de teatre i activitats de l'Escola municipal de música. Així mateix, es compta amb una Escola Municipal de Música, amb horari principalment de tarda. Aquest equipament resta buit durant el matí.

A l'hora de programar activitats específiques en aquests equipaments, l'Ajuntament sol programar les activitats a la tarda, després de l'horari lectiu. En el cas concret d'iniciar reunions o inaugurar exposicions, per exemple, la franja horària se sol centrar entre les 19 i 19:30h de la tarda, però no més tard de les 21-21:30h. En el cas del Casal de Cultura, els matins acostuma a estar dedicat a serveis municipals.

En el cas de les activitats dirigides a un públic infantil, han anat adaptant horaris d'acord amb l'experiència. Com a norma general, els circuits de jocs o similars comencen a rebre gent cap a les 10:30h o 11h. Els espectacles els programen habitualment a les 12h ja que abans no venia la gent.

S'indica que els espais culturals s'utilitzen però no estan saturats. En quant al personal que gestiona aquests espais, existeixen dues situacions, aquelles en les que estan coberts per prestacions de serveis

i aquelles que son personal funcionari de l'Ajuntament. En el segon cas, s'han trobat problemes donat que s'assigna una persona per espai (també passa el mateix en les escoles) i si aquesta té una baixa o alguna situació imprevista, es fa difícil cobrir-ho i es fa de manera informal dins l'equip.

En quant a l'organització d'aquesta programació, es fa segons les peticions de les entitats i les possibilitats de l'espai, sense que existeixi de manera sistemàtica una coordinació amb altres activitats o necessitats temporals de la ciutadania.

Activitats esportives

Existeixen dos tipus d'equipaments esportius municipals a Sant Adrià: els poliesportius gestionats amb una prestació de serveis i els equipaments esportius gestionats des de l'Ajuntament.

En la primera categoria, existeixen dos equipaments, el Centre Esportiu Municipal Besòs i el Poliesportiu Municipal Marina Besòs. Son equipaments que compten amb gimnàs, piscina i pistes d'esport i obren en horaris amplis de 7h a 22h durant la setmana, de 7h a 19h/21h el dissabte (segons l'equipament), i diumenge fins al migdia.

En la segona categoria existeixen els següents equipaments:

- Camps municipals del Besòs
- Complex esportiu Ricart
- Zona esportiva la Mina
- Club de tennis Sant Adrià
- Camp municipal José Luis Ruiz Casado
- Pista poliesportiva c. Major
- Pista poliesportiva El Coloso
- Pista olímpica

Tot i que no tots obren durant el matí, tots acaben l'activitat entre les 21h i les 24h a la nit entre setmana. Durant els dissabtes, acostumen a estar oberts també durant tot el dia amb algunes excepcions que tanquen o obren de 9h a 14h. Finalment, els diumenges només estan oberts de matí els camps municipals del Besòs. El detall dels horaris es pot trobar a l'annex.

Des d'activitats ciutadanes s'indica que la major part d'espais esportius es troben saturats, especialment per les necessitats d'entrenament i competició dels diferents clubs esportius. Així mateix, el personal que gestiona aquests espais acostuma a tenir força rotació donats els horaris tardans en els que tanca.

En quant a l'organització dels horaris d'activitats dels centres esportius, es fa segons les peticions de les associacions esportives i les possibilitats de l'espai, sense que existeixi de manera sistemàtica una coordinació amb altres activitats o necessitats temporals de la ciutadania. Fa aproximadament 15 anys en el Poliesportiu Municipal Marina Besòs havien existit activitats que coordinaven classes per infants i classes per adults, pensades per conciliar però ja fa temps que es van deixar de fer.

Activitats associatives

A partir de l'entrevista amb la persona responsable d'Actuacions Ciutadanes s'ha trobat que a Sant Adrià no hi ha una tradició associativa molt forta, i que les associacions estan en davallada.

En l'àmbit del lleure educatiu, han desaparegut els dos esplais existents i actualment només es manté l'agrupació escolta.

En l'àmbit de les associacions de veïns, existeixen associacions constituïdes en els barris del Besòs, la Mina i Sant Joan Baptista, amb un espai propi llogat i un cedit en l'últim cas. En el barri de la Catalana, un

espai urbanísticament recent, estan començant a agrupar-se propostes veïnals i l'ajuntament també ha cedit un espai perquè es puguin trobar.

En el cas de les associacions culturals, aquestes també acostumen a programar les activitats en tardes i caps de setmana, moltes vinculades a dates específiques com pot ser la festa major o la Feria de Abril. Com a associació i també espai de trobada, destaca l'Ateneu Adrià, un espai amb sala d'actes amb capacitat de 120 persones i obert totes les tardes excepte el dilluns, en consonància amb el servei de bar que s'ofereix al mateix espai.

Una altra associació força activa és l'UNESCO de Sant Adrià (vinculada també amb Serveis Socials), Dones de Futur, que treballa en l'àmbit de la cultura popular, i Dones de l'Agulla Daurada, agrupació de puntaires. També existeixen dues Hermandades Rocieres, i les colles de Castellers, Geganters, Batucada (dues) i Diablers. Tot i això s'apunta que moltes de les persones vinculades a un espai associatiu, ho estan també a d'altres, sent habitual per exemple que una mateixa persona formi part dels castellers i dels diablers.

Festes populars i tradicionals

L'àrea d'Actuacions Ciutadanes de l'Ajuntament, per no pertorbar el descans veïnal durant les festes populars, ha establert que les activitats nocturnes (que se solen concentrar en la Plaça de la Vila) no acabin més tard de les 3 del matí. A més a més, també s'installen carpes que minimitzen l'impacte acústic perquè actuen com a element amortidor del so. Fora de les festes majors, les activitats festives (com ara les de Carnestoltes) no acaben més tard de les 22h. També cal destacar que les proves de so estan prohibides abans de les 10h del matí.

Nombre d'hores al consum televisiu o plataformes de streaming

En relació amb el consum televisiu o plataformes de streaming, l'Enquesta de l'Ús del Temps (2011) va calcular la durada diària mitjana de 'mirar la televisió, vídeos o DVD', trobant que aquesta era de 2 hores i 23 minuts. En aquest cas, els homes hi dedicaven, de mitjana, deu minuts més que les dones, i també mostraven una participació lleugerament superior (80% dels homes davant del 77,4% de les dones). Pel que fa a Sant Adrià de Besòs, segons l'enquesta en els municipis de 20.000 a 100.000 habitants la durada mitjana de mirar la televisió és pràcticament la mateixa, de 2 hores i 25 minuts, per la qual cosa es poden inferir els mateixos resultats.

El Departament de Salut ofereix dades sobre els infants i adolescents (de 3 a 14 anys) que també són clau en aquest sentit. Els resultats afirmen que l'activitat sedentària més practicada de forma habitual és mirar pel·lícules, sèries o programes a la televisió: el 86,6% dels i les joves declara fer-ho setmanalment o amb més freqüència, i aproximadament un terç ho fa cada dia. En concret, durant el 2022-2023 els infants i joves van dedicar 66,2 minuts diaris a veure la televisió.

2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
66,4	65,3	66,2	72	70,2	67,3	66,2

Gràfic: Minuts al dia de veure la televisió, 2016-2023, Catalunya. Font: Fundació Bofill a partir de l'Enquesta de salut de Catalunya 2019.

També és important destacar, en una ciutat com Sant Adrià, el fet que aspectes relacionats amb variables econòmiques també donen lloc a perfils diferencials: a mesura que augmenta el nivell d'ingressos de la llar, disminueix el percentatge de joves que dediquen un ús intensiu a les pantalles (21,9% entre els del quartil d'ingressos més baixos i 15,9% en els del quartil d'ingressos més alt) (Enquesta a la Joventut de Catalunya, 2022).

Nombre d'hores dedicades a activitats o consum cultural (cinema, teatre, museus, etc.)

L'Enquesta de l'Ús del Temps (2011) analitza la participació i durada mitjana de les activitats de 'diversió i cultura', que inclouen tant activitats lúdiques com culturals, com ara visitar museus, assistir al teatre, al cinema o a concerts, entre d'altres. Els resultats indiquen una mitjana diària de 2 hores i 21 minuts, amb una diferència de gènere poc significativa: els homes hi dediquen 7 minuts més que les dones. Pel que fa a les franges d'edat, les persones d'entre 25 i 44 anys són les que hi destinen més temps, seguides pel grup de menys de 25 anys, amb una diferència de 24 minuts entre ambdós. En el cas de Sant Adrià de Besòs, cal destacar que les dades segregades per la mida del municipi mostren que en aquells amb una població d'entre 20.000 i 100.000 habitants el temps destinat a activitats culturals és més reduït: 2 hores i 1 minut, és a dir, 20 minuts per sota de la mitjana general.

En la mateixa línia, també cal destacar l'Enquesta a la joventut de Catalunya (2022), que calcula la freqüència habitual de realització d'activitats culturals entre joves de 15 a 34 anys. Els resultats indiquen que entre els joves hi ha una tendència a no participar en activitats culturals i molts d'ells declaren no haver-les fet mai. Per exemple, la majoria no ha anat mai a espectacles de dansa, òpera o música clàssica, una part important no va al teatre, i la meitat no visita exposicions, museus o concerts que no siguin de música clàssica. Els homes tendeixen a no participar en aquestes activitats amb més freqüència que les dones, i els joves menors d'edat encara menys. Anar al cinema és l'activitat cultural que es practica més, i és més popular entre les persones més joves i els homes. Malgrat que les dades són de Catalunya, és raonable despendre que els hàbits culturals de la joventut de Sant Adrià de Besòs seran els mateixos.

Activitat	Mai	No arriba a cada 2-3 mesos	Cada 2-3 mesos	1-3 cops al mes	Mínim un cop per setmana	Total
Anar al cinema	21,6	28,5	29,6	17,9	2,4	100
Anar al teatre	67,8	21,1	8,4	2,2	0,4	100
Anar a espectacles de dansa, òpera o música clàssica	79,2	13,3	4,5	2,4	0,6	100
Anar a exposicions o museus (exclosos les visites per estudis)	51,8	27,0	14,9	5,4	0,8	100
Llegir llibres (exclosos els de feina o estudis)	24,4	15,6	14,8	13,7	31,5	100
Anar a concerts (exclosos òpera o música clàssica)	51,0	28,1	14,5	5,4	1,0	100

Taula: Freqüència habitual de realització d'activitats culturals, joves de 15 a 34 anys, Catalunya, 2022, en percentatge. Font: Enquesta a la joventut de Catalunya 2022.

Temps dedicat a les TIC i videojocs

En relació amb el temps dedicat a les TIC i els videojocs, hi ha dos indicadors en l'Enquesta de l'ús del Temps (2011) rellevants. D'una banda, les activitats dedicades a la 'informàtica' presenten una mitjana d'ús d'1 hora i 33 minuts diaris, amb diferències de gènere significatives: els homes hi dediquen 17 minuts més i hi participen més (27,15% dels homes enfront del 19,88% de les dones). D'altra banda, l'enquesta també analitza el temps dedicat a 'l'oci passiu', que fa referència a activitats sedentàries com

mirar la televisió, escoltar música, jugar a videojocs o navegar per internet, entre d'altres. En aquest cas la durada mitjana és d'1 hora i 23 minuts, sent pràcticament igual per a dones i homes. En totes dues activitats la mitjana dels municipis de 20.000 a 100.000 habitants torna a ser pràcticament igual, per la qual cosa es poden argüir els mateixos resultats per a Sant Adrià de Besòs.

Si es posa el focus en el temps que infants i adolescents (de 3 a 14 anys) dediquen a les TIC i als videojocs, les dades de l'Enquesta de Salut de Catalunya mostren una tendència a l'alça. Entre el 2021 i el 2022 el percentatge d'infants i adolescents que dedicava 2 hores o més diàries a activitats sedentàries com mirar la televisió, jugar a videojocs, utilitzar l'ordinador o navegar per internet, gairebé s'ha duplicat, arribant a un 45,8%. Les diferències de gènere també s'han accentuat notablement, amb un 51,2% dels nois i un 39,9% de les noies superant aquest llindar de 2 hores diàries. En el cas del temps dedicat exclusivament als videojocs o l'ordinador, l'enquesta revela que entre els anys 2016-2017, la mitjana diària era de 62,4 minuts, mentre que entre el 2022 i el 2023 aquesta ha pujat fins als 81 minuts.

2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
62,4	65,6	70,2	79,5	86,6	84,9	81

Gràfic: Minuts al dia de jugar amb videojocs o ordinador, 2016-2023, Catalunya. Font: Fundació Bofill a partir de l'Enquesta de salut de Catalunya 2019.

Pel que fa a les persones joves d'entre 15 i 34 anys, l'Enquesta a la Joventut de Catalunya (2022) indica que les activitats de xatejar, utilitzar les xarxes socials, jugar amb videojocs i mirar pel·lícules, sèries o programes de TV formen part de la seva rutina quotidiana, sovint realitzades diverses vegades al dia. En general, la majoria de joves destina a cada activitat entre 1 i 2 hores diàries, però prop del 10% supera les 4 hores diàries per activitat, especialment en l'ús de xarxes socials (12,6%) i videojocs (12,2%). Segons el gènere, cal remarcar que les noies dediquen més temps a les xarxes socials i els nois als videojocs. D'altra banda, segons l'edat, s'observa que el temps destinat tant a les xarxes socials com als videojocs disminueix progressivament a mesura que augmenta l'edat. En termes generals, és necessari emfasitzar que un 21,7% dels joves de Catalunya fa un ús intensiu de les pantalles, és a dir, dedica més de 4 hores diàries a una activitat concreta de lleure digital. Aquest percentatge és més elevat entre les dones i especialment entre els més joves: un 30% entre els de 15 a 19 anys, en comparació amb el 16,4% entre els de 30 a 34 anys.

Donat que els hàbits digitals dels joves responen a dinàmiques socials i culturals àmpliament esteses arreu del territori, es pot assumir que les tendències observades a escala catalana també són representatives del comportament dels joves de Sant Adrià de Besòs.

Activitat	Més de 4 h	De 2 a 4 h	D'1 a 2 h	De 30 min a 1 h	Menys de 30 min	Total
Xatejar	9,0	20,2	25,9	21,1	23,7	100
Utilitzar les xarxes socials	12,6	25,5	28,6	19,3	14,0	100
Jugar amb videojocs	12,2	28,9	37,7	14,3	6,9	100
Mirar pel·lícules, sèries, programes de TV, etc.	6,3	30,5	46,6	14,2	2,4	100

Taula: Temps dedicat el darrer dia a activitats d'oci digital. Joves de 15 a 34 anys que les realitzen com a mínim un cop per setmana, en %, Catalunya, 2022. Font: Enquesta a la joventut de Catalunya 2022.

Conclusions del diagnòstic

Les activitats i espais culturals a Sant Adrià es troben distribuïts per tot el territori amb un ús moderat dels mateixos, i amb espais on encara es podrien realitzar més activitats. L'ús majoritari es dona durant la franja posterior a l'horari lectiu durant la tarda.

En contrast, malgrat una oferta amplia d'espais esportius amb horaris extensos (alguns fins les 11 o 12 de la nit), aquests es troben saturats, especialment durant la tarda i vespre.

L'activitat associativa a Sant Adrià no és molt alta, tot i que compta amb associacions de veïnes i veïns a quasi tots els barris i diverses associacions vinculades a la cultura popular.

Respecte els patrons de consum, veiem que el consum televisiu i de plataformes de streaming continua sent una activitat molt estesa, tant entre la població adulta com entre infants i adolescents, amb una mitjana superior a les dues hores diàries. En canvi, la participació en activitats culturals, com el cinema, el teatre o les exposicions, és menor, especialment entre la població jove i masculina. Paral·lelament, es detecta un increment significatiu en el temps destinat a les TIC i als videojocs, especialment entre els nois joves i els infants, amb un ús intensiu que supera les quatre hores diàries en una part important del col·lectiu. Aquestes dades evidencien, ineludiblement, una transformació dels hàbits de lleure cap a un consum digital intensiu. Els estudis indiquen que aquest s'agreuja en les famílies amb menys recursos econòmics.

Problemes clau identificats

Respecte a l'ús dels espais es troba un doble problema, per una banda la infrautilització dels espais culturals, i per l'altra la saturació dels espais esportius. En ambdós casos, l'activitat es concentra majoritàriament a la tarda.

En el teixit associatiu, la principal problemàtica és la falta de tradició del mateix, que fa que no sigui molt fort al municipi i que en molts casos estigui format per les mateixes persones que participen en diversos espais.

Possibles línies d'acció

Iniciatives ja existents

- Racionalització dels horaris de les festes populars i mesures per a reduir-ne les molèsties.
- Adaptació dels horaris d'espectacles infantils i circuits de joc.
- Adaptació dels horaris de les sales d'estudi a les necessitats de les persones que estudien, i implementació d'un model compartit de gestió de l'espai perquè no repercuteixi en les persones treballadores.
- Adaptació dels horaris dels espais culturals i esportius a les demandes de les entitats.

Iniciatives de futur

- Pensar una programació cultural i de lleure per a les persones jubilades però actives, un col·lectiu en creixement en el municipi.
- Pensar una programació específica per l'espai de l'Escola de Música durant els matins, per tal d'aprofitar-lo.
- Racionalitzar els horaris dels equipaments esportius per acabar abans les activitats.
- Tenir assignada més d'una persona per escola o espai per facilitar la conciliació i evitar tancaments per imprevistos.

b. 7. Temps per tràmits municipals i participació sociopolítica local

Diagnòstic de situació

A continuació es presenta un breu diagnòstic de la situació del temps per tràmits municipals i el temps de participació ciutadana.

Sant Adrià de Besòs té una Oficina d'Atenció Ciutadana (OAC) situada al centre del municipi i oberta de dilluns a divendres de 8.30 a 14 h. Per tal d'oferir una alternativa a les persones que no tenen disponibilitat al matí, també opera els dijous a la tarda de 16 a 18.45 h (tot i que la població acostuma a utilitzar el servei a partir de les 17 h). L'horari de l'OAC, més que basar-se en les necessitats de la ciutadania, s'ha definit en funció dels recursos humans disponibles, amb l'objectiu de garantir un servei complet: tot el personal treballa en horari de matí i el dijous a la tarda, i s'han estipulat torns per atendre alhora presencialment i en línia. En termes de digitalització, tots els tràmits i informacions municipals es poden sol·licitar per internet, i l'OAC també disposa d'una adreça electrònica i d'atenció ciutadana telefònica. Tanmateix, no hi ha un servei d'atenció i tramitació telefònica propi, amb el qual es podrien sol·licitar directament tràmits.

Pel que fa a la participació ciutadana, a Sant Adrià de Besòs les activitats participatives i reunions amb la ciutadania solen convocar-se a la tarda, a partir de les 18:30 h, i acostumen a acabar al voltant de les 20 h. En el cas de cursos de formació o jornades per associacions, aquestes es realitzen alguna vegada els dissabtes al matí perquè s'ha trobat que és un horari que s'adapta millor a la ciutadania. Finalment, les activitats a escoles i llars de jubilats sí que es programen durant el matí.

Pel que fa al perfil de la persona participant, a partir de l'observació qualitativa de l'àrea de Participació Ciutadana, es constata que aproximadament un 80% de les persones assistents són homes, mentre que només un 20% són dones, quedant notablement excloses dels espais de decisió. A més, la gran majoria tenen més de 50 anys, i les persones joves (majoritàriament sense fills) representen tan sols un 10% del total. En els casos en què s'observa la participació de dones, es tracta només d'un perfil gran que no ha d'assumir tasques de cures i, per tant, que no veu tan restringit el seu temps per dedicar-se a la participació ciutadana. En línia amb la situació descrita, les dades internes de l'Ajuntament mostren que la demanda de permisos per hores sindicals és majoritàriament masculina: un 70,8% correspon a homes, mentre que només un 29,2% ha estat sol·licitada per dones. Aquestes dades tornen a evidenciar com la persistent feminització de les tasques domèstiques i de cures impacta negativament en la disponibilitat de temps de les dones per implicar-se en la participació sociopolítica.

Conclusions del diagnòstic

En conclusió, a Sant Adrià de Besòs l'OAC permet a la ciutadania realitzar tràmits municipals en línia gràcies a la digitalització, però també de forma presencial en horari de matins o els dijous a la tarda (un horari establert en funció dels recursos i no tant segons les necessitats ciutadanes). Pel que fa al temps de participació ciutadana, les activitats i reunions es programen majoritàriament en horaris de tarda (a partir de les 18.30 h) i s'observa una bretxa de gènere i edat en el perfil participant, sent les dones i les persones joves (amb fills) les que disposen de menys representació i temps de participació sociopolítica, sobretot a causa del temps que han de dedicar al treball domèstic i de cures.

Problemes clau identificats

A partir de l'entrevista amb la persona responsable de l'OAC, s'ha trobat que en l'atenció ciutadana un dels principals reptes és la manca de recursos. Malgrat que des de l'OAC s'afirma que cal facilitar la

realització de tràmits i replantejar l'horari d'atenció segons les necessitats ciutadanes d'usos del temps, això no s'ha pogut dur a terme per la falta de recursos i personal, com tampoc s'ha pogut materialitzar la proposta d'obrir un quiosc de tràmits al barri de la Mina que apropi el servei a més veïns. Aquesta situació es veu agreujada per una sobrecàrrega de feina, que no només prové de la demanda local, sinó també de l'afluència de persones d'altres municipis com Barcelona o Santa Coloma de Gramenet, que busquen reduir les llargues esperes de cita prèvia amb els seus ajuntaments. A més, la derivació als ajuntaments de la gestió de tràmits estatals digitalitzats incrementa encara més la pressió sobre el servei.

L'OAC també ha detectat una altra dificultat vinculada amb la digitalització. La gent gran sovint té problemes per fer tràmits en línia, però la bretxa digital es pot resoldre gràcies a l'atenció presencial. Tanmateix, també s'ha vist que molts joves troben complicat fer tràmits digitals. Això passa perquè no coneixen prou bé el funcionament, no hi estan acostumats o perquè les pàgines web municipals són complicades i, de vegades, tenen errors tècnics com enllaços trencats. Davant d'això, moltes persones acaben trucant per demanar ajuda. En aquest context, és necessari que l'administració treballi perquè els tràmits siguin clars, simples i fàcils d'entendre. Si això no es resol, la digitalització, malgrat evitar el temps de desplaçament, implica augmentar el temps dedicats als tràmits municipals tant de la ciutadania com del personal de l'ajuntament, que ha d'invertir més temps a revisar i corregir errors. Paral·lelament, a nivell intern cal avançar cap a una interconnexió entre serveis que permeti compartir dades eficientment, un aspecte que encara està poc desenvolupat i que sobreesatura el servei.

Altrament, a partir de l'entrevista amb l'àrea de Participació Ciutadana de Sant Adrià de Besòs, s'ha constatat que un dels principals reptes del municipi amb els usos del temps i la participació ciutadana radica en un biaix de gènere i d'edat significatiu. Malgrat que existeix un servei de canguratge municipal que podria revertir aquesta problemàtica, el servei no s'utilitza actualment per dificultats de coordinar els horaris, donat que el canguratge acaba a les 19:30 h i els plens públics solen acabar més tard de les 20 h. A més a més, s'ha trobat que de forma general quan l'activitat té una durada llarga la participació ciutadana es redueix considerablement.

En relació amb la tramitació municipal, l'àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament ha detectat un repte important vinculat especialment a la gestió de tràmits relacionats amb l'atur i l'ocupació. La digitalització d'aquests procediments, tot i suposar una millora en eficiència, ha dificultat l'accés per a una part de la població que necessita atenció presencial. Malgrat que l'Oficina d'Atenció Ciutadana (OAC) hauria de donar resposta a aquesta necessitat, actualment no està consolidada com un servei estable, i les actuacions que s'han dut a terme en aquest sentit han estat puntuals i vinculades a plans d'ocupació temporals. Aquesta mancança impacta de manera especial en col·lectius vulnerables, que són precisament els que atenen els serveis socials municipals.

Possibles línies d'acció

Iniciatives ja existents

- Reduir el requisit de tenir cita prèvia a l'OAC per realitzar certs tràmits, amb l'objectiu de facilitar l'atenció i conciliació de la ciutadania.
- Implantar en l'OAC una plataforma de tramitació electrònica (en curs).
- Promoure que els processos participatius (tals com els pressupostos participatius, les consultes públiques o les audiències públiques) siguin híbrids i es gravin, habilitant un torn de dubtes en línia en els moments d'assemblea i recollint també preguntes de manera digital.
- A l'hora de realitzar consultes públiques i enquestes de participació ciutadana que són virtuals, s'estableixen també punts de suport al matí i la tarda per facilitar el procés. S'ha dut a terme

tant reunions informatives com punts de suport a les dues bandes del riu Besòs per adequar els serveis a la ciutadania.

- S'ha dut a terme un diagnòstic per saber l'horari i periodicitat més idonis pels plenaris d'entitats i aplicar resultats. Actualment, es fa una política de concentració de les trobades amb entitats amb menys periodicitat i agrupant temes, de manera que es facilita tant la conciliació de les persones treballadores de l'Ajuntament com de les persones participants.
- S'han digitalitzat els processos o tràmits més tècnics de participació ciutadana per a les entitats (per exemple, permisos per festes al carrer).
- Es graven les formacions perquè la ciutadania pugui fer-les fora d'horari.
- S'ha iniciat el desplegament d'un Pla de foment del teixit associatiu, que compta amb tres projectes ja en marxa:
 - a. Elaborar un document de preguntes freqüents (FAQ) per a les associacions.
 - b. Crear un banc de recursos materials amb la possibilitat d'ampliar-lo a un banc de voluntariat. Actualment, en procés de revisió donat que s'han detectat reticències per part d'algunes entitats a cedir materials propis.
 - c. Impulsar un itinerari formatiu estructurat per categories (com ara TIC, gestió associativa, gestió de personal, etc.).

Iniciatives de futur

- Posar en marxa 'Quioscos de tràmits i serveis'. Són terminals d'autoservei electrònic, a les quals el ciutadà pot anar en qualsevol moment i sense demanar cita prèvia, pensades per agilitzar la gestió dels tràmits més freqüents.
- Implantar videotrucades en l'OAC per facilitar l'atenció a la ciutadania i la realització de tràmits municipals.
- Oferir un servei d'atenció telefònica propi de l'OAC per facilitar l'atenció a la ciutadania i la realització de tràmits municipals.
- Realitzar campanyes des de l'OAC perquè les persones usuàries facin ús del servei de tardes a partir de les 16 h, aprofitant el temps d'obertura al migdia i descongestionant l'acumulació de feina.
- Iniciar 2 consells territorials com a òrgans de participació ciutadana i associativa per fomentar la participació democràtica (actualment només existeixen consells sectorials).
- Posar en marxa la prova pilot: la Comunitat d'Entitats SAB, un espai virtual concebut perquè les entitats puguin compartir les activitats que organitzen i interactuar entre elles, aprenent col·lectivament i en xarxa, i generant sinergies i evitant contraprogramacions d'actes. Actualment, en procés de revisió, ja que necessita dinamització activa per funcionar.
- Ordenar i agilitzar els processos de tramitació d'instàncies que les entitats han de fer a l'Ajuntament, tals com la sol·licitud de material, l'ocupació de la via pública o la cessió d'instal·lacions municipals, en el marc del Pla de Foment del Teixit associatiu.
- Oferir un servei estable de suport per a la realització de tràmits administratiu dins l'OAC, prenent en especial consideració aquelles persones amb dificultats per fer els tràmits de manera digital.
- Posar en marxa un Banc del Temps de Sant Adrià de Besòs.

c. Conclusions

A partir de les problemàtiques detectades en els diferents àmbits analitzats, s'observa l'existència de dues situacions: d'una banda, àmbits en què les desigualtats dels usos del temps s'han detectat i reconegut i, d'altra banda, àmbits en què aquesta problemàtica no s'ha evidenciat, sigui explícitament o implícitament.

En el primer cas, destaca especialment l'àmbit del treball domèstic i de cures, així com el d'educació, lleure en els serveis i equipaments municipals, i el de tràmits municipals i participació ciutadana. En el segon cas, s'hi troben l'àmbit del treball remunerat, l'àmbit del temps de desplaçament, i l'àmbit del descans i els serveis nocturns.

Tot i això, en tots els àmbits s'han pogut identificar iniciatives ja en marxa, que impacten de manera directa o indirecta en els usos del temps de la ciutadania, i que es poden agrupar en els següents aspectes:

- Suport a persones cuidadores i a les persones cuidades per garantir temps propi a les primeres i temps de qualitat a les segones. El suport està conformat per un conjunt de serveis que es dirigeixen a tres col·lectius principals amb necessitats de cura: infants i adolescents, persones amb discapacitat i gent gran.
- Mesures de conciliació i flexibilitat horària en el treball remunerat, aplicades al personal de l'Ajuntament de Sant Adrià. No es disposa de dades per saber si també s'estan aplicant a empreses privades.
- Programes de foment de la corresponsabilitat entre dones i homes.
- Mesures de promoció de ciutat i dinamització comercial.
- Mesures relacionades amb facilitar una ciutat de proximitat i caminable, tals com la pacificació de carrers, zones verdes, etc.
- Programes per oferir espais educatius de qualitat a infants i adolescents, especialment per aquells en situacions de vulnerabilitat, tals com patis oberts, casals d'estiu o de Nadal, centres oberts, etc.
- Programes per facilitar la conciliació de les famílies amb infants i adolescents a càrrec com el servei d'acollida, les extraescolars gratuïtes, etc.
- Mesures per a garantir el descans del veïnat, incloses la reducció de les molèsties per soroll.
- Mesures per facilitar la participació i relació amb les entitats del municipi, com ara la digitalització dels tràmits a realitzar o l'adaptació d'horaris a les necessitats de les persones voluntàries de les entitats.
- Mesures per facilitar la participació en els processos participatius del municipi, especialment amb formats híbrids de participació.
- Mesures d'adaptació dels horaris d'equipaments culturals i esportius a les necessitats de les persones usuàries.

d. Problemes clau a abordar

D'acord amb l'anàlisi feta, s'identifiquen les següents problemàtiques clau en els usos del temps a Sant Adrià del Besòs, que es podrien abordar en el marc del PLOT:

- Manca de sensibilització i desconeixement en el teixit productiu i comercial respecte a la importància dels usos del temps i els potencials beneficis d'aplicar mesures en aquest sentit.
- Existència d'un col·lectiu especialment afectat pel fenomen de pobresa de temps, format per dones, amb persones dependents a càrrec i sense xarxa de suport, que es pot veure agreujat per situacions de monoparentalitat, pobresa econòmica o horaris irregulars en la feina remunerada.
- Manca de distribució igualitària en les tasques de cura i domèstiques entre homes i dones, tenint les dones una major càrrega de temps dedicat a les mateixes i la seva consegüent pèrdua d'oportunitats laborals, educatives i de socialització.
- Biaix de gènere i edat en el perfil assistent als processos participatius del municipi.
- Dificultats d'accés a tràmits i processos digitals per part de la població més vulnerable, que allarga els temps dedicats a aquestes gestions.
- Horaris poc saludables d'activitats extraescolars entre adolescents i joves, i soledat no volguda en els àpats, que fomenta l'ús excessiu de pantalles.

- Segregació socioeconòmica en l'accés i ús tant de les activitats extraescolars gratuïtes com dels casals d'estiu oferts pel tercer sector, que dificulten la conciliació i el gaudi d'espais de qualitat per part dels infants i joves.

e. Potencials línies d'acció

En les entrevistes s'han identificat futures línies d'acció en tots els àmbits. A continuació es presenten de manera agrupada.

A) Diagnosi o recopilació de dades:

- Executar una anàlisi de les persones treballadores en el sector serveis per detectar el volum de persones que habitualment té horaris irregulars.
- Incorporar una recollida sistemàtica de dades sobre usos del temps en els serveis socials, amb especial èmfasi al temps de domèstic i de cures.

B) Sensibilització:

- D'una banda, oferir als comerços una guia de consells sobre usos del temps i, de l'altra, oferir iniciatives promocionals a les persones consumidores per estimular i sensibilitzar sobre el comerç i consum de proximitat.
- Articular campanyes per una corresponsabilitat en les tasques domèstiques i de cures, tals com la promoció de grups d'atenció que impliquin a futurs pares (homes) en la criança.

C) Ampliació de l'oferta de serveis existents:

- Ampliació del servei de canguratge municipal gratuït a altres espais, activitats i barris del municipi.
- Ampliació de l'ús de la prescripció social des d'una perspectiva de temps, considerant tallers i activitats formals (realitzades per l'Ajuntament) o informals (comunitàries).
- Ampliació de zones verdes servibles, a partir de les ja existents però no aprofitades.

D) Revisió o replantejament de serveis/espais ja oferts:

- Revisar el Servei de Primera Acol·lida per reduir la seva saturació.
- Revisar i incorporar la figura d'integrador/a social en els equips del SAD i acompanyament socioeducatiu per millorar l'adaptació a les necessitats familiars.
- Revisar la contractació amb el servei d'enllumenat públic, posant sobre la taula la necessitat d'equilibrar la intensitat d'enllumenat amb el descans i son dels residents.
- Facilitar la realització de tràmits administratius, agilitzant i ordenant la tramitació d'instàncies de les entitats (en el marc del Pla de Foment del Teixit Associatiu) i oferint un servei estable de suport dins l'Oficina d'Atenció Ciutadana (OAC), tot prenent en consideració la bretxa digital d'alguns col·lectius.
- Afegir o replantejar activitats culturals per aprofitar els espais disponibles i donar servei a diferents col·lectius.
- Racionalitzar els horaris de les activitats en els centres esportius per fomentar uns horaris saludables per infants i adolescents.
- Afegir i flexibilitzar el personal assignat a la consergeria dels espais educatius, de lleure i esportius per assegurar la seva obertura en cas d'imprevistos.
- Assegurar servei d'autobusos ràpid i adequat entre Sant Adrià i els centres de formació professional propers.

E) Iniciar l'ofertament d'un servei/activitat/espai:

- Iniciar un Banc del Temps.

- Posar en marxa 2 consells territorials per fomentar la participació democràtica, prenent mesures que evitin la bretxa de gènere i edat en les activitats sociopolítiques.
- Iniciar la Comunitat d'Entitats SAB, una prova pilot i espai virtual perquè les entitats aprenguin col·lectivament i generin sinergies.
- Establir protocols per incorporar clàusules de corresponsabilitat en la contractació pública municipal.
- Programar les formacions internes de l'Ajuntament de tal forma que facilitin la conciliació personal, familiar i laboral, evitant discriminacions indirectes per gènere.
- Implementar un quiosc de tràmits i serveis de l'OAC en altres espais de la ciutat i serveis de videotrucada i/o atenció telefònica per a la realització de tràmits municipals

III. OBJECTIUS I EIXOS ESTRATÈGICS

Fruit del diagnòstic d'usos del temps a Sant Adrià de Besòs, s'han establert **tres objectius generals** per al PLOT, que defineixen cap a on s'encamina la seva actuació. Cada objectiu presenta diferents eixos estratègics:

Objectiu 1

Reduir la pobresa de temps de les persones cuidadores no professionals, especialment aquelles amb factors addicionals de vulnerabilitat

Eixos estratègics:

- Disposar de dades específiques d'usos del temps d'aquest grup per oferir serveis adaptats.
- Ampliar i desenvolupar serveis que posin a disposició d'aquest grup poblacional temps propi.
- Facilitar l'accés a serveis que faciliten la conciliació per a famílies amb infants i adolescents (com ara activitats extraescolars o casals d'estiu).

Objectiu 2

Fomentar la igualtat entre homes i dones en la distribució dels usos del temps

Eixos estratègics:

- Ampliar la formació i sensibilització en corresponsabilitat a diferents grups d'homes.
- Fomentar l'adopció de mesures de conciliació laboral i familiar en les empreses del municipi.
- Implementar mesures sistemàtiques de conciliació laboral i familiar en la contractació pública i els processos de subvencions municipals.
- Fomentar en els processos participatius de la ciutat la participació de persones joves i persones cuidadores no professionals amb persones en situació de dependència a càrrec.

Objectiu 3

Afavorir uns horaris saludables entre la població de Sant Adrià

Eixos estratègics:

- Promoure l'adopció d'hàbits de temps saludables en la població
- Promoure horaris saludables a les empreses.
- Facilitar el descans nocturn a través de l'enllumenat públic i la reducció de sorolls.
- Racionalitzar els horaris educatius extraescolars per garantir el descans dels infants i adolescents.
- Reduir la soledat a l'hora dels àpats d'adolescents i joves.

IV. PLA D'ACCIÓ

El pla d'acció és un pla detallat que descriu quina seqüència de passos cal seguir per assolir els objectius mencionats i perquè el PLOT tingui èxit. En aquest cas, el pla d'acció es divideix en una fase inicial, en una fase d'execució –que se subdivideix en quatre fases– i en una fase de seguiment.

Fase inicial

L'objectiu d'aquesta fase és compartir públicament i internament el compromís de l'Ajuntament de Sant Adrià amb el PLOT, assegurant que tant la ciutadania com el personal municipal en coneguin els objectius i les principals línies d'acció. Aquesta fase estableix les bases del Pla, generant coneixement, transparència i implicació des del primer moment.

La fase inicial –o fase 0– consta de dos accions a seguir:

Acció 1: Iniciar la implementació del PLOT amb la seva **aprovació al Ple Municipal**.

Data: gener 2026

Acció 2: Realitzar una **presentació externa i interna** del PLOT.

D'una banda, realitzar una presentació pública del PLOT i de les grans mesures que es duran a terme, enfocada a la ciutadania i en col·laboració amb la Diputació de Barcelona. De l'altra, executar una presentació i campanya informativa interna dins de l'Ajuntament.

Data: Gener/febrer 2026.

Fase d'execució

Un cop el PLOT sigui aprovat al Ple Municipal i presentat tant a nivell intern com públic, s'inicia la fase d'execució del Pla d'Acció, que incorpora totes les accions proposades per a implementar.

El Pla d'Acció s'ha definit seguint les següents passes i criteris:

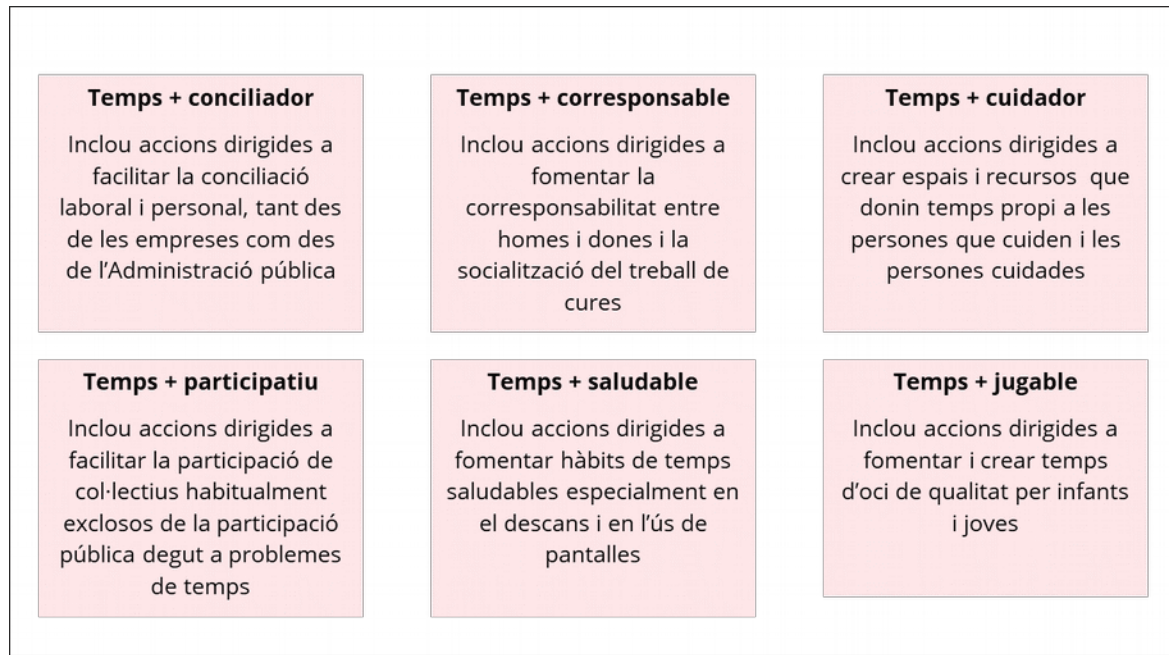
a) La fase d'execució s'ha estructurat en **quatre fases consecutives: Fase 1, Fase 2, Fase 3 i Fase 4**.

Cada fase correspon aproximadament a un any natural, amb l'objectiu d'implementar les accions entre el 2026 i el 2029. Tanmateix, es manté una certa flexibilitat: alguns eixos i actuacions poden avançar més ràpid que altres en funció de la dificultat i l'èxit de les actuacions.

b) Cada acció està alineada amb un dels tres objectius definits i s'ha assenyalat amb l'atribució d'un color, seguint la norma següent:

- S'alinea amb l'objectiu 1 (reduir la pobresa de temps de les de persones cuidadores no professionals).
- S'alinea amb l'objectiu 2 (fomentar la igualtat entre homes i dones en la distribució dels usos del temps).
- S'alinea amb l'objectiu 3 (afavorir uns horaris saludables entre la població de Sant Adrià).

Per facilitar l'execució, les accions s'han agrupat en **6 àmbits temàtics**: Temps més conciliador; Temps més responsable; Temps més cuidador; Temps més participatiu; Temps més saludable; i Temps més jugable. Aquests àmbits posen en relleu les sinergies entre accions i dibuixen una ruta crítica entre accions relacionades, prioritzant-les. D'aquesta manera, s'assegura una coherència en la implementació.

c) Les accions proposades per a implementar a Sant Adrià de Besòs s'han dividit en els sis àmbits mencionats, segons la temàtica, i s'han posicionat en una de les quatre fases d'execució. Per situar les accions en cada fase s'han seguit tres criteris:

- La prioritització de les accions, segons el seu nivell de dificultat d'implantació i l'impacte que poden tenir en la ciutadania. Les accions amb un impacte ciutadà elevat s'han prioritzat, situant-se principalment en la fase 1 i 2. Per contra, les accions més difícils d'implementar i amb un impacte baix s'han situat majoritàriament en les fases 3 i 4.
- Les sinèrgies i relacions entre les diferents accions, tenint en compte si algunes accions tenen més sentit en un ordre cronològic concret perquè estan vinculades.
- Els serveis municipals responsables de portar-les a terme, per procurar no sobrecarregar cap servei.

A continuació es presenta el pla d'acció resultant d'aquest exercici agrupat per àmbits temàtics.

A. Temps + conciliador

Inclou accions dirigides a facilitar la conciliació laboral i personal, tant des de les empreses com des de l'Administració pública. S'ha dividit en dos àmbits, segons a quin grup va dirigida l'acció: empreses i entitats, i famílies.

Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
<u>Àmbit empreses i entitats</u> - Elaborar una guia interna o altres eines per incloure de manera sistemàtica clàusules de foment de la conciliació en les contractacions públiques i subvencions municipals - Introduir xerrada en espai de networking supramunicipal <u>Àmbit famílies</u> - Fomentar casals d'estiu per a infants a l'agost i facilitar-hi l'accés mitjançant beques	<u>Àmbit empreses i entitats</u> - Difondre recomanacions i bones pràctiques de conciliació en les empreses del municipi - Sessions informatives sobre horaris saludables a les empreses	<u>Àmbit empreses i entitats</u> - Incloure càpsules formatives de conciliació i corresponsabilitat en el Pla d'Ocupació i en formació a empreses - Incloure càpsules formatives de conciliació i corresponsabilitat en el catàleg formatiu d'entitats - Incloure una càpsula de conciliació i corresponsabilitat, des de promoció econòmica, en els grups de formació masculinitzats. <u>Àmbit famílies</u> - Crear una xarxa d'acompanyament d'infants a espais de cura i/o extraescolars - Facilitar un espai per germans petits en escoles concertades	<u>Àmbit empreses i entitats</u> - Crear un reconeixement monetari o simbòlic a les empreses vinculat a la conciliació - Crear un segell de qualitat per empreses vinculat a la conciliació

B. Temps + corresponsable

Inclou accions dirigides a fomentar la corresponsabilitat entre homes i dones i la socialització del treball de cures.

Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
- Campanya municipal de sensibilització sobre corresponsabilitat - Llançar una enquesta sobre corresponsabilitat en el marc del 8M	Sensibilitzar el col·lectiu de pares (homes) en la corresponsabilitat	Introduir la corresponsabilitat a les famílies a través de les AFAs	Incloure voluntariat de persones grans per acompanyar infants a espais de joc o Patis Escolars Oberts i facilitar així la conciliació familiar

C. Temps + cuidador

Inclou accions dirigides a crear espais i recursos que donin temps propi a les persones que cuiden, majoritàriament dones, i a les persones cuidades.

Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
- Implementar una recollida sistemàtica de dades d'usos i pobresa de temps en diferents serveis que tenen contacte directe amb persones cuidadores - Detecció, derivació i promoció de xarxes de suport mutu - Tallers d'estratègies sobre organització del temps - Campanya informativa ciutadana sobre els serveis oferts actualment al municipi dirigits a persones que cuiden	<u>Per cuidadores d'infants</u> - Replicar el servei de la Canguteca, actualment ofert al barri de Sant Adrià Nord - Establir un servei de cura puntual per a persones amb discapacitat i/o persones grans en situació de dependència	- Creació d'un espai terapèutic de suport a persones cuidadores, amb servei de canguratge per a persones en situació de dependència - Fer una anàlisi dels horaris de persones amb horaris irregulars per ampliar/modificar serveis	Modificacions dels serveis derivades de l'anàlisi de dades fet (acció no identificada inicialment)

D. Temps + participatiu

Inclou accions dirigides a facilitar la participació de col·lectius habitualment exclosos de la participació pública a causa de problemes de temps.

Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
Impulsar una campanya interna per augmentar l'ús del canguratge puntual en esdeveniments municipals	- Incentivar la participació ciutadana de persones joves a través d'espais i canals informals - Gamificar part dels processos participatius en actes al carrer - Fomentar la participació ciutadana en espais de "temps perdut"	Fer accions per promoure el relleu generacional en consells, entitats i associacions, fomentant que les persones joves dediquin temps a la participació ciutadana	

E. Temps + saludable

Inclou accions dirigides a fomentar hàbits de temps saludables especialment en el descans i en l'ús de pantalles. Inclou accions sobre el descans i la salut en general, i d'altres específicament centrades en l'ús de pantalles.

Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
<u>Sobre son, descans i salut</u> - Generar una campanya de son i descans durant la setmana de la salut - Consultar amb persones expertes possibilitats d'enllumenat que facilitin el descans <u>Sobre ús de pantalles</u> - Controlar el compliment de temps màxim de pantalles en biblioteques i centres culturals	<u>Sobre son, descans i salut</u> - Xerrades sobre els horaris saludables i els seus beneficis en les escoles <u>Sobre ús de pantalles</u> - Sensibilitzar sobre ús de pantalles abans d'anar a dormir (principalment a l'alumnat i famílies de primària) - Establir un espai de migdia per a adolescents, que ofereixi un espai compartit de socialització i eviti mals hàbits alimentaris i abús de pantalles	<u>Sobre son, descans i salut</u> - Fomentar la disponibilitat de temps per dedicar a l'activitat física en col·lectius vulnerables. - Crear un espai relaxat pels infants després de dinar per afavorir un temps de descans	<u>Sobre esport, cultura, educació i salut</u> - Oferir descomptes a gimnasos propers a les persones treballadores - Programar més activitats culturals a la tarda en lloc de la nit - Incloure voluntariat de persones grans a les escoles per acompanyar en moments clau i compartir espais, reduint la soledat a partir de l'hora dels àpats

F. Temps + jugable

Inclou accions dirigides a fomentar i crear temps d'oci de qualitat per a infants i joves.

Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
- Assegurar el manteniment i sostenibilitat en el temps dels Patis Escolars Oberts - Estudiar com avançar els horaris de les activitats esportives extraescolars - Promoure activitats esportives no competitives per facilitar que es dediqui més temps a l'esport	- Ampliar activitats familiars i per infants/adolescents durant tardes de juliol, setmana santa i primera setmana de setembre - Diversificar l'oferta d'activitats esportives utilitzant espais públics (platja, parcs, llera del riu) i esports no competitiu	Obrir i/o ampliar espais escolars i/o cedits a entitats esportives perquè es pugui jugar a pilota (principalment al Barri de Sant Adrià Nord)	

En els annexos es troben les accions de la fase 1 i fase 2 d'execució descrites de manera detallada. En concret, per a cada acció s'ha descrit: l'alineació estratègica, l'acció concreta, la responsabilitat principal, els altres agents implicats, el termini d'execució, els recursos estimats, la prioritat, els indicadors de seguiment i l'estat actual.

Fase de seguiment i avaluació

Al llarg de les fases d'inici i d'execució, és imprescindible tenir un **mecanisme de seguiment**, control i avaluació que pugui resoldre els problemes d'interpretació, execució i compliment, així com reformular les actuacions en funció de noves contingències. S'estableix que l'actual **Comissió de Transversalitat Tècnica** sigui l'òrgan de seguiment i avaluació del PLOT.

Per al seguiment i avaluació, s'incorporarà en l'ordre del dia de la Comissió un espai específic pel PLOT. En aquest espai es retrà comptes i es prendran decisions sobre:

- 1) Avenços en l'execució del PLOT i l'estat de les accions.
- 2) Avenç dels indicadors de seguiment.
- 3) Planificació de l'execució dels mesos següents.

Aquesta decisió s'ha pres per evitar la creació de noves comissions i donat que en la Comissió assignada hi participen tots els departaments implicats en les accions proposades pel PLOT, incloent-hi els de Promoció Econòmica, Salut Pública, Serveis Socials, Comunicació, Premsa, Oficina d'Atenció a la Ciutadania i Administració Electrònica (OAC), Cultura, Esports, Serveis Generals, Participació ciutadana, Mediació i Civisme, i la Policia Local.

Pel que fa a l'avaluació, aquesta té com a finalitat valorar el grau d'assoliment dels objectius estratègics, analitzar els resultats de la implementació del PLOT i identificar els reptes encara pendents. Es proposa realitzar dues avaluacions: una avaluació intermèdia, al cap de dos anys, i una avaluació final, en finalitzar el període de quatre anys.

Fitxes del pla d'acció

A. Temps + conciliador

Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
<u>Àmbit empreses i entitats</u> - Elaborar una guia interna o altres eines per incloure de manera sistemàtica clàusules de foment de la conciliació en les contractacions públiques i subvencions municipals - Introduir xerrada en espai de networking supramunicipal <u>Àmbit famílies</u> - Fomentar casals d'estiu per a infants a l'agost i facilitar-hi l'accés mitjançant beques	<u>Àmbit empreses i entitats</u> - Difondre recomanacions i bones pràctiques de conciliació en les empreses del municipi - Sessions informatives sobre horaris saludables a les empreses	<u>Àmbit empreses i entitats</u> - Incloure càpsules formatives de conciliació i corresponsabilitat en el Pla d'Ocupació i en formació a empreses - Incloure càpsules formatives de conciliació i corresponsabilitat en el catàleg formatiu d'entitats - Incloure una càpsula de conciliació i corresponsabilitat, des de promoció econòmica, en els grups de formació masculinitzats. <u>Àmbit famílies</u> - Crear una xarxa d'acompanyament d'infants a espais de cura i/o extraescolars - Facilitar un espai per germans petits en escoles concertades	<u>Àmbit empreses i entitats</u> - Crear un reconeixement monetari o simbòlic a les empreses vinculat a la conciliació - Crear un segell de qualitat per empreses vinculat a la conciliació

Accions de fase 1

Elaborar una guia interna o altres eines per incloure de manera sistemàtica clàusules de foment de la conciliació en les contractacions públiques i subvencions municipals	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 2: Fomentar la igualtat entre homes i dones en la distribució dels usos del temps. Eix 3: Implementar mesures sistemàtiques de conciliació laboral i familiar en la contractació pública i els processos de subvencions municipals
Acció concreta	L'acció consisteix en la creació d'un grup intern de treball a l'Ajuntament per elaborar una guia de clàusules o altres eines de foment de la conciliació en els processos de contractació pública i d'atorgament de subvencions municipals, adaptades a la realitat de l'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs. L'objectiu és, d'una banda, demanar un pla d'horaris i hàbits saludables en el marc de la convocatòria de subvencions i, de l'altra, demanar un pla de conciliació a les empreses o entitats que optin a contractes o subvencions públiques. Una vegada elaborada la guia o eina, caldria desplegar un programa formatiu pel personal de l'Ajuntament que facilités la seva implementació, així com establir un mecanisme de seguiment i avaluació tant de l'ús com de l'impacte de les clàusules i recomanacions.

	Pel que fa al contingut de la guia, es considera fonamental establir com i qui faria el control del compliment de les clàusules de conciliació que s'establissin, així com de l'aplicació de les sancions corresponents en cas d'incompliment.
Responsabilitat principal	● Servei de Contractació
Altres agents implicats i rols	● Regidoria de Polítiques d'Igualtat, com a servei expert en conciliació i que podria proporcionar el contingut teòric/tècnic de les clàusules. ● Servei de promoció econòmica, com a coneixedor de la realitat empresarial del municipi, per validar l'aplicabilitat de les propostes. ● Representants dels diferents serveis de l'Ajuntament per validar que les propostes s'ajustin a les seves necessitats/capacitats i participar del grup de treball intern. ● Comunicació, per maquetar i fer difusió de la guia o material generat. ● Àrees de l'Ajuntament que disposen de subvencions per a entitats.
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 1. Fase de finalització: Acció continuada.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic de contractació per liderar i elaborar la guia o eina, així com fer el seguiment de la seva implementació. ○ Personal tècnic municipal de les diferents àrees per a participar en el grup de treball i aplicar la guia o material generat. ○ Personal tècnic de comunicació per a maquetar i difondre la guia. ● Contractació externa: No aplica ● Equipament: No aplica
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: alt ● Nivell d'impacte en la ciutadania: mitjà

Indicadors de seguiment	● Guia feta (si/no) ● Nombre de clàusules de la guia incloses en contractes municipals i subvencions municipals a l'any ● Percentatge de compliment de les clàusules per part de les empreses i entitats
Estat actual	No iniciat.

Introduir una xerrada o dinàmica sobre mesures de conciliació en les jornades de *networking* supramunicipals dirigides a empreses

Alineació estratègica	Objectiu estratègic 2: Fomentar la igualtat entre homes i dones en la distribució dels usos del temps. Eix 4: Fomentar l'adopció de mesures de conciliació laboral i familiar en les empreses del municipi
Acció concreta	Aprofitar les jornades de <i>networking</i> empresarial que es realitzen en l'àmbit supramunicipal per introduir-hi una xerrada, dinàmica o activitat pràctica sobre la necessitat de facilitar la conciliació laboral, familiar i personal des de les empreses. L'objectiu és sensibilitzar el teixit empresarial sobre els beneficis econòmics i socials d'adoptar mesures de conciliació (com ara horaris flexibles, teletreball, compactació d'hores o banc d'hores), exposant que aquestes són un factor clau per al benestar i satisfacció laboral de les persones treballadores, la productivitat de les empreses, l'atracció i retenció de talent, la millora de la imatge corporativa i la reducció de l'absentisme laboral, entre d'altres. Es poden dur a terme: - Xerrades sobre els beneficis i el deure d'implementar mesures de conciliació, incorporant la perspectiva dels usos del temps. - Dinàmiques d'autoavaluació o enquestes per permetre a les empreses conèixer i fer balanç del seu estat de conciliació en comparació amb la resta d'empreses del municipi, identificant oportunitats de millora. - Reconèixer, compartir i impulsar bones pràctiques empresarials inspiradores del territori. * Per aquesta acció, pot ser útil revisar: la Xarxa d'Empreses NUST (Ajuntament de Barcelona i Barcelona Activa), la Xarxa per la Reforma Horària (Ajuntament de Girona), la Xarxa d'Empreses (Ajuntament d'Esplugues de Llobregat) i el Projecte ConciliAcció (en implementació, Sant Boi de Llobregat), donat que inclouen serveis (assessoraments, formacions, premis, intercanvis de bones

	pràctiques, espais de trobada, etc.) vinculats a les mesures conciliadores.
Responsabilitat principal	● Promoció Econòmica.
Altres agents implicats i rols	● Consultores o entitats especialitzades en conciliació i usos del temps laboral per dur a terme la ponència o facilitar la dinàmica, si escau. ● Els ajuntaments dels altres municipis que també organitzin la jornada. ● L'empresariat dels municipis que assisteixi i participi en la jornada. ● Entitats supramunicipals com AMB o DIBA, si s'escau.
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 1. Fase de finalització: Fase 1 o servei continu, segons l'èxit de la resposta i el pressupost assignat.
Recursos necessaris	● Personal ○ Personal tècnic de promoció econòmica que organitza la jornada. ● Contractació externa. Professional expert/a en conciliació laboral, familiar i personal i usos del temps laboral. ● Equipaments. Espai dedicat a la jornada de <i>networking</i>.
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: mitjana ● Nivell d'impacte en la ciutadania: mitjà
Indicadors de seguiment	● S'ha inclòs una xerrada o dinàmica sobre mesures de conciliació en la jornada de <i>networking</i> supramunicipal (Sí/No). ● Nombre d'empreses participants o persones assistents, desagregat per gènere, edat i municipi.
Estat actual	No iniciat.

Fomentar casals d'estiu per a infants a l'agost i facilitar-hi l'accés mitjançant beques	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 1: Reduir la pobresa de temps de les persones cuidadores no professionals, especialment aquelles amb factors addicionals de vulnerabilitat. Eix 2: Ampliar i desenvolupar serveis que posin a disposició d'aquest col·lectiu temps propi
Acció concreta	Impulsar l'oferta de casals d'estiu durant l'agost, oferts per les entitats del municipi, per a infants de 3 a 12 anys, per tal de facilitar la conciliació familiar, laboral i personal de les famílies que treballen durant el mes d'agost, afavorir el seu dret al temps i ampliar l'oferta d'activitats educatives i de lleure. Per facilitar l'accessibilitat dels infants en situació de vulnerabilitat socioeconòmica i garantir el dret al temps de les seves famílies, es proposa complementar aquesta actuació amb un sistema de beques destinat a famílies amb rendes baixes o mitjanes-baixes (que no compleixin els requisits per rebre ajudes econòmiques des de Serveis Socials i no siguin beneficiàries del casal d'agost ofert per l'Ajuntament, però que tampoc puguin assumir el cost complet del casal). Les beques podran cobrir totalment o parcialment la matrícula del casal, segons la renda familiar i el nombre de fills/es, i caldrà establir criteris de prioritat. L'objectiu és doble: afavorir la conciliació de les famílies amb pocs recursos econòmics (que no reben ajuts per part de Serveis Socials i no es poden permetre els casals privats), i evitar que els seus fills/es s'exposin de forma prolongada a les pantalles o a l'aïllament i perdin el vincle educatiu/lectiu.
Responsabilitat principal	● Serveis d'Educació i Infància
Altres agents implicats i rols	● Entitats del tercer sector (AFAs, entitats de lleure, esportives, culturals, etc.) que proveeixin els casals d'estiu i facin la gestió directa (contractació del personal, programació d'activitats, etc.). ● Serveis socials per identificar famílies susceptibles de rebre beques, especialment aquelles que no entren als seus ajuts habituals o al seu casal d'agost. ● Oficina d'Atenció Ciutadana (OAC), per oferir informació general sobre el tràmit i la presentació de documents.
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 1. Fase de finalització: Servei Continu.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic de l'àrea responsable per coordinar-se amb entitats del tercer sector.

	○ Personal tècnic per a la gestió del sistema de beques. ● Contractació externa: No aplica ● Equipaments: Cessió d'espais escolars, esportius o cívics municipals per facilitar l'organització dels casals (si escau).
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: mitjana ● Nivell d'impacte en la ciutadania: mitjà
Indicadors de seguiment	● Nombre de casals oferts a l'agost i distribució territorial. ● Increment percentual de places ofertes durant l'agost, respecte de l'any anterior (o de famílies ateses durant l'agost, respecte de l'any anterior). ● Nombre total de famílies ateses ● Nombre total d'infants participants (desagregat per gènere, edat i barri). ● Nombre total de beques concedides (per família, desagregat per barri i perfil socioeconòmic i per casal d'estiu). ● Nombre total d'infants beneficiaris de les beques (desagregat per gènere i edat). ● Percentatge de famílies que es beneficien de la beca del total de famílies que s'ha detectat que la necessiten.
Estat actual	No iniciat

Accions de fase 2

Difondre recomanacions i bones pràctiques de conciliació en les empreses del municipi	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 2: Fomentar la igualtat entre homes i dones en la distribució dels usos del temps. Eix 4: Fomentar l'adopció de mesures de conciliació laboral i familiar en les empreses del municipi

Acció concreta	Elaborar i difondre una guia pràctica o material de difusió adreçat a les empreses del municipi amb recomanacions, exemples i bones pràctiques per fomentar la conciliació laboral, familiar i personal en l'àmbit laboral. Aquest material pot incloure tant informació general sobre el marc normatiu (drets laborals, permisos, etc.) com exemples de mesures concretes aplicables en empreses de diferents dimensions (flexibilitat horària, teletreball consensuat, desconexió digital, compactació horària, planificació racional d'hores i reunions, etc.). També pot incorporar casos d'èxit i bones pràctiques empresarials del territori (havent realitzat enquestes o entrevistes prèviament), els beneficis econòmics i socials de la conciliació i recursos i programes de suport públic. La finalitat és doble: sensibilitzar el teixit empresarial sobre la importància de les mesures de conciliació i usos del temps, així com oferir eines concretes per implementar-les, tot promovent una cultura organitzativa que valori el benestar i el dret al temps. * Per dur a terme aquesta acció pot ser útil revisar: la Xarxa d'Empreses NUST (Ajuntament de Barcelona i Barcelona Activa), la Xarxa per la Reforma Horària (Ajuntament de Girona), la Xarxa d'Empreses (Ajuntament d'Esplugues de Llobregat) i el Projecte ConciliAcció (en implementació, Sant Boi de Llobregat), donat que inclouen serveis (assessoraments, formacions, premis, intercanvis de bones pràctiques, espais de trobada, etc.) vinculats a les mesures conciliadores.
Responsabilitat principal	● Promoció Econòmica.
Altres agents implicats i rols	● Associacions, consells, o entitats empresarials del municipi, per difondre la guia o material entre les empreses. ● Servei d'Igualtat, per participar en l'elaboració recollint les mesures conciliadores i assegurar el llenguatge inclusiu (si escau). ● Empreses referents que puguin aportar bones pràctiques o testimoniatges. ● Comunicació i Premsa per fer el disseny i difusió de la guia o materials, si escau.
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 2. Fase de finalització: Fase 2.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic municipal dels serveis implicats per coordinar i elaborar la guia o materials de difusió.

	○ Personal tècnic de comunicació pel disseny gràfic, maquetació i difusió. ● Contractació externa. Contractació externa d'una consultoria o entitat especialitzada per a l'elaboració i disseny, si escau. ● Equipaments: No aplica
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: mitjana ● Nivell d'impacte en la ciutadania: mitjà
Indicadors de seguiment	● Realització d'una guia o material de difusió que recopili mesures conciliadores en l'àmbit empresarial (Sí/No). ● Nombre de descàrregues de la guia o materials, si escau. ● Nombre d'empreses que han reportat implementar una mesura de conciliació (via enquesta)
Estat actual	No iniciat.

Sessions informatives sobre horaris saludables a les empreses	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 3: Afavorir uns horaris saludables entre la població de Sant Adrià de Besòs. Eix 4: Promoure horaris saludables a les empreses.
Acció concreta	Realitzar sessions informatives i de sensibilització sobre horaris saludables adreçades a les empreses del municipi —principalment del sector serveis— amb l'objectiu de fomentar la incorporació de mesures d'organització del temps més saludables. Aquestes sessions poden tenir format presencial o virtual, per adaptar-se a la disponibilitat de les empreses, i estaran orientades a: ● Explicar els beneficis dels horaris saludables –alineats amb els ritmes circadianis– en el rendiment, productivitat, salut i benestar de les empreses i de les persones treballadores, de manera que es superi la falta d'informació al respecte. ● Oferir eines i recursos pràctics per promoure horaris saludables a les empreses i difondre bones pràctiques empresarials.

	● Promoure que les empreses incorporin de forma voluntària el compromís per aplicar horaris saludables.
Responsabilitat principal	● Promoció Econòmica (Secció d'Empresa).
Altres agents implicats i rols	● Comunicació, per fer difusió de les activitats. ● Empreses del municipi.
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 2. Fase de finalització: Fase 2.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic de promoció econòmica per coordinar i gestionar les activitats. ○ Personal tècnic de comunicació per dissenyar-les i difondre-les. ● Contractació externa. Contractació de personal extern especialitzat en el tema que s'abordi a les sessions. ● Equipament. Instal·lacions municipals o espais propis de les empreses.
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: mitjà ● Nivell d'impacte en la ciutadania: mitjà
Indicadors de seguiment	● Nombre de sessions realitzades. ● Nombre d'empreses participants. ● Nombre total de persones assistents (desagregat per gènere i sector econòmic). ● Valoració de la formació (resultats de l'enquesta d'avaluació).
Estat actual	No iniciat.

Accions de fase 3

Àmbit empreses i entitats

- Incloure càpsules formatives de conciliació i corresponsabilitat en el Pla d'Ocupació i en formació a empreses
 - Alineació estratègica: Objectiu 2 , Eix estratègic 1
 - Responsabilitat principal: Promoció Econòmica

- Aspectes a considerar: Aquesta acció pot compartir continguts de la formació per entitats i per grups de formació masculinitzats (veure a continuació).
- Incloure càpsules formatives de conciliació i corresponsabilitat en el catàleg formatiu d'entitats
 - Alineació estratègica: Objectiu 2 , Eix estratègic 1
 - Responsabilitat principal: Servei de Participació Ciutadana
 - Aspectes a considerar: Aquesta acció pot compartir continguts de la formació dirigida al Pla d'Ocupació i als grups de formació masculinitzats. Addicionalment, es podria veure si aquelles entitats que la facin podrien rebre més punts en les subvencions.
- Incloure una càpsula de conciliació i corresponsabilitat, des de Promoció Econòmica, en els grups de formació masculinitzats.
 - Alineació estratègica: Objectiu 2 , Eix estratègic 1
 - Responsabilitat principal: Promoció Econòmica
 - Aspectes a considerar: Aquesta acció pot compartir continguts de la formació per entitats i del Pla d'Ocupació (veure anteriors).

Àmbit famílies

- Crear una xarxa d'acompanyament d'infants a espais de cura i/o extraescolars
 - Alineació estratègica: Objectiu 1, Eix estratègic 2
 - Responsabilitat principal: Servei d'Educació
 - Aspectes a considerar: hi ha diferents opcions sobre com gestionar potencialment aquesta xarxa d'acompanyament: a) autogestionada per les famílies usuàries, b) involucrant persones jubilades amb ganes de fer voluntariat, o amb c) un sistema mix. Es proposaria que s'establissin torns per acompanyar els infants, amb l'objectiu de facilitar l'accés a extraescolars diferents de l'escola i evitar que, per problemes de conciliació, es quedin sols a casa fent ús de pantalles.
- Facilitar un espai per germans/es petits/es en escoles concertades
 - Alineació estratègica: Objectiu 1, Eix estratègic 3
 - Responsabilitat principal: Servei d'Educació
 - Aspectes a considerar: Aquesta iniciativa està pensada per les escoles concertades del municipi, on l'alumnat de secundària surt en un horari diferent al de primària. Implica crear un espai d'acollida per infants d'infantil i primària amb germans/es a secundària, que cobreixi l'hora de diferència entre els dos horaris.

Accions de fase 4

Àmbit empreses i entitats

- Crear un reconeixement monetari o simbòlic a les empreses vinculat a la conciliació
 - Alineació estratègica: Objectiu 2, Eix estratègic 2
 - Responsabilitat principal: Promoció Econòmica
 - Aspectes a considerar: Es destaca que caldria categoritzar per dimensió d'empresa perquè no hi hagi desavantatges. També s'apunta la possibilitat que aquest reconeixement sigui per mitjà dels contractes i subvencions públiques.
- Crear un segell de qualitat per empreses vinculat a la conciliació
 - Alineació estratègica: Objectiu 2, Eix estratègic 3
 - Responsabilitat principal: Promoció Econòmica
 - Aspectes a considerar: Aquest segell els pot resultar beneficiós en ser un atractiu per a la captació de talent. També seria una manera de reconèixer simbòlicament a les empreses i fomentar la seva adopció de mesures conciliadores.

B. Temps + corresponsable

Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
• Campanya municipal de sensibilització sobre corresponsabilitat • Llançar una enquesta sobre corresponsabilitat en el marc del 8M	• Sensibilitzar el col·lectiu de pares (homes) en la corresponsabilitat	• Introduir la corresponsabilitat a les famílies a través de les AFAs	• Incloure voluntariat de persones grans per acompanyar infants a espais de joc o Patis Escolars Oberts i facilitar així la conciliació familiar

Accions de fase 1

Campanya municipal de sensibilització sobre corresponsabilitat	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 2: Fomentar la igualtat entre homes i dones en la distribució dels usos del temps. Eix 1: Ampliar la formació i sensibilització en corresponsabilitat a diferents grups d'homes
Acció concreta	Dissenyar i implementar una campanya municipal audiovisual de sensibilització sobre corresponsabilitat, dirigida a tota la ciutadania (però en especial a la població masculina i a les famílies del municipi), que pugui interpel·lar als diferents grups d'edat. La campanya ha de posar l'accent en la necessitat de compartir de manera equitativa les responsabilitats domèstiques i de cures i obrir la reflexió sobre les desigualtats de gènere en els usos del temps. La campanya pot incloure diferents missatges, elements i canals (cartelleria, xarxes socials, vídeos curts, etc.), i pot ser d'especial utilitat visibilitzar dades d'usos del temps (per exemple, de l'Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya o de la nova enquesta sobre els usos del temps de l'Idescat), que evidencin la manca de corresponsabilitat. A l'hora de fer difusió, es proposa dirigir especial atenció als espais, serveis i equipaments del municipi on hi ha major presència masculina, i vincular-la al 8M. També es proposa incloure "l'enquesta sobre corresponsabilitat" (acció del pla - fase 1) dins de la campanya.
Responsabilitat principal	● Servei d'Igualtat

Altres agents implicats i rols	● Comunicació i Premsa, pel disseny i difusió de la campanya. ● Associacions, comerços, entitats locals, centres educatius i centres cívics, esportius i culturals, que puguin col·laborar i difondre la campanya. ● Altres serveis de l'Ajuntament que puguin difondre i formar part de la campanya, tals com Serveis Socials, Promoció Econòmica, Esports, Participació Ciutadana, Educació, Joventut, Cultura i oci, etc., sent especialment rellevants els serveis que treballen amb espais/sectors/serveis masculinitzats.
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 1. Fase de finalització: Fase 1.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic d'igualtat per la conceptualització, coordinació i difusió de la campanya. ○ Personal tècnic de comunicació pel disseny i difusió de la campanya. ● Contractació externa. Contractació externa per a aspectes com el disseny gràfic o la campanya audiovisual, entre d'altres, si escau. ● Equipament. Espais públics i/o privats on difondre la campanya.
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: baix ● Nivell d'impacte en la ciutadania: mitjà
Indicadors de seguiment	● Creació d'una campanya sobre corresponsabilitat (Sí/No). ● Nombre de canals, espais i equipaments on s'ha difós la campanya. ● Nombre de materials distribuïts o nombre de visualitzacions i/o interaccions a xarxes socials i web municipal, segons escaigui.
Estat actual	No iniciat.

Llançar una enquesta sobre corresponsabilitat en el marc del 8M

Alineació estratègica	Objectiu estratègic 2: Fomentar la igualtat entre homes i dones en la distribució dels usos del temps. Eix 1: Ampliar la formació i sensibilització en corresponsabilitat a diferents grups d'homes
Acció concreta	Llançar una enquesta ciutadana sobre el repartiment de les tasques domèstiques i de cures, en el marc del 8 de març (Dia Internacional de les Dones). L'enquesta es planteja com una eina de sensibilització indirecta: a part de recollir dades (que puguin fer visible les desigualtats d'usos del temps), busca interpel·lar a la ciutadania sobre la corresponsabilitat i fer reflexionar sobre la distribució del temps i les responsabilitats dins les llars. L'enquesta es pot difondre i omplir digitalment i/o presencialment en punts clau (serveis municipals, al carrer, amb QR, en línia, etc.). Es proposa que: 1) Si la campanya municipal sobre corresponsabilitat (acció del pla - fase 1) es decideix impulsar al llarg del 8M, el llançament de l'enquesta estigui vinculat a la campanya. 2) Si l'enquesta es duu a terme abans de la campanya de sensibilització sobre corresponsabilitat, els resultats obtinguts s'utilitzin per alimentar-la (acció del pla - fase 1), així com per orientar futures polítiques públiques. * Per a l'enquesta pot ser especialment útil tenir en consideració que la Diputació de Barcelona compta amb una enquesta de "Municipi cuidador" adreçada a persones cuidadores professionals i no professionals. que recull aspectes de corresponsabilitat.
Responsabilitat principal	● Servei d'Igualtat.
Altres agents implicats i rols	● Associacions, comerços, entitats locals, centres educatius i centres cívics, esportius i culturals, que puguin col·laborar i difondre l'enquesta. ● Altres serveis de l'Ajuntament que puguin difondre l'enquesta, tals com Serveis Socials o Cultura i oci. ● Comunicació i Premsa. ● La Diputació de Barcelona, si es partís de l'enquesta de Municipi Cuidador
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 1. Fase de finalització: Fase 1.

Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic d'igualtat per a la conceptualització, coordinació i difusió de l'enquesta. ○ Personal tècnic de comunicació per al disseny i difusió de l'enquesta. ● Contractació externa. Contractació externa per a aspectes com el disseny gràfic, si escau. ● Equipament. Espais públics i/o privats on difondre l'enquesta.
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: mitjà ● Nivell d'impacte en la ciutadania: mitjà
Indicadors de seguiment	● Creació d'una enquesta sobre corresponsabilitat (Sí/No). ● Nombre total de respostes recollides (desagregat per gènere i edat). ● Elaboració i publicació dels resultats (Sí/No).
Estat actual	No iniciat.

Accions de fase 2

Sensibilitzar el col·lectiu de pares (homes) en la corresponsabilitat	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 2: Fomentar la igualtat entre homes i dones en la distribució dels usos del temps. Eix 1: Ampliar la formació i sensibilització en corresponsabilitat a diferents grups d'homes
Acció concreta	Formar i sensibilitzar al col·lectiu d'homes de totes les edats que són o seran pares, amb l'objectiu de promoure una paternitat activa i corresponsable. L'acció busca aprofitar el moment vital de la criança (abans i després del part, amb criatures de 0 a 3 anys) per afavorir la implicació dels homes en les tasques de cura, trencant amb els estereotips de gènere associats a la paternitat, promovent la corresponsabilitat en els usos del temps i fomentant xarxes informals de suport entre pares. Aquesta acció prové de diferents propostes sorgides en els grups de treball, sintetitzades com: ● Impulsar un grup de criança o un espai nadó exclusivament per a homes en les escoles bressol o espais familiars i oberts al joc del

	municipi. ● Promoure grups d'atenció, sensibilització i/o acompanyament grupals en col·laboració amb l'ASSIR (Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva), dirigits exclusivament als homes o als homes i les seves parelles. * Bones pràctiques de referència: - Projecte "Canviem-ho. Grups d'homes per una paternitat responsable, activa i conscient" (Institut Català de Salut -ASSIR- i Ajuntament de Barcelona) - Tallers de "Sensibilització i reflexió en matèria de masculinitats i corresponsabilitat davant les cures dirigits a homes" (Diputació de Barcelona, 2022) - "Escuela de hombres al cuidado" (Ajuntament de Bogotá).
Responsabilitat principal	● Servei d'Igualtat.
Altres agents implicats i rols	● Servei d'Educació ● ASSIR ● Direccions de les Escoles Bressol Municipals
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 2. Fase de finalització: Fase 2 o servei continu, segons disponibilitat d'espais, èxit de resposta i pressupost.
Recursos necessaris	● Personal ○ Personal tècnic d'igualtat per coordinar la gestió dels grups i els espais. ○ Personal tècnic dels espais on tingui lloc l'activitat per facilitar la logística. ● Contractació externa. Col·laboració amb l'ASSIR o contractació d'una persona professional especialitzada en corresponsabilitat, salut i paternitat. ● Equipament. Espais familiars, escoles bressol municipals, instal·lacions de l'ASSIR o altres.
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: alt/mitjà ● Nivell d'impacte en la ciutadania: alt

Indicadors de seguiment	● Creació d'un grup de criança/espai nadó/grups d'atenció i/o acompanyament (Sí/No). ● Nombre total de participants (desagregat per edat i gènere).
Estat actual	No iniciat.

Accions de fase 3

- Introduir la corresponsabilitat a les famílies a través de les AFAs.
 - Alineació estratègica: Objectiu 2, Eix estratègic 1
 - Responsabilitat principal: Servei d'Igualtat
 - Aspectes a considerar: No aplica

Accions de fase 4

- Incloure voluntariat de persones grans per acompanyar infants a espais de joc o Patis Escolars Oberts i facilitar així la conciliació familiar.
 - Alineació estratègica: Objectiu 1, Eix estratègic 2
 - Responsabilitat principal: Servei d'Educació
 - Aspectes a considerar: No aplica

Temps + cuidador

Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
• Implementar una recollida sistemàtica de dades d'usos i pobresa de temps en diferents serveis que tenen contacte directe amb persones cuidadores • Detecció, derivació i promoció de xarxes de suport mutu • Tallers d'estratègies sobre organització del temps • Campanya informativa ciutadana sobre els serveis oferts actualment al municipi dirigits a persones que cuiden	<u>Per cuidadores d'infants</u> • Replicar el servei de la Canguteca, actualment ofert al barri de Sant Adrià Nord • Establir un servei de cura puntual per a persones amb discapacitat i/o persones grans en situació de dependència	• Creació d'un espai terapèutic de suport a persones cuidadores, amb servei de canguratge per a persones en situació de dependència • Fer una anàlisi dels horaris de persones amb horaris irregulars per ampliar/modificar serveis	• Modificacions dels serveis derivades de l'anàlisi de dades fet (acció no identificada inicialment)

Accions de fase 1

Implementar una recollida sistemàtica de dades d'usos i pobresa de temps en diferents serveis que tenen contacte directe amb persones cuidadores

Alineació estratègica	Objectiu estratègic 1: Reduir la pobresa de temps de les persones cuidadores no professionals, especialment aquelles amb factors addicionals de vulnerabilitat. Eix 2: Ampliar i desenvolupar serveis que posin a disposició d'aquest col·lectiu temps propi
Acció concreta	Desenvolupar i implementar un sistema transversal de recollida de dades quantitatives i qualitatives en diversos serveis municipals que tenen contacte directe amb persones cuidadores no professionals (d'infants, de persones grans en situació de dependència o de persones amb discapacitat). L'objectiu és millorar el coneixement municipal sobre la situació de les persones cuidadores pel que fa als usos del temps, pobresa de temps, conciliació, corresponsabilitat i desigualtats socials i de gènere, per tal de disposar d'informació del municipi actualitzada i comparable. Aquest sistema permetrà millorar el coneixement municipal sobre la realitat quotidiana dels usos del temps de les persones cuidadores, identificar perfils amb majors vulnerabilitats de pobresa de temps i orientar i dissenyar polítiques públiques més ajustades i eficaces. La recollida de dades podrà incorporar-se en instruments ja existents (com ara entrevistes, formularis d'inscripció o enquestes), i haurà d'estar segregada per gènere, edat, perfil socioeconòmic i situació laboral en la mesura del possible. Es poden incorporar preguntes senzilles que permetin captar variables rellevants com: - Distribució del temps diari. - Repartiment de tasques i suport informal amb què es compta (parella, amistats, família, etc.) - Conciliació i situació laboral. - Percepció de benestar. - Accés i ús de serveis de suport municipals. Es recomana crear una fitxa comuna amb 5-6 preguntes bàsiques que tots els serveis municipals puguin incorporar i després permetre que cada servei afegeixi preguntes específiques segons el seu àmbit. També es proposa que, un cop s'iniciï la recopilació de dades, es faci una anàlisi i informe final dels resultats de forma anual. *Per aquesta acció poden servir d'inspiració les següents enquestes i estudis: Estudi Flexibilització del temps de treball (Observatori Treball i Model Productiu, 2023), Dossier Estadístic 2023 (apartats 'Dedicació a les tasques no remunerades' i 'La pobresa del temps', de l'Observatori de la Igualtat de Gènere), i l'Enquesta de l'ús del temps (IDESCAT).
Responsabilitat	● Servei d'Igualtat

principal	
Altres agents implicats i rols	Els següents serveis poden potencialment recollir dades, i es poden anar incorporant a l'acció de manera progressiva: ● Serveis Socials ● La Canguteca ● Les escoles bressol públiques ● Les activitats extraescolars públiques ● Els serveis municipals de persones grans en situació de dependència ● Els espais familiars municipals ● Els espais o serveis culturals municipals ● El projecte de Patis Oberts ● Els espais de Promoció Econòmica relacionats amb l'ocupació.
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 1. Fase de finalització: Servei continu.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Persona tècnica d'igualtat responsable de la coordinació, gestió, seguiment i recopilació de totes les dades. ○ Personal tècnic dels serveis implicats per incorporar, recollir i enviar la informació a la persona responsable de la coordinació. ● Contractació externa: no aplica ● Equipaments. No aplica.
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: mitjana ● Nivell d'impacte en la ciutadania: alt
Indicadors de seguiment	● Nombre i llistat de serveis municipals que incorporen preguntes sobre usos del temps a les persones cuidadores. ● Nombre de persones cuidadores de qui es disposen dades d'usos del temps (anualment, desagregades per gènere, edat i perfil socioeconòmic). ● Nombre de persones identificades en situació de pobresa de temps (anualment, desagregades per gènere, edat i perfil socioeconòmic). ● Existència d'un informe anual amb dades sobre usos del temps de les persones cuidadores (Sí/No).

Estat actual	No iniciat.
---------------------	-------------

Detecció, derivació i promoció de xarxes de suport mutu	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 1: Reduir la pobresa de temps de les persones cuidadores no professionals, especialment aquelles amb factors addicionals de vulnerabilitat. Eix 2: Ampliar i desenvolupar serveis que posin a disposició d'aquest col·lectiu temps propi
Acció concreta	Identificar, a través dels serveis municipals, a les famílies i persones cuidadores sense xarxa de suport, com ara famílies monoparentals, migrades sense xarxes familiars o socials, o en situació de vulnerabilitat. Quan aquestes persones estiguin identificades, se les pot redirigir a espais i grups de suport ja existents, o també promoure la creació de nous grups informals de suport mutu o banc del temps. Les xarxes informals es poden crear a partir d'iniciatives com ara els bancs del temps, o de manera més indirecta organitzant activitats conjuntes que acabin formant grups informals (amb grups de whatsapp, per exemple). L'objectiu és que les persones sense xarxa de suport detectades puguin ajudar-se en les activitats quotidianes, reduir la pobresa de temps i disposar de l'oportunitat de conciliar i millorar el benestar emocional. Aquesta acció pot vincular-se amb la “campanya informativa sobre els serveis existents al municipi per facilitar els usos del temps”, i la “recollida sistemàtica de dades sobre persones cuidadores en els serveis municipals”.
Responsabilitat principal	● Serveis Socials
Altres agents implicats i rols	● Servei d'Igualtat
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 1. Fase de finalització: Fase 1.
Recursos necessaris	● Personal ○ Personal tècnic de serveis socials per identificar necessitats i redirigir a grups de suport, o bé crear-ne de nous.

	○ Personal tècnic d'igualtat per donar suport en la recopilació dels serveis existents de suport. ● Contractació externa. No aplica ● Equipament. No aplica
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: alt ● Nivell d'impacte en la ciutadania: alt
Indicadors de seguiment	● Nombre de famílies i/o persones identificades sense xarxa de suport (desagregades per gènere, edat, perfil socioeconòmic i barri) ● Nombre de derivacions a espais de suport ja existents (segons tipus de derivació). ● Nombre d'espais de suport o banc del temps creats.
Estat actual	No iniciat.

Tallers d'estratègies sobre organització del temps

Alineació estratègica	Objectiu estratègic 1: Reduir la pobresa de temps de les persones cuidadores no professionals, especialment aquelles amb factors addicionals de vulnerabilitat. Eix 2: Ampliar i desenvolupar serveis que posin a disposició d'aquest col·lectiu temps propi
Acció concreta	Implementar tallers gratuïts adreçats principalment a dones cuidadores i/o amb responsabilitats domèstiques, amb l'objectiu de dotar-les d'estratègies per gestionar millor el temps propi i delegar les tasques de la llar i de cures. Els tallers posaran èmfasi a superar la creença que les tasques domèstiques i de cures són responsabilitat exclusiva de les dones, promoure la corresponsabilitat en els usos del temps i afavorir la conciliació laboral, familiar i personal. Es proposa com a continguts claus, tractar: - Reflexió crítica sobre els rols de gènere, la divisió sexual del treball, les desigualtats en els usos del temps i el dret al temps. - Estratègies per gestionar el temps personal i familiar (identificació de tasques i responsabilitats, juntament amb eines per organitzar-les). - Eines per delegar (tècniques per negociar i pactar la distribució de tasques de forma equitativa). - Difusió de recursos, xarxes de suport, i serveis municipals que poden alleujar la càrrega del treball de cures i domèstic, i facilitar temps a les

	dones cuidadores.
Responsabilitat principal	● Servei d'Igualtat. En concret, la responsabilitat principal recau al servei del CIOD.
Altres agents implicats i rols	● Associacions de dones del municipi i el Consell municipal de les Dones, per fer difusió o co-disseny de continguts.
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 1. Fase de finalització: Fase 1.
Recursos necessaris	● Personal ○ Personal tècnic del CIOD responsable de la coordinació i gestió. ● Contractació externa. La contractació d'una persona especialitzada en igualtat de gènere i usos i gestió del temps per a l'execució del taller. ● Equipament. CIOD (Centre d'Informació i Orientació a les Dones)
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: baixa ● Nivell d'impacte en la ciutadania: mitjà
Indicadors de seguiment	● Realització del taller (Sí/No). ○ Nombre total de tallers realitzats. ○ Nombre total de participants en els tallers (per edat). ● Nivell de satisfacció de les participants (enquesta post-taller). ● Percentatge de dones que informen haver millorat les seves estratègies de gestió del temps i delegació (enquesta post-taller)
Estat actual	No iniciat

Campanya informativa ciutadana sobre els serveis oferts actualment al municipi dirigits a persones que cuiden

Alineació estratègica	Objectiu estratègic 1: Reduir la pobresa de temps de les persones cuidadores no professionals, especialment aquelles amb factors addicionals de vulnerabilitat. Eix 3: Facilitar l'accés a serveis que faciliten la conciliació per famílies amb infants i adolescents
Acció concreta	Es durà a terme una campanya informativa sobre els recursos municipals que existeixen a Sant Adrià de Besòs per a les persones que cuiden, incloent aquells que proporcionen temps per a les persones cuidadores com els serveis de canguratge i de respir. Es tracta d'una campanya dirigida a tota la ciutadania del municipi i el seu objectiu és doble: combatre la falta d'informació dels serveis existents i facilitar a les persones cuidadores temps propi. La campanya es desplegarà en subcampanyes, segons la franja d'edat: 1. Recursos per a infants de 0 a 3 anys. 2. Recursos per a infants de 3 a 12 anys. 3. Recursos per a adolescents. Tot i que aquest eix s'adreça principalment a famílies amb infants i adolescents, sovint aquestes famílies també han d'assumir la cura de persones grans en situació de dependència o persones amb discapacitat. Per aquest motiu, es recomana incorporar també a la campanya: 4. Recursos per a persones grans i/o en situació de dependència, amb possibles subdivisions segons les necessitats específiques (per exemple, recursos per a persones amb Alzheimer). La campanya es difondria públicament però també internament a l'Ajuntament, per facilitar la derivació des de recursos existents.
Responsabilitat principal	● Servei d'igualtat
Altres agents implicats i rols	● Comunicació ● Serveis de l'Ajuntament que ofereixen recursos per a persones cuidadores.
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 1. Fase de finalització: Fase 1.

Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic d'igualtat per a la coordinació i recopilació dels recursos existents. ○ Personal tècnic de comunicació per al disseny i difusió de la campanya. ○ Resta d'àrees per proporcionar la informació dels diferents serveis existents. ● Contractació externa: No aplica ● Equipaments: No aplica
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: baixa ● Nivell d'impacte en la ciutadania: mitjà
Indicadors de seguiment	● Elaboració d'una campanya informativa (Sí/No). ● Nombre de serveis/recursos recopilats (Número total). ● Nombre total de publicacions, d'exemplars impresos o materials distribuïts (Número total, segons el canal). ● Nombre total de visualitzacions de la pàgina web de la campanya o interaccions en els altres canals utilitzats (Número total, si escau).
Estat actual	No iniciat

Accions de fase 2

Replicar el servei de la Canguteca, actualment ofert al barri de Sant Adrià Nord	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 1: Reduir la pobresa de temps de les persones cuidadores no professionals, especialment aquelles amb factors addicionals de vulnerabilitat. Eix 2: Ampliar i desenvolupar serveis que posin a disposició d'aquest col·lectiu temps propi
Acció concreta	Replicar el servei de la Canguteca ofert actualment al barri de Sant Adrià Nord a l'altre marge del riu Besòs (on es troben els barris Trajana Monsolís, el Besòs, la Mina i la Catalana), amb l'objectiu d'ampliar la cobertura territorial del servei, garantir l'accessibilitat i consolidar la Canguteca com un recurs estable i amb continuïtat en el municipi. El servei de la Canguteca de Sant Adrià de Besòs és un servei municipal de canguratge gratuït, destinat a infants d'entre 3 i 12 anys, per afavorir la

	conciliació laboral, familiar i personal de les famílies i oferir temps de lleure de qualitat als infants. Les activitats que es duen a terme estan adaptades a les diferents edats i es basen en els valors de la coeducació. L'horari de la Canguteca de Sant Adrià Nord és de dilluns a divendres de 16.30h a 19.30h durant el període lectiu, i de dilluns a divendres de 10h a 13h del 25 de juny al 6 de setembre.
Responsabilitat principal	● Servei d'Igualtat
Altres agents implicats i rols	● Unitat responsable de la gestió de l'espai on es realitzi la Canguteca
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 2. Fase de finalització: Servei continu, segons disponibilitat de pressupost
Recursos necessaris	● Personal ○ Personal tècnic municipal responsable de la coordinació i gestió. ○ Persona encarregada de la gestió de l'espai. ● Contractació Externa. La contractació de les persones monitores que gestionen la Canguteca, pressupost d'adequació, lloguer o compra de l'espai (si aplica). ● Equipament. Caldrà identificar un espai municipal disponible a la banda esquerra del riu Besòs.
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: alta ● Nivell d'impacte en la ciutadania: alt
Indicadors de seguiment	● Creació d'un nou servei de Canguteca a Sant Adrià de Besòs (Sí/No). ○ Nombre total de famílies usuàries (desagregat per perfil socioeconòmic). ○ Nombre total d'infants atesos (desagregat per gènere i edat). ○ Nombre total d'hores de servei ofertes. ● Nivell de satisfacció de les famílies usuàries (enquesta post).

Estat actual	No iniciat
---------------------	------------

Establir un servei de cura puntual per a persones amb discapacitat i/o persones grans en situació de dependència	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 1: Reduir la pobresa de temps de les persones cuidadores no professionals, especialment aquelles amb factors addicionals de vulnerabilitat. Eix 2: Ampliar i desenvolupar serveis que posin a disposició d'aquest col·lectiu temps propi
Acció concreta	Establir un servei de cura i puntual municipal per a persones amb discapacitat (de totes les edats) i/o persones grans en situació de dependència. Aquest servei té un objectiu doble: oferir un acompanyament de qualitat a la persona en situació de dependència, que prioritzi el seu benestar físic, emocional i relacional; i facilitar a les persones cuidadores temps propi per cobrir necessitats quotidianes, realitzar gestions personals i millorar el seu benestar físic i emocional. Aquest servei, que es pot iniciar de forma pilot, es pot oferir per mitjà de: - Atenció en el domicili de la persona atesa. - Atenció en els Centres de dia. - Atenció en les Residències. - Atenció combinada en més d'un espai, segons disponibilitat. D'altra banda, es proposa que en aquest servei de cura s'ofereixin activitats cognitives, físiques o creatives, adaptades al màxim -en la mesura del possible- a la persona atesa. Per acotar l'acció, es proposa revisar tant l'experiència del programa REMS (Reforçar i Estimular la Memòria i la Salut) que ofereix activitats a persones grans amb dificultats de desplaçament, sigui en línia (mitjançant videotrucades o amb una plataforma virtual) o presencial (en el domicili de la persona atesa), com els Serveis Residencials d'Estades Temporals i Respir, que permeten l'atenció residencial temporal a persones grans i/o persones amb discapacitat intel·lectual amb un determinat grau de dependència.
Responsabilitat principal	● Serveis Socials

Altres agents implicats i rols	● Caldrà una coordinació en el marc Serveis Socials principalment amb els serveis dirigits a les persones grans (com el SAD) i a les persones amb discapacitat. ● En cas que aquest servei s'ofereixi en centres de dia o residències del municipi, caldrà una coordinació estreta amb les direccions dels centres i la plantilla de persones treballadores.
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 2. Fase de finalització: Servei continu (si s'assegura la sostenibilitat a llarg termini).
Recursos necessaris	● Personal: ○ El personal de Serveis Socials que gestiona i coordina el servei. ○ Els i les professionals que duguin a terme l'atenció domiciliària i la coordinació amb Serveis Socials. ○ Els i les professionals dels Centres de Dia/Residències ja existents, a partir de convenis o acords de col·laboració. ● Contractació externa: professionals externs que puguin dur a terme l'atenció puntual. ● Equipaments: Residències, centres de dia, o altres espais segons s'estableixi el servei.
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: alta ● Nivell d'impacte en la ciutadania: alt
Indicadors de seguiment	Els indicadors, s'hauran de separar segons si el servei es duu a terme al domicili (sessions) o en centres de dia/residències (estades). ● Nombre de persones en situació de dependència ateses (per gènere) ● Nombre de sessions o estades de cures realitzades. ● Nombre d'hores de sessions o estades realitzades. ● Temps mitjà de la durada del servei de cures (Nombre d'hores).
Estat actual	No iniciat

Accions de fase 3

- Creació d'un espai terapèutic de suport a persones cuidadores, amb servei de canguratge per a persones en situació de dependència.
 - Alineació estratègica: Objectiu 1, Eix estratègic 2
 - Responsabilitat principal: Serveis Socials
 - Aspectes a considerar: Aquesta iniciativa surt de la necessitat detectada de les persones cuidadores de persones grans en situació de dependència de tenir temps i espai on poder compartir la seva situació. En general, els costa trobar aquest espai a causa de l'atenció a les persones que tenen a càrrec. Es podria estudiar recórrer al personal psicòleg del CIOD.
- Fer una anàlisi dels horaris de persones amb horaris irregulars per ampliar/modificar serveis.
 - Alineació estratègica: Objectiu 1, Eix estratègic 1
 - Responsabilitat principal: Promoció Econòmica
 - Aspectes a considerar: L'objectiu és poder determinar la conveniència d'ampliar o modificar serveis disponibles de conciliació per aquest col·lectiu.

Accions de fase 4

- Modificacions dels serveis derivades de l'anàlisi de dades feta (acció no identificada inicialment)
 - Alineació estratègica: Objectiu 1, Eix estratègic 1
 - Responsabilitat principal: A definir segons els serveis a modificar.
 - Aspectes a considerar: No aplica

Temps + participatiu

Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
● Impulsar una campanya interna per augmentar l'ús del canguratge puntual en esdeveniments municipals	● Incentivar la participació ciutadana de persones joves a través d'espais i canals informals ● Gamificar part dels processos participatius en actes al carrer ● Fomentar la participació ciutadana en espais de "temps perdut"	● Fer accions per promoure el relleu generacional en consells, entitats i associacions, fomentant que les persones joves dediquin temps a la participació ciutadana	

Accions de fase 1

Impulsar una campanya interna per augmentar l'ús del canguratge puntual en esdeveniments municipals	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 1: Reduir la pobresa de temps de les persones cuidadores no professionals, especialment aquelles amb factors addicionals de vulnerabilitat. Eix 2: Ampliar i desenvolupar serveis que posin a disposició d'aquest col·lectiu temps propi
Acció concreta	Dur a terme una campanya interna de sensibilització i comunicació, adreçada a totes les àrees de l'Ajuntament i al personal tècnic, perquè coneguin el servei de canguratge puntual (que s'ofereix en paral·lel als actes, tallers o activitats organitzats per l'Ajuntament) i el tinguin en compte en la planificació d'actes. Tot i que el servei ja existeix, fins ara es considera que ha tingut èxit en pocs casos, per la qual cosa la campanya pretén fer-lo més visible. Paral·lelament, es proposa recollir dades d'ús i/o valoracions per identificar en quins casos el servei resulta més efectiu (tallers, curses, etc.) i quina és la demanda real.
Responsabilitat principal	● Servei d'Igualtat
Altres agents implicats i rols	● Els diferents serveis i el personal tècnic de l'Ajuntament ● Comunicació
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 1. Fase de finalització: Fase 1.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Persona tècnica municipal responsable de la coordinació, gestió, seguiment i avaluació de la campanya. ● Contractació externa: No aplica ● Equipaments. No aplica
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: baix ● Nivell d'impacte en la ciutadania: alt

Indicadors de seguiment	● Nombre d'àrees i/o serveis municipals informats i implicats en la campanya. ● Nombre d'actes municipals que incorporen el servei de canguratge. ● Nombre de persones que fan ús del servei (desagregat per gènere) i increment percentual de l'ús respecte a l'any anterior (si es disposa d'aquesta dada). ● Grau de coneixement del servei entre el personal municipal (enquestes internes abans i després de la campanya). ● Identificació dels tipus d'activitats en què el servei és més útil o demandat (Sí/No).
Estat actual	No iniciat.

Accions de fase 2

Incentivar la participació ciutadana de persones joves a través d'espais i canals informals	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 2: Fomentar la igualtat entre homes i dones en la distribució dels usos del temps. Eix 2: Fomentar en els processos participatius de la ciutat la participació de persones joves i persones cuidadores no professionals amb persones en situació de dependència a càrrec.
Acció concreta	Establir canals de comunicació habituals de les campanyes de participació ciutadana dirigits principalment a la població jove (16-35 anys), en espais digitals i xarxes socials. La idea principal és crear un mitjà de comunicació a les xarxes socials municipals, amb formats, temàtiques i un llenguatge proper al públic objectiu. L'objectiu d'aquesta acció és promoure una major participació i dedicació de temps de la població jove a la participació ciutadana (en consultes, processos municipals, enquestes, consells, projectes), tenint en compte que les persones joves estan notablement infrarepresentades en els processos participatius del municipi, i cal fer-los més accessibles i atractius.
Responsabilitat principal	● Servei de Participació Ciutadana.

Altres agents implicats i rols	● Comunicació. ● Serveis d'Infància i Joventut.
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 2. Fase de finalització: Servei continu.
Recursos necessaris	● Personal ○ Personal tècnic de participació per la creació i gestió dels nous canals de comunicació ○ Personal tècnic de comunicació per assegurar la coherència amb els canals de comunicació municipals ○ Personal tècnic de joventut per donar suport en la conceptualització dels nous canals d'acord amb les necessitats del públic objectiu. ● Contractació externa: No aplica ● Equipaments: No aplica
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: baix ● Nivell d'impacte en la ciutadania: mitjà
Indicadors de seguiment	● Nombre d'interaccions i visualitzacions a les xarxes socials. ● Nombre de participacions registrades (desagregat per gènere i edat)
Estat actual	No iniciat.

Gamificar part dels processos participatius en actes al carrer

Alineació estratègica	Objectiu estratègic 2: Fomentar la igualtat entre homes i dones en la distribució dels usos del temps. Eix 2: Fomentar en els processos participatius de la ciutat la participació de persones joves i persones cuidadores no professionals amb persones en situació de dependència a càrrec.
Acció concreta	Introduir dins de processos participatius municipals existents un espai gamificat per fomentar la participació ciutadana durant activitats al carrer on hi hagi alta afluència ciutadana i moments de trobada comunitària. Es podrien publicitar dins de la programació de l'acte festiu. L'objectiu és fomentar, dinamitzar i apropar la participació a la ciutadania, utilitzant el joc com una eina transformadora, procurant que la falta de temps no sigui un obstacle per a la participació sociopolítica. És a dir, es vol dotar als participants d'estratègies i de mètodes participatius més àgils, senzills i accessibles, facilitant la participació a col·lectius que habitualment no hi destinen temps, com el jovent. La idea és traslladar els processos participatius a moments en què la ciutadania fa diferents activitats.
Responsabilitat principal	● Servei de Participació Ciutadana.
Altres agents implicats i rols	● Àrea d'alcaldia ● Serveis de Cultura i Oci, integració dins la programació de festes ● Servei d'Educació ● Altres serveis municipals, depenent del servei que impulsi el procés participatiu o l'activitat festiva ● Entitats de l'àmbit del procés que poden estar dins de la Comissió de Seguiment
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 2. Fase de finalització: Fase 2.
Recursos necessaris	● Personal ○ Personal tècnic del municipi responsable. ● Contractació externa. Empresa per al disseny i execució del procés gamificat. La gamificació ha d'anar inclosa dins de la contractació del mateix procés participatiu en què es faci. ● Equipament. Dependrà de l'activitat festiva i el públic objectiu. Pot ser

	en un equipament municipal, dins d'una sala o espai adjacent, o bé al carrer (es necessitarien taula, cadires, una carpa, etc.).
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: mitjà ● Nivell d'impacte en la ciutadania: mitjà
Indicadors de seguiment	● Nombre total de persones participants (desagregat per gènere i edat) ● Nombre d'idees o propostes recollides durant les activitats ● Grau de satisfacció i interès expressat per les persones participants (enquesta post)
Estat actual	No iniciat.

Fomentar la participació ciutadana en espais de “temps perdut”	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 2: Fomentar la igualtat entre homes i dones en la distribució dels usos del temps. Eix 2: Fomentar en els processos participatius de la ciutat la participació de persones joves i persones cuidadores no professionals amb persones en situació de dependència a càrrec.
Acció concreta	Utilitzar espais i moments de “temps perdut” —com les parades de transport públic o les sales d'espera— per fomentar la participació ciutadana d'una manera àgil, amb recursos visuals i accessible. La idea és traslladar els processos participatius a moments en què la ciutadania no fa una activitat específica. La participació en aquests espais pot ser molt senzilla i ràpida, amb recursos visuals per captar l'atenció, i amb la possibilitat de recollir l'interès i convidar a les persones a espais de participació més amplis. Caldria posar especial èmfasi a captar la participació de col·lectius menys representats en la participació ciutadana (dones, persones joves i persones adultes cuidadores). Per exemple, es podria: - Instalar panells informatius interactius o codis QR en espais d'espera que convidin a participar, respondre microenquestes o consultar processos oberts. - Permetre que les persones puguin involucrar-se en les diferents fases del procés participatiu (informació, debat, retorn i avaluació, i seguiment) segons el seu interès a rebre més informació i continuar

	participant. L'objectiu és acostar els processos participatius a la vida quotidiana i facilitar la participació de persones que acostumen a trobar-se amb poc temps disponible o barreres per implicar-se.
Responsabilitat principal	● Servei de Participació Ciutadana. Coordinació general, seguiment i avaluació.
Altres agents implicats i rols	● Serveis municipals involucrats en el procés participatiu. ● Comissió de Seguiment dels processos participatius. ● Comissió Assessora dels processos participatius. ● Serveis municipals que puguin difondre i implementar els materials en els seus espais municipals.
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 2. Fase de finalització: Servei continu, segons pressupost i desenvolupament dels diferents processos participatius.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic de participació per la identificació, coordinació i gestió de les actuacions a fer. ● Contractació externa: Disseny de la campanya i materials, així com instal·lació dels mateixos en els espais escollits segons necessitats de cada procés participatiu concret. ● Equipament. L'acció es pot implementar en diversos espais públics i equipaments/serveis municipals o privats (al carrer, en l'Oficina d'Atenció a la Ciutadania, en els Centres d'Atenció Primària, etc.). Pot variar segons el material i públic objectiu.
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: mitjà ● Nivell d'impacte en la ciutadania: mitjà
Indicadors de seguiment	● Nombre d'espais habilitats per fomentar la participació ciutadana. ● Nombre de participacions registrades (desagregat per gènere i edat).
Estat actual	No iniciat.

Accions de fase 3

- Fer accions per promoure el relleu generacional en consells, entitats i associacions fomentant que les persones joves dediquin temps a la participació ciutadana
 - Alineació estratègica: Objectiu 2, Eix estratègic 4
 - Responsabilitat principal: Servei de Participació Ciutadana
 - Aspectes a considerar: Es constata un desinterès o falta de sentiment de pertinença en els formats “tradicionals” de participació (consells, assemblees, etc.) per part de les noves generacions, que dificulta el relleu generacional en aquests espais i que fa que la participació vagi disminuint gradualment. La revisió de formats i continguts podria portar a un augment del temps de participació de les generacions més joves.

C. Temps + saludable

Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
<u>Sobre son, descans i salut</u> - Generar una campanya de son i descans durant la setmana de la salut - Consultar amb persones expertes possibilitats d'enllumenat que facilitin el descans <u>Sobre ús de pantalles</u> - Controlar el compliment de temps màxim de pantalles en biblioteques i centres culturals	<u>Sobre son, descans i salut</u> - Xerrades sobre els horaris saludables i els seus beneficis en les escoles <u>Sobre ús de pantalles</u> - Sensibilitzar sobre ús de pantalles abans d'anar a dormir (principalment a l'alumnat i famílies de primària) - Establir un espai de migdia per a adolescents, que ofereixi un espai compartit de socialització i eviti mals hàbits alimentaris i abús de pantalles	<u>Sobre son, descans i salut</u> - Fomentar la disponibilitat de temps per dedicar a l'activitat física en col·lectius vulnerables. - Crear un espai relaxat pels infants després de dinar per afavorir un temps de descans	<u>Sobre esport, cultura, educació i salut</u> - Oferir descomptes a gimnasos propers a les persones treballadores - Programar més activitats culturals a la tarda en lloc de la nit - Incloure voluntariat de persones grans a les escoles per acompanyar en moments clau i compartir espais, reduint la soledat a partir de l'hora dels àpats

Accions de fase 1

Generar una campanya de son i descans durant la setmana de la salut	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 3: Afavorir uns horaris saludables entre la població de Sant Adrià de Besòs Eix 1: Promoure l'adopció d'hàbits de temps saludables en la població
Acció concreta	Llançar una campanya de sensibilització per la ciutadania promovent un descans saludable, a través de la difusió de bons hàbits de son i descans, i informació sobre els ritmes circadianis, els horaris, la son i el seu impacte en la salut de les persones. La campanya s'emmarcaria en la Setmana de la Salut que se celebra de manera anual a Sant Adrià de Besòs i que habitualment ja compta amb una campanya de comunicació temàtica sobre algun tema de salut.

	Tot i això, potencialment, es podria convertir en una campanya d'hàbits saludables transversals de salut pública.
Responsabilitat principal	● Servei de Salut Pública.
Altres agents implicats i rols	● Comunicació, per donar suport en la conceptualització i producció de la campanya comunicativa.
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 1. Fase de finalització: Fase 1.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic per a la conceptualització i disseny de la campanya. ○ Personal tècnic per a la producció dels materials comunicatius. ○ Personal tècnic per a la gestió de la contractació externa, si es necessita. ● Contractació externa: Empresa de disseny gràfic i/o producció de materials comunicatius (impressions, material audiovisual, altres materials comunicatius) ● Equipaments: Segons on es desenvolupi la campanya comunicativa.
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: Baixa ● Nivell d'impacte en la ciutadania: Mitjà
Indicadors de seguiment	● Realització de la campanya (sí/no) ● Nombre de persones impactades per la campanya (segons el mitjà: interaccions a xarxes socials, visualitzacions d'un material audiovisual, assistència a actes de presentació, etc.)
Estat actual	No iniciat

Consultar amb persones expertes possibilitats d'enllumenat que facilitin el descans

Alineació estratègica	Objectiu estratègic 3: Afavorir uns horaris saludables entre la població de Sant Adrià de Besòs Eix 3: Facilitar el descans nocturn a través de l'enllumenat públic i la reducció de sorolls.
Acció concreta	Contactar amb el CICAT, un clúster amb grups de treball sobre l'enllumenat urbà i salut (Cicat – Clúster de il·luminació de Catalunya), per poder rebre informació d'un grup de persones expertes en enllumenat públic i conèixer si hi ha més mesures que es podrien implementar per facilitar el descans de la població tot garantint la seguretat de les persones que circulen durant la nit pel municipi.
Responsabilitat principal	● Servei de manteniment i millora de l'entorn. En concret, el Servei d'Enllumenat.
Altres agents implicats i rols	● CICAT: proveir d'informació sobre tendències i novetats en l'àrea d'enllumenat públic. ● Servei d'Igualtat: assegurar la transversalització de gènere.
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 1. Fase de finalització: Fase 1.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic d'infraestructures per realitzar la consulta. ● Contractació externa: No aplica ● Equipaments: No aplica
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: Baixa ● Nivell d'impacte en la ciutadania: Mitjà
Indicadors de seguiment	● Consulta feta (sí/no)
Estat actual	No iniciat

Controlar el compliment de temps màxim de pantalles en biblioteques i centres culturals

Alineació estratègica	Objectiu estratègic 3: Afavorir uns horaris saludables entre la població de Sant Adrià de Besòs. Eix 1: Promoure l'adopció d'hàbits de temps saludables en la població.
Acció concreta	Actualment, existeix un temps màxim de connexió a pantalles ubicades en centres d'ús públic com ara les biblioteques. Malgrat això, a la pràctica, aquest temps màxim no es controla. Amb aquesta acció es vol sensibilitzar sobre la necessitat de limitar l'ús de pantalles, especialment en població adolescent i jove. Per això es proposa llançar una campanya de compliment del temps màxim d'ús de pantalles, acompanyada d'un material de sensibilització sobre ús de les pantalles que es pogués oferir a les persones usuàries. L'objectiu de l'acció és conscienciar sobre els riscos de l'ús de pantalles per la salut i reduir-ne l'ús.
Responsabilitat principal	● Serveis de Cultura i oci, Joventut i Educació. En concret les unitats responsables dels diferents espais amb ordinadors disponibles per ús públic.
Altres agents implicats i rols	● Comunicació: Donar suport a la generació de material comunicatiu. ● Servei de Salut Pública: Donar suport a la conceptualització del material de sensibilització sobre l'ús de pantalles.
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 1. Fase de finalització: Campanya continua.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic responsable dels espais amb pantalles. ○ Personal tècnic per a la conceptualització i disseny de la campanya. ○ Personal tècnic per a la producció dels materials comunicatius. ● Contractació externa: No es considera necessària. ● Equipaments: Els equipaments amb pantalles d'ús públic.

Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: Baixa ● Nivell d'impacte en la ciutadania: Mitjà
Indicadors de seguiment	● Reducció del temps mitjà d'ús de l'ordinador per persona usuària.
Estat actual	No iniciat

Accions de fase 2

Xerrades sobre els horaris saludables i els seus beneficis en les escoles	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 3: Afavorir uns horaris saludables entre la població de Sant Adrià de Besòs. Eix 1: Promoure l'adopció d'hàbits de temps saludables en la població.
Acció concreta	Crear un conjunt de xerrades/tallers sobre què són horaris saludables, entesos com aquells alineats amb els ritmes circadianis de cada persona. Les xerrades o tallers inclourien una introducció teòrica a la temàtica, així com recomanacions pràctiques de com introduir aquests bons hàbits en el dia a dia dels infants i les seves famílies. El contingut es podria adaptar per diferents franges d'edat des de primer de primària fins a 4t d'ESO. Les xerrades/tallers es farien un cop l'any, i podrien coincidir amb una efemèride relacionada com el dia mundial de la son (14 de març). Es proposa preparar els materials perquè puguin ser impartits per la persona tutora de l'aula o el professorat d'una matèria relacionada.
Responsabilitat principal	● Servei d'Educació.
Altres agents implicats i rols	● Servei de Salut Pública: suport en la conceptualització de les xerrades des del punt de vista de la salut. ● Direccions d'escoles de primària i instituts públics: introduir en el currículum el material proposat.

Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 2. Fase de finalització: Acció continuada.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic d'educació per conceptualitzar els tallers i gestionar la introducció al currículum escolar. ○ Personal tècnic de salut pública per donar suport en la conceptualització del material pedagògic. ● Contractació externa: ○ Persona experta per a crear el material pedagògic i impartir les xerrades, si escau. ○ Empresa de producció de materials (si cal). ● Equipaments: Escoles i instituts públics de Sant Adrià de Besòs.
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: Baixa ● Nivell d'impacte en la ciutadania: Mitjà
Indicadors de seguiment	● Nombre d'alumnat que ha rebut la xerrada/taller.
Estat actual	No iniciat

Sensibilitzar sobre ús de pantalles abans d'anar a dormir (principalment a l'alumnat i famílies de primària)	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 3: Afavorir uns horaris saludables entre la població de Sant Adrià de Besòs. Eix 1: Promoure l'adopció d'hàbits de temps saludables en la població.
Acció concreta	Crear una xerrada de sensibilització dirigida a famílies amb infants d'entre 6 i 12 anys sobre l'ús de pantalles i els seus efectes, així com recomanacions per a limitar els impactes en la salut física i mental dels infants. Concertar amb les AFAs dels diferents centres de primària de Sant Adrià de Besòs espais adequats per impartir aquestes xerrades o, alternativament, fer-les en un espai públic i demanar-ne la difusió en les

	AFAs i les direccions dels centres de primària.
Responsabilitat principal	● Servei d'Educació.
Altres agents implicats i rols	● Servei de Salut Pública: suport en la conceptualització de les xerrades des del punt de vista de la salut. ● Direccions d'escoles de primària: donar suport en la difusió i cedir l'espai (si aplica). ● AFAs d'escoles de primària: donar suport en la difusió i en la gestió de l'espai (si aplica).
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 2. Fase de finalització: Fase 2. Segons l'èxit es pot valorar repetir la xerrada de manera periòdica per a les famílies que van accedint a primària.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic d'educació per conceptualitzar els tallers i gestionar la relació amb les AFAs. ○ Personal tècnic de salut pública per donar suport en la conceptualització de la xerrada. ● Contractació externa: ○ Persona experta per a impartir la xerrada. ○ Empresa de producció de materials (si cal). ● Equipaments: Escoles de primària de Sant Adrià de Besòs o un altre espai públic per realitzar la xerrada.
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: Baixa ● Nivell d'impacte en la ciutadania: Mitjà
Indicadors de seguiment	● Nombre de persones assistents a les xerrades (per gènere) ● Valoració de la utilitat de la xerrada (enquesta de valoració posterior)
Estat actual	No iniciat

Establir un espai de migdia per a adolescents, que ofereixi un espai compartit de socialització i eviti mals hàbits alimentaris i abús de pantalles

Alineació estratègica	Objectiu estratègic 3: Afavorir uns horaris saludables entre la població de Sant Adrià de Besòs. Eix 4: Racionalitzar els horaris educatius extraescolars per garantir el descans dels infants i adolescents.
Acció concreta	Establir en els instituts públics de Sant Adrià un espai de migdia que comenci en acabar l'horari lectiu (14.30h) i s'allargui fins a l'hora habitual d'inici de les activitats extraescolars (16.30h o 17.30h) dirigit a l'alumnat d'ESO i Batxillerat. L'espai migdia consisteix en un espai on l'alumnat pot dinar amb les seves carmanyoles, equipat amb neveres, microones, pica d'aigua i espai per seure i menjar (taules i cadires). S'acompanyaria d'un monitor/a que acompanyaria a l'alumnat i proposaria activitats d'oci alternatives per les hores posteriors al dinar. Alternativament, l'espai migdia es podria establir en el centre juvenil El Polidor. En altres experiències, aquest servei ha inclòs personal especialitzat per atendre diversitats funcionals, convertint-lo també en un servei inclusiu de socialització entre adolescents. L'objectiu del servei és promoure bons hàbits alimentaris i evitar l'ús excessiu de pantalles i la soledat durant els àpats d'adolescents. Així mateix, facilita la conciliació de les famílies evitant que hagin de deixar l'adolescent sol/a a casa.
Responsabilitat principal	● Servei d'Educació.
Altres agents implicats i rols	● Serveis Socials: detectar les famílies amb necessitat d'aquest espai. ● Instituts públics: Cessió de l'espai i promoció del servei. ● Servei de Joventut: Cessió de l'espai si s'ubica en el Polidor.
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 2. Fase de finalització: Acció continuada.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic d'educació: Gestió de la cessió d'espais i contractació del servei de monitoratge.

	○ Personal dels instituts públics o del Polidor: Gestió de l'espai. ● Contractació externa: Empresa de monitoratge per gestionar l'espai. ● Equipaments: Instituts públics o Centre Cultural i Juvenil el Polidor.
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: Mitjana ● Nivell d'impacte en la ciutadania: Alt
Indicadors de seguiment	● Nombre de persones que utilitzen el servei (per gènere i edat). ● Disminució de l'ús de pantalles (enquesta abans i després de l'ús del servei).
Estat actual	No iniciat

Accions de fase 3

- Fomentar la disponibilitat de temps per dedicar a l'activitat física en col·lectius vulnerables.
 - Alineació estratègica: Objectiu 3, Eix estratègic 1
 - Responsabilitat principal: Servei d'Esports
 - Aspectes a considerar: Es considera que el principal públic objectiu són grups de població vulnerable amb un índex d'obesitat elevat (principalment al barri de la Mina).
- Crear un espai relaxat pels infants després de dinar per afavorir un temps de descans.
 - Alineació estratègica: Objectiu 3, Eix estratègic 1
 - Responsabilitat principal: Servei d'Educació.
 - Aspectes a considerar: es podrien aplicar diferents propostes: 1) recuperar la migdiada després del dinar per a tot l'alumnat d'infantil i/o primària (sobretot quan comença l'estiu), i 2) oferir espais o activitats al pati després del menjador que no estiguin enfocades al moviment, sinó que siguin més relaxants (ex: fer estiraments, manualitats, etc.).

Accions de fase 4

- Oferir descomptes a gimnasos propers a les persones treballadores
 - Alineació estratègica: Objectiu 3, Eix estratègic 2
 - Responsabilitat principal: Promoció Econòmica
 - Aspectes a considerar: L'objectiu és facilitar a persones treballadores amb poca disponibilitat de temps la incorporació d'hàbits saludables en el seu dia a dia.
- Programar més activitats culturals a la tarda en lloc de la nit.
 - Alineació estratègica: Objectiu 3, Eix estratègic 1
 - Responsabilitat principal: Servei de Cultura
 - Aspectes a considerar: Es considera especialment rellevant pel públic jove, per tal de promoure activitats en horaris respectuosos amb els ritmes circadianis.
- Incloure voluntariat de persones grans a les escoles per acompanyar en moments clau i compartir espais, reduint la soledat a partir de l'hora dels àpats.

- Alineació estratègica: Objectiu 3, Eix estratègic 4
- Responsabilitat principal: Serveis Socials
- Aspectes a considerar: No aplica

D. Temps + jugable

Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
- Assegurar el manteniment i sostenibilitat en el temps dels Patis Escolars Oberts - Estudiar com avançar els horaris de les activitats esportives extraescolars - Promoure activitats esportives no competitives per facilitar que es dediqui més temps a l'esport	- Ampliar activitats familiars i per infants/adolescents durant tardes de juliol, setmana santa i primera setmana de setembre - Diversificar l'oferta d'activitats esportives utilitzant espais públics (platja, parcs, llera del riu) i esports no competitiu	Obrir i/o ampliar espais escolars i/o cedits a entitats esportives perquè es pugui jugar a pilota (principalment al Barri de Sant Adrià Nord)	

Accions de fase 1

Assegurar el manteniment i sostenibilitat en el temps dels Patis Escolars Oberts	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 1: Reduir la pobresa de temps de les persones cuidadores no professionals, especialment aquelles amb factors addicionals de vulnerabilitat Eix 2: Ampliar i desenvolupar serveis que posin a disposició d'aquest col·lectiu temps propi
Acció concreta	Establir el mecanisme pressupostari que asseguri la sostenibilitat en el temps del projecte de Patis Escolars Oberts, que consisteix en obrir el pati d'algunes escoles fora de l'horari lectiu, durant els caps de setmana, per a la realització d'activitats lúdico-esportives. Els Patis Escolars Oberts són un servei imprescindible a la ciutat per facilitar la conciliació laboral i familiar de la ciutadania, i garantir espais d'oci adequats pels infants i adolescents.

Responsabilitat principal	● Servei d'Educació.
Altres agents implicats i rols	● Àrea d'Hisenda, Serveis Generals i Govern Obert
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 1. Fase de finalització: Servei continu.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic d'educació per establir els requeriments de sostenibilitat necessaris pel projecte. ○ Personal tècnic de serveis generals per establir el mecanisme pressupostari adequat. ● Contractació externa: No aplica ● Equipaments: No aplica
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: Mitjana ● Nivell d'impacte en la ciutadania: Alt
Indicadors de seguiment	● Mecanisme pressupostari de sostenibilitat establert (si/no)
Estat actual	En estudi.

Estudiar com avançar els horaris de les activitats esportives extraescolars

Alineació estratègica	Objectiu estratègic 3: Afavorir uns horaris saludables entre la població de Sant Adrià de Besòs. Eix 5: Racionalitzar els horaris extraescolars per garantir el descans dels infants i adolescents.
Acció concreta	Establir un o varis grups de treball amb els agents implicats en l'organització d'activitats esportives extraescolars al municipi per identificar mecanismes de racionalització dels horaris, que permetin avançar l'horari de fi dels mateixos i reduir l'impacte que tenen en el descans i qualitat de vida d'infants i adolescents. En aquest sentit, s'ha detectat els adolescents com el principal grup afectat ja que és el que té entrenaments més tardans. També s'ha identificat una discriminació de gènere en l'organització dels horaris, sent els equips femenins els que tenen horaris més desfavorables.
Responsabilitat principal	● Servei d'Esports.
Altres agents implicats i rols	● Associacions, entitats o federacions esportives de Sant Adrià. ● Responsables dels centres esportius municipals. ● Responsables dels centres esportius de titularitat privada. ● Representants de les famílies (per exemple, a través de les AFAs)
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 1. Fase de finalització: Grups de treball continus o fins que s'arribi a la implementació d'accions concretes.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic d'esports per coordinar i dinamitzar els grups de treball. ○ Responsables dels equipaments esportius municipals. ● Contractació externa: Es pot valorar la contractació d'una empresa externa que doni suport en la dinamització dels grups de treball. ● Equipaments: Espai de trobada dels grups de treball.

Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: Alta ● Nivell d'impacte en la ciutadania: Alt
Indicadors de seguiment	● Reunions del grup/s de treball (Actes realitzades) ● Nombre d'accions implementades de modificació d'horaris a proposta del grup/s de treball.
Estat actual	No iniciat

Promoure activitats esportives no competitives per facilitar que es dediqui més temps a l'esport	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 3: Afavorir uns horaris saludables entre la població de Sant Adrià de Besòs. Eix 5: Racionalitzar els horaris extraescolars per garantir el descans dels infants i adolescents.

Acció concreta	L'acció consisteix en fer sensibilització per promoure la realització d'activitats esportives no competitives, que malgrat aporten els mateixos beneficis per la salut i la socialització d'infants i adolescents, no comporten el mateix règim intensiu d'entrenaments que les activitats competitives i faciliten la participació d'aquelles persones amb menys disponibilitat de temps per dedicar a l'esport. Aquesta promoció caldria fer-la entre jovent, famílies, federacions i entitats esportives, consells esportius, professorat i personal educador social. Es podria fer mitjançant xerrades i campanyes a xarxes socials per conscienciar sobre els beneficis i la rellevància de fer esport per salut, no per competitivitat. A mitjà/llarg termini, això podria comportar la baixada d'ús dels poliesportius públics donat que aquest tipus d'activitats tenen una exigència d'entrenament més baixa, facilitant que aquests acabin abans i així garantint el descans dels infants i adolescents.
Responsabilitat principal	● Servei d'Esports.
Altres agents implicats i rols	● Serveis d'Educació i Joventut ● Servei de Salut pública ● Comunicació
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 1. Fase de finalització: Servei continu.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic d'esports per conceptualitzar la campanya i coordinar les diferents accions. ○ Personal tècnic d'educació i infància per donar suport en la seva difusió. ○ Personal tècnic de comunicació per produir els materials comunicatius. ● Contractació externa: Professional per a impartir xerrades de sensibilització i producció de materials comunicatius. ● Equipaments: No aplica

Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: Baixa ● Nivell d'impacte en la ciutadania: Mitjà
Indicadors de seguiment	● Nombre de xerrades i/o accions comunicatives fetes. ● Nombre d'infants i adolescents inscrits en activitats no competitives (desagregat per edat i gènere). ● Nombre d'activitats ofertes no competitives.
Estat actual	No iniciat

Accions de fase 2

Ampliar activitats familiars i per infants/adolescents durant tardes de juliol, setmana santa i primera setmana de setembre	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 1: Reduir la pobresa de temps de les persones cuidadores no professionals, especialment aquelles amb factors addicionals de vulnerabilitat Eix 2: Ampliar i desenvolupar serveis que posin a disposició d'aquest col·lectiu temps propi
Acció concreta	L'acció consisteix en ampliar les activitats ja existents que proporcionen espais d'oci de qualitat com poden ser Patis Oberts, ludoteques, o similars en moments de l'any on s'ha detectat aquesta demanda i que actualment no estan coberts. En concret, es tractaria d'ampliar l'oferta durant les tardes de juliol, setmana santa i primera setmana de setembre, facilitant la conciliació de les famílies.
Responsabilitat principal	● Servei d'Educació i Infància
Altres agents implicats i rols	● Responsables dels equipaments on es desenvolupin les activitats

Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 2. Fase de finalització: Servei continu, segons disponibilitat de pressupost.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic de l'àrea responsable per coordinar les activitats fetes i fer-ne difusió. ● Contractació externa: Empresa de serveis de lleure per proveir les activitats que s'ofereixin. ● Equipaments: Equipaments on es realitzin les activitats acordades.
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: Mitjana ● Nivell d'impacte en la ciutadania: Mitjà
Indicadors de seguiment	● Nombre d'activitats programades en els períodes identificats ● Nombre d'infants atesos en les activitats programades en els períodes identificats (desagregat per edat i gènere)
Estat actual	No iniciat

Diversificar l'oferta d'activitats esportives utilitzant espais públics (platja, parcs, llera del riu) i esports no competitiu	
Alineació estratègica	Objectiu estratègic 3: Afavorir uns horaris saludables entre la població de Sant Adrià Eix 5: Racionalitzar els horaris extraescolars per garantir el descans dels infants i adolescents

Acció concreta	L'objectiu d'aquesta actuació és reduir la saturació dels poliesportius, per aconseguir horaris esportius més saludables i repescar adolescents que deixen l'esport perquè es cansen de la competitivitat. Es podrien aprofitar espais oberts existents (per exemple, la llera del riu, els diferents parcs o a la platja) i promoure activitats esportives diferents i majoritàriament no competitives (ex: ball, patinatge, vela, monopatí, etc.) que són realitzables en espais diferents dels poliesportius. Aquest tipus d'activitats esportives afavoreixen que persones que disposen de poc temps per dedicar a l'esport puguin fer pràctica esportiva de forma continuada o puntual.
Responsabilitat principal	● Serveis d'Educació i Infància.
Altres agents implicats i rols	● Responsables dels equipaments on es desenvolupin les activitats.
Termini d'execució	Fase d'inici: Fase 2. Fase de finalització: Servei continu, segons disponibilitat de pressupost.
Recursos necessaris	● Personal: ○ Personal tècnic de l'àrea responsable per coordinar les activitats fetes i fer-ne difusió. ● Contractació externa: Empresa de serveis de lleure per proveir les activitats que s'ofereixin. ● Equipaments: Equipaments on es realitzin les activitats acordades.
Prioritat	● Nivell de dificultat d'implementació: Alta ● Nivell d'impacte en la ciutadania: Alt
Indicadors de seguiment	● Nombre d'activitats ofertes. ● Nombre de persones inscrites a les activitats ofertes (desagregat per edat i gènere).
Estat actual	No iniciat

Accions de fase 3

- Obrir i/o ampliar espais escolars i/o cedits a entitats esportives perquè es pugui jugar a pilota (principalment al Barri de Sant Adrià Nord)
 - Alineació estratègica: Objectiu 1, Eix estratègic 3
 - Responsabilitat principal: Servei d'Esports
 - Aspectes a considerar: Cal destacar que, mitjançant el projecte de Patis Oberts, a l'escola Pompeu Fabra (a Sant Adrià Nord) s'ofereixen espais perquè els adolescents juguin a pilota els caps de setmana al matí i durant juliol/agost de dilluns a diumenge a la tarda. La idea, doncs, seria ampliar els horaris els caps de setmana, i/o totes les tardes del curs. D'aquesta manera es vol promoure que adolescents o joves que poden o volen dedicar poc temps a l'esport puguin fer pràctica esportiva.

V. BIBLIOGRAFIA

Ajuntament de Barcelona. (18 de febrer de 2025). *L'evolució del teletreball: reptes i oportunitats*. Obtingut de https://www.barcelona.cat/infobarcelona/ca/evolucio-del-teletreball-reptes-i-oportunitats_1483171.html

Cano, A. J., Eixarch, A., Escapa, S., Mas, A. F., Gallo, P., & Marí-Klose, M. (2023). *Enquesta a la joventut de Catalunya 2022: hàbits i estils de vida*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Obtingut de https://dretssocials.gencat.cat/web/.content/JOVENTUT_observatori_catala_de_la_joventut/documents/arxiu/enquesta_joventut/EJC22/EJC22_Volum_2.pdf#page=8.99

Diputació de Barcelona. (s.f.). *Informació Estadística Local: Dades municipals*. Obtingut de <https://www.diba.cat/hg2/menu.asp?mnid=4>

Diputació de Barcelona. (s.f.). *Informació Estadística Local: Indicadors*. Obtingut de <https://www.diba.cat/hg2/menu.asp?mnid=5#>

Institut Català de les Dones. (2024). *Les dones en el treball 2023*. Obtingut de https://dones.gencat.cat/web/.content/03_ambits/Observatori/03_dossiers_estadistics/2024/Les-Dones-en-el-Treball-2023.pdf

Institut d'Estadística de Catalunya. (2012-2022). *Indicadors territorials de risc de pobresa i exclusió social*. Obtingut de [Idescat. Indicadors territorials de risc de pobresa i exclusió social](#).

Institut d'Estadística de Catalunya. (2011). *Enquesta de l'ús del temps 2010-2011*. Obtingut de [Idescat. Enquesta de l'ús del temps. Catalunya](#)

Institut d'Estadística de Catalunya. (2024). *Enquesta sobre equipament i ús de TIC a les llars 2024*. Obtingut de [Idescat. Enquesta sobre equipament i ús de TIC a les llars 2024. Teletreball](#)

Institut Metròpoli. (2023). *Enquesta de Mobilitat en Dia Feiner (EMEF) 2023*. Autoritat del Transport Metropolità (ATM). Obtingut de [Enquesta de Mobilitat en dia Feiner \(EMEF\) de l'ATM de l'àrea de Barcelona - Observatori de la mobilitat a Catalunya \(OMC\) - ATM](#)

León, M., & Albaigés, B. (2024). *Anuari 2024: L'estat de l'educació a Catalunya*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill. Obtingut de https://fundaciobofill.cat/uploads/docs/x/g/z/q94-anuari2024_estateducaciocatalunya_v2.pdf#page=133.99

Observatori del Treball i Model Productiu. (2023). *Fragments de coneixement: Flexibilització del temps de treball*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Obtingut de https://observatoritreball.gencat.cat/web/.content/generic/documents/fragments_de_coneixement/arxius/Flexibilitzacio-del-temps-de-treball.pdf#page=9.48

Observatori del Treball i Model Productiu, Departament de Treball i Empresa. *El treball de la llar i les cures a Catalunya* (2024).

Observatori Dona, Empresa i Economia de la Cambra de Comerç de Barcelona. (2017). *Quantificació econòmica del treball domèstic i de la cura de persones no remunerat a Catalunya*. Obtingut de https://www.donaempresaeconomia.org/wp-content/uploads/2017/02/Estudi_Quantificaci%C3%B3-del-treball-dom%C3%A8stic-i-de-la-cura-de-persones-no-remunerat-a-Catalunya.pdf

Verificat. (15 de gener de 2025). *La salut mental causa un 10% de les baixes laborals, no la meitat com assenyalen missatges virals*. Obtingut de <https://www.verificat.cat/la-salut-mental-causa-un-10-de-les-baixes-laborals-no-la-meitat-com-assenyalen-missatges-virals/>

VI. ANNEXOS

a. Persones entrevistades

Les persones entrevistades per a l'elaboració d'aquest diagnòstic han estat:

- Joana Aloy
- Berta
- Sonia Cazo
- Laura Lista
- Anna Calero
- Cristina Galtés
- Fermin Rodriguez
- Salvador Luján

b. Horaris dels equipaments culturals i esportius

Equipaments culturals

Biblioteca St. Adrià

dilluns 15:30–20:30
dimarts 9:00–14:00, 15:30–20:30
dimecres 15:30–20:30
dijous 15:30–20:30
divendres 9:00–14:00, 15:30–20:30
dissabte 9:30–13:30

Biblioteca Font de la Mina

dilluns 15:00–20:00
dimarts 15:00–20:00
dimecres 10:00–13:30, 15:00–20:00
dijous 10:00–13:30, 15:00–20:00
divendres 15:00–20:00
dissabte 10:00–14:00

Centre de Producció Cultural i Juvenil Polidor

dilluns 9:00–21:00
dimarts 9:00–21:00
dimecres 9:00–21:00
dijous 9:00–21:00
divendres 9:00–21:00

Centre Cultural Besòs

dilluns 17:00–20:00
dimarts 17:00–20:00
dimecres 17:00–20:00
dijous 17:00–20:00
divendres 9:00–13:00

Casal de cultura

De dilluns a divendres de 8h a 22h. En horari d'estiu de 8h a 14h i de 16h a 22h.

Espai Cultural Font de la Mina

De dilluns a divendres de 09-21h

Equipaments esportius

INSTALLACIONS	HORARIS		
	dilluns a divendres	dissabtes	diumenge i festius
POLIESPORTIU MUNICIPAL BESÒS	7 a 22h	7 a 21h	9 a 14h
POLIESPORTIU MUNICIPAL MARINA BESÒS	7 a 22h	7 a 21h	9 a 14h
CAMPS MUNICIPALS DEL BESÒS	17 a 23.30h	8 a 22h	9 a 15h
COMPLEX ESPORTIU RICART	17 a 00h	8.30 a 22.30h	
ZONA ESPORTIVA LA MINA			

CLUB DE TENNIS SANT ADRIÀ	8 a 13h/15.30 a 22h	8 a 13h/15.30 a 22h
CAMP MUNICIPAL JOSÉ LUIS RUIZ CASADO	17 a 23h	
PISTA POLIESPORTIVA C. MAJOR	de 17 a 22h	9 a 14h
PISTA POLIESPORTIVA EL COLOSO	17 a 22h	9 a 14h
PISTA OLÍMPICA	17 a 21h	

Altres serveis de cura

CANGUTECA (SERVEI DE CANGURATGE MUNICIPAL)

De dilluns a divendres. En període escolar de 16,30 a 19,30. Durant les vacances escolars de 10 a 13h

Casals de Gent Gran

Casal de Gent Gran de la Mina

De dilluns a divendres de 9 a 20h i dissabtes de 9 a 13h

Casal de Gent Gran Sant Joan Baptista

De dilluns a divendres de 9 a 13h i de 16 a 20h i dissabtes de 9 a 13h

Casal de Gent Gran de Via Trajana

De dilluns a divendres de 10 a 13h i de 16 a 20h

Casal de Gent Gran del Besòs

De dilluns a diumenge de 10 a 13h i de 16 a 20h

Casal de Gent Gran Sant Adrià Nord

De dilluns a divendres de 8 a 20h.

Passeig de la Vall d'Hebron, 171
Recinte Mundet
08035 Barcelona
Tel. 934 022 470
a.iss@diba.cat